

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Dobrodo-
ba« v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojškim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužjeni Evropi.

Polnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 600 lir - Leto XLI. št. 109 (12.141)

Trst, sobota, 25. maja 198

7096 AA 60100200
OSREDNJA KNJIZNICA
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1 P.P. 132
66001 KOPER

primorski dnevnik

Mrzlična pogajanja vlada-sindikati za preprečitev referendumu

Povračilo 1.500 milijard davčnega grabeža za preustroj plač in draginjske doklade

RIM — Povračilo 1.500 milijard lir davčnega grabeža (poleg 700 že predvidenih v finančnem zakonu) odvsnim delavcem in upokojencem je osnova, ki jo vlada ponuja za sporazum o reformi plač in preustroju draginjske doklade, ki naj bi omogočil preprečitev referendumu. To je največ, kar so ministri De Michelis, Gorla in Visentini ponudili sinoči na drugem večeršnjem srečanju Lami, Carnitiju in Benvenutu, potem ko so zjutraj še vztrajali na najvišjem možnem po-

vračilu 1.350 milijard. Kljub obstoju še različnih ocen med sindikati pa se je ponoči pogajanje nadaljevalo med ministrom za delo De Michelisom in najvišjimi zastopniki CGIL, CISL in UIL o draginjski dokladi in skrajšanju delovnega časa.

Najbolj dovzeta, dasi ne navdušena, za vladni predlog sta bila povsem naravno tajnika CISL in UIL, glavna akterja lanskega dogovora, na osnovi katerega je vlada izdala dekret o ukinitvi 4 točk draginjske doklade, proti kateremu je KPI sprožila referendum. Pozitivno ga je ocenila tudi socialistična komponenta CGIL, medtem ko za komunistične sindikaliste še ne predstavlja zadostne osnove, čeprav so pristali na nadaljevanje pogajanj. Ti namreč ugovarjajo, da predstavlja 1.500 milijard šele polovico 2.900 milijard lir povračila, ki so ga sindikati enotno zahtevali na račun dodatnih davkov, ki jih delovni ljudje plačujejo inflaciji (po nekaterih izračunih znaša ta vsota letos kar 7.000 milijard lir).

Večinska komponenta največjega sindikata tudi ugotavlja, da je finančni minister Visentini sicer ponovil obljubo, da bo prihodnje leto znižal davčne količnike, ni pa povedal za koliko, zaradi česar ni osnove za preu-

stroj plač, ki je bistvo pogajanj. Minister za delo De Michelis pa je prepričan, da je dogovor o davkih sklenjen, in grozi, da bo objavil številke, da ljudje vidijo, čemu bi se odpovedali, če bi ne dosegli sporazuma.

Po prvih izračunih sindikalnih študijskih uradov pomeni namreč 1500 milijard vračilo okrog 100.000 lir za dohodke do 24 milijonov, 190.000 do 36 milijonov in 235.000 lir za letne do-

hodke višje od 36 milijonov. Povračilo teh zneskov naj bi davkoplačevalci prejeli, po sicer še neznanem postopku, od julija dalje, medtem ko naj bi že predvidenih 700 milijard povrnilo šele decembra. Vse to pa je seveda pogojeno s sporazumom, ki naj bi preprečil referendum, o čemer bo padla odločitev še danes, bržkone ob neprekinjenih pogajanjih, kot je v takih primerih pač običaj.

Program kulturnega sodelovanja med SFR Jugoslavijo in Italijo

BEOGRAD — V naslednjih treh letih bodo kulturno-umetniške skupine in umetniki iz Jugoslavije in Italije sodelovali na okrog 20 glasbeno-scenskih prireditvah, ki jih bodo pripravili v obeh državah, pričakujejo pa tudi izmenjavo okrog 10 umetniških razstav. To so med drugim zapisali v programu kulturnega sodelovanja med Jugoslavijo in Italijo, ki so ga včeraj podpisali v Beogradu. S programom so predvideli tudi sodelovanje 15 univerz in visokošolskih ustanov, izmenjavo 8 lektorjev jezika in književnosti narodov obeh držav, sodelovanje na seminarjih za predavatelje jezika in književnosti, izmenjavo stipendij za specializacije. Pričakujejo pa tudi sodelovanje med arhivi in ustanovami za varstvo kulturnih spomenikov ter izmenjavo Tedna filma. (dd)

Odkrita razprava v CK KPI

RIM — Med razpravo v centralnem komiteju KPI, ki se bo nadaljevala še danes ni nihče zahteval sklica izrednega kongresa partije. Tako sklicanje bi bilo nedvomno preuranjeno le nekaj dni po volilnih rezultatih. Celo na morebitno sklicanje partijske konference za organizacijo bo treba vsekakor počakati, da se položaj glede referendumu razjasni. Glede teh vprašanj vlada torej v partijskem vodstvu popolna enotnost stališč. Povsem drugače pa je glede analize komunističnega nazadovanja na zadnjih volitvah in glede bodoče partijske strategije. Razlike so tu precejšnje, kar priča o izredno dinamični, odkriti in demokratični razpravi.

Če je senator Colajanni kritiziral pregrobo napade na PSI, je Ingrao poudaril, da to ni bil razlog za nazadovanje. Za Ingrao so predvsem manjkali konkretni in jasni cilji, za katere bi morala partija napeti vse svoje sile. Večja ali manjša ostrina po njegovem ne igra nobene vloge. Poslanec Occhetto pa je vztrajal na pragmatični alternativi tako imenovane »Koper-nikove revolucije«, kjer naj bi bil skupni imenovalec program in ne klasična zavezništva. Večina udeležencev v razpravi pa se je bolj zavzela za demokratično alternativo. Od vseh pa je bil še najbolj kritičen do komunistične volilne kampanje Pajetta, za katerega je bilo vse preveč pretiravanja in gesel in premalo konkretne dela. Prav tako kritičen je bil Cosutta.

Medtem ko je Andreotti včeraj prispel v Bejrut

Palestinski odpor se nadaljuje šiiti sistematično rušijo Sabro

BEJRUT — Medtem ko se v popolni brezbriznosti arabskega sveta nadaljuje tragedija Palestincev v begunskih taboriščih zahodnega Bejruta, se je včeraj sestel s predsednikom Džemajelom italijanski zunanji minister Andreotti, ki v imenu EGS išče rešitve za libanonsko krizo.

Andreottijev obisk je soupadal z enim od najbolj kritičnih dni v šiitskem poskusu likvidacije Palestincev. Pripadniki šiitskega gibanja Amal so ob podpori 6. brigade libanonske redne vojske pričeli sistematično rušiti z buldožerji in dinamitom taborišče Sabro. Ponavlja se tragična repriza Tel el Zatarja, Sabre in Šatila za časa izraelske okupacije. Kdor je osumljen, da je sodeloval v boju proti šiitom, je enostavno ubit, ne glede na starost. Šiiti so pozapri tudi na stotine dečkov in fantov od 12 let dalje, saj je sedaj za šiite vsak Palestinec potencialni sovražnik. Nad Sabro so se včeraj dvigovali stebri črnega dima, saj so po plenjenju šiiti zažigali palestinska domovanja, po zadnjih vesteh je skoraj 200 mrtvih in več kot tisoč ranjenih.

Pri Šatili in Burž el Baražu pa se Palestinci še vedno žilavo upirajo. Pozabili so na nekdane razprtje in se sedaj borijo za življenje, saj je lahko vsakomur jasno, da si šiiti ne želijo samo politične temveč celo fizično likvidacijo palestinskega gibanja. Nič čudnega torej, da so se sinoči s položajev v hribih pri Bamdumu

ponovno oglasile havbice in težko topništvo »odpadniških« palestinskih skupin, ki so proti Arafatu. PFLP, DFLP, PFLP-generalno poveljstvo, prosiška Saika in privrženci polkovnika Abu Muse so pozabili na nekdanje sovražstvo do arafatovih borcev. Sinoči je njihovo topništvo sistematično rušilo šiitske položaje pred Šatilo in Burž el Baražom, granate pa so padle tudi v gosto naseljene šiitske mestne četrti.

Položaj je do skrajnosti zapleten, saj je Bamdun na območju, ki ga nadzorujejo Džumblatovi borci, kar pomeni, da ni nihče preprečil Palestincem, da ne bi s topniškim ognjem pomagali v taboriščih obkoljenim bratom. Džumblat je včeraj skušal posredovati, isto je poskušala tudi Sirija, a kot kaže brez uspeha. Palestinci ne bodo prostovoljno izročili svojega orožja kot to zahtevajo razni politiki. Doživeli so vse preveč pokolov, da bi se sedaj pustili razorožiti.

Zunanji minister Andreotti pa je le obrobno spregovoril o palestinski tragediji. S predsednikom Džemajelom je skušal predvsem proučiti izglede za globalno rešitev krize. Po Džemajelovih besedah bodo vsi napori zaman, dokler ne bodo razorožili vseh libanonskih milic. Andreotti je že sinoči prispel v Damask, kjer bo danes skušal s sirskimi voditelji doseči kak bolj otipljiv rezultat.

Prvi neuspeh za predsednika Reagana

Kongres ZDA razpolovil sredstva za rakete MX

NEW YORK — V četrtek sta ameriški senat in predstavniški dom sprejela pomembni potezi pri zmanjševanju ameriškega proračunskega primanjkljaja in »stanjšanju« vojaškega proračuna. Predstavniški dom je namreč izglasoval predlog o »zamrznitvi« vojaškega proračuna na ravni iz 1984 leta s tem, da ostanejo izdatki za socialno nedotaknjeni, senat pa je sprejel sklep, da odobri izdelavo samo polovice od 100 zahtevanih strateških raket MX.

Več kot očitno je, da so se zakonodajci pod težo »grozeče recesije« odločili za mnogo večje »klestenje« državnega primanjkljaja, kot ga je bila že pred nekaj tedni pripravljena sprejeti Reaganova administracija. Potem ko je predsednik Reagan »dobil udarec« celo od svojih lastnih čet v kongresu, je moral hočeš nočeš odstopiti od nekaterih svojih dosedanjih bistvenih zahtev in pristati na kompromis. Kljub temu, da državni proračun še ni sprejet in da se predloga

senata in predstavniškega doma razlikujeta v nekaterih postavkah. Predstavniški dom naprimer ne pristaja na zmanjševanje izdatkov za socialo, pa je že danes jasno, da Združene države v prihodnjem proračunskem letu, prvič po več kot desetih letih, ne bodo realno povečale vojaškega proračuna. Po lanskoletni veliki predsedniški zmagi je predsednik Reagan napovedal 5,9-odstotno realno povečanje vojaškega proračuna, v predlogu proračunskih izdatkov je pristal na 3-odstotno povečanje »jastrebi v kongresu« pa so mu priznali le inflacijo.

Za to sta predvsem dva najpomembnejša razloga: prvič, večina v Kongresu je prepričana, da je zaustavitel oboroževalnih stroškov edino »učinkovit« zdravilo proti nadaljnjemu padcu gospodarske rasti, ki bi v začetku prihodnjega leta, če bi se dosedanja gibanja nadaljevala, lahko

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Štirje mrtvi in 28 ranjenih v trčenju vlakov pri Cuneu

CUNEO — Na mednarodni železnici progi Nica - Ventimiglia - Cuneo se je včeraj dopoldne zgodila nesreča, v kateri so bile štiri osebe pri prici mrtve, 28 pa ranjenih, med njimi ena hudo. Šlo je za čelno trčenje med potniškim vlakom in tovornjo kompozicijo, ki jo je vlekla nova motorna lokomotiva na preizkusni vožnji. Tragediji je, kot kaže, botrovala napaka strojevodje na motorni lokomotivi, sicer pa je minister za prevoze Signorile odredil strogo preiskavo.

Potniški vlak št. 12206 je odpeljal ob 8.24 iz Ventimiglie in bi moral privoziti na postajo v Cuneu ob 10.47. Motorna lokomotiva tipa 663, ki so jo izdelali v tovarni Fiat Savigliano, bi morala počakati na slepem tiru postaje v Robilanteju, kajti proga je e-

notirna, tega pa iz nerazumljivih razlogov ni storil, ampak je vozil naprej, tako da je bil čelni trk blizu Vernanteja neizbežen. Motorna lokomotiva in električna lokomotiva potniškega vlaka, ki je bil na srečo sestavljen le iz dveh vagonov, sta se dobesedno zarili druga v drugo in vse štiri žrtve so bile prav na njih.

Gre za 30-letnega pomožnega strojevodjo Biagia Ferrarija, za strojevodjo Maria Nebbiola (48 let) in Vittoria Basurinija (38) ter tehnika tovarne Fiat Savigliano, 29-letnega Alessandra Vacchettija.

Deset ranjenih potnikov so že v popoldanskih urah odslovili iz bolnišnice v Cuneu, kjer so jim nudili le prvo pomoč, drugi ranjenci pa ležijo v travmatološkem oddelku, a eden v oddelku za oživiljanje.

Drevi ob 21. uri v Trstu odločilna tekma s Stefanelom Jadranovci še nikoli bližji B ligi

TRST — Drevi ob 21. uri bo v tržaški športni palači odločilno srečanje med košarkarskima ekipama Jadrana in Stefanela iz Trevisa za napredovanje v B ligo. Tekma je brez priziva: kdor izgubi ostane praznih rok. Med izredno izenačenima tekmečema imajo jadranovci na svoji strani prednost domačega igrišča, ki je lahko posebno v takih srečanjih, ko o zmagovalcu odločajo predvsem živci, odločilnega pomena. Tudi zato ni dvoma, da bodo danes navijači Jadrana, ljubitelji košarke in športa sploh v velikem številu napolnili športno palačo, saj za tekmo upravičeno vlada veliko zanimanje. Cilj, ki ga »plavi« zasledujejo že četrto leto, ni bil še nikoli tako pri roki kot letos. Posnetek ob strani naj bo voščilo.

NA 10. STRANI

● Kongres ZDA

NADALJEVANJE S 1. STRANI

povzročila začetek nove recesije, in drugič, 27 republikanskih senatorjev, ki prihodnje leto čakajo nove volitve, ni pripravljenih podpreti Reaganove proračunske politike, ki bi jih lahko spravila ob senatorska mesta. Zato so Reaganu začeli odpovedovati poslušnost nekateri doslej najbolj poslušni »konji v Kongresu«. V tem smislu se je v Združenih državah Amerike že začelo poreaganovo obdobje, saj bodo sedanji ukrepi že vplivali na bodoče predsedniške volitve.

Bivši republikanski predsednik Richard Nixon je pred dnevi v intervjuju za televizijsko mrežo ABC na primer izjavil, da bo izid volitev odvisen od tega ali bo Reaganu uspelo ohraniti gospodarsko rast. Ker bo to mogoče po prepiranju večine doseči le z zmanjšanjem državnega primanjkljaja ni čudno, da so senatorji Reaganu od zahtevanih 100 strateških raket MX odobrili le 50 raket. Reaganu ni ostalo drugega kot, da pristane na kompromisno formulo, vendar pa njegovi sodelavci izjavljajo, da je njegov cilj še vedno 100 raket MX. S pristankom na kompromisno formulo je namreč administracija preprečila glasovanje o predlogu demokratskega senatorja Nunn, ki je predlagal, naj senat odobri namestitve »samo« 40 strateških raket MX.

Še težji udarec pa je Reagan doživel v predstavnem domu, ki je sicer podprl v bistvu številčno enako zmanjšanje državnega primanjkljaja kot senat vendar z dvema pomembnima razlikama. Senat je privolil v povečanje vojaškega primanjkljaja v višini inflacije, predstavniki dom pa ga je zamrznil v višini vojaškega proračuna iz 1984 leta, razen tega je predstavniki dom zavrnili tudi vsako nadaljnje zmanjšanje stroškov za socialno, medtem ko je senat v svoji resoluciji o zmanjšanju državnega primanjkljaja pristal na enoletno zamrznitev teh stroškov. Oba predloga bosta sicer še predmet »težkega« usklajevanja, kljub temu pa je že danes jasno, da bodo nekatere pomembne postavke tako imenovane reaganomike padle. Še nekaj tednov nazaj na primer skoraj nihče ni pričakoval, da bo predsednik Reagan, ki je postal sinonim za rekordno naraščanje vojaških stroškov, moral pristati na njegovo realno zmanjšanje ali, da bo na primer predstavniki dom kar z 258 glasovi za in 170 proti terjal, da ostanejo socialne dajatve nedotaknjene. Zmanjševanje vojaškega proračuna je zaostalo tudi nadzorstvo nad njegovo porabo. Pentagon je na primer pred dnevi razveljavil sporazume o nakupu orožja z dvema iz kroga največjih dobaviteljev orožja, to je z General Dynamic Corporation in General Electric Company, potem ko je ugotovil, da sta mu zaračunavala neupravičeno visoke cene. Po nekaterih ocenah bi lahko Pentagon, če bi bolj nadzoroval proizvodne stroške, kljub zamrznitvi proračuna lahko nadaljeval z 80 odstotki naročenih programov orožja. Zato se v Pentagonu začena obdobje »iskanja notranjih rezerv«.

Predsednik Reagan, ki je v prvih mesecih svojega drugega mandata še suvereno vladal v Kongresu, se je moral začeti prilagajati »volji zakonodajalcev«. Administracija se sicer ni odpovedala svojim načrtom, vendar pa so postali vsežejše uresničljivi. Včeraj je državni sekretar George Shultz na primer znova opozoril Kongres, da bo morala administracija sprejeti »izzivajoče sklepe«, če ne bo odobril pomoči antisandinističnim silam v Nikaragvi. Vendar pa v Kongresu ne pričakujejo, da ne bo Reagan nastopil z novo zahtevo o pomoči protisandinističnim silam, dokler ne bo sprejet sporni državni proračun.

UROŠ LIPUŠČEK

V ŽARIŠČIH NAPETOSTI

KUVAJT: sreča na vrvi v zalivskem viharju

piše Pavel Stranj

Kuvajt je majhna država, manjša od Slovenije, bodisi po površini, kot po prebivalstvu, »na vrhu« Perzijskega zaliva, ki ga danes večina zemljevidov že označuje z imenom »arabsk«. Nekateri zgodovinarji razlagajo nastanek te države z angleško daljnovidnostjo, kajti ko se je v prejšnjem stoletju začelo govoriti o železnici Berlin - Bagdad, je Anglija takoj zasedla to malo ozemlje, kot svojo postajo na poti v Indijo. Z železnico do Bagdada ali celo do Zaliva pozneje ni bilo nič, ker je izbruhnila prva svetovna vojna, na ozemlju današnjega Kuvaista pa so odkrili ogromna ležišča nafte in smisel posebne države je bil potrjen. Kuvajt je postal dokončno neodvisen leta 1961.

Danes je Kuvajt izredno bogata država, ki hrani 10 odst. svetovnih naftnih rezerv. Ker je majhna je toliko bolj vabljiv plen bližnjih in ne le bližnjih sosedov; največ previdnosti vseka kor zahtevata Irak in Saudova Arabija, ki pritiskata na njene meje, kot dva mlinska kamna. Tretja nevarnost za vladajočo rodbino prihaja iz notranjosti dežele. Ob nastanku je bil Kuvajt skoraj neobljudena peščena planjava (najvišji vrh doseže 250 m), z naftnim bogastvom, pa je začela od vsepovsod pritekati potrebna delovna sila, ki bi lahko temeljito preoblikovala notranje ravnotežje sil. Iste probleme imajo tudi

druge države ob Zalivu, ki so jih rešile na zelo enostaven način: vladajoče rodbine vodijo države brez izvoljenih organov in s precej trdo roko nadzorujejo tudi vse oblike javnega življenja in mnenja.

V Kuvajtu je stanje nekoliko drugačno: to je edina država na tem območju, kjer se voli neki zborni organ, čeprav velja precej omejitve. Predvsem lahko volijo le moški. Med moškimi prebivalstvom pa le tisti, ki lahko dokažejo, da je njihova družina živela v Kuvajtu pred letom 1920. Rezultat teh omejitev je, da je letos februarja volilo 45.000 oseb, kar je 3 odst. celotnega prebivalstva.

Kot povsod na svetu je tudi v Kuvajtu važno, kako so zarisana volilna okrožja. Tu so oblikovana tako, da privilegirajo tisti del prebivalstva, ki je najbolj zvest vladajoči rodbini in to so beduini. Pravoverni in v tradiciji zakoreninjeni beduini imajo nalogo, da uravnovesijo bolj »nevarne« sestavine volilnega telesa, zlasti intelektualce, ki težijo po bolj »zahodnem« tipu demokracije, in pripadnike šiitske verske skupnosti, ki zagovarjajo večjo vloge vere v vodenju države.

Usoda bogatega Kuvaista se pravzaprav odigrava na tej vrvi razpeti med družbenima konceptoma, ki ju navdihuje tehnološki modernizem,

in kot njegov protitež, islamska tradicija. Kuvajtska vlada skuša rešiti te probleme s kompromisi, ki pa niso lahko izvedljivi. Tudi beduinski poslanci so se izkazali za manj vodljive od pričakovane.

Zagovorniki strogo islamskega načina življenja, ki so večinoma pripadniki šiitske verske ločine, vnašajo v ta sistem še eno nevarnost: vpliv šiitskega Irana, ki budno spremlja dogajanje na drugem bregu zaliva. Tako je na primer novembra lani kuvajtski prestolonaslednik na obisku v Iraku moral zavrniti iraško zahtevo, da dobi »v najem« dva strateško važna otoka, ker je Iran zelo jasno izjavil, da bi tako dejanje smatral za zadosten razlog za vojno napoved.

Vojna med Iranom in Irakom pogostoma završi tudi nad Kuvajtom. Poleg preletov bojnih letal in bombardiranj, posledic onesnaževanja morja z nafto in podobnega, so se tudi v Kuvajtu ob koncu leta 1983 pojavili atentati proti ambasadam ZDA in Francije. Atentatorji so bili aretirani, a decembra 1984 je bilo kuvajtsko letalo preusmerjeno v Teheran z zahtevo, da se ti izpustijo.

Čim več bo trajal vihar nad Zalivom, tem več verjetnosti je, da se bo Kuvajt znašel ujet v vrtincu.

Iz gibanja nevrščenih Boleča in kričeča nasprotja ob problemu lakote na svetu

Problem lakote na svetu je gibanje nevrščenih obravnavalo že večkrat na raznih nivojih in s posebno ostrino. O tem pojavu je bil govor tudi na zadnjem vrhu nevrščenih pred dvema letoma v New Delhiju. Toda položaj se ne popravlja. Ne le, da ni neke dolgoročne politike, da bi ga reševali, tudi kratkoročne politike ni in če so včasih posamezne akcije, imajo le-te kaj skromen pomen glede na obseg vprašanja.

Vprašanje lakote bo kajpak rešljivo samo, če se bodo tudi razviti predeli odločili na nesebično pomoč. Toda tako imenovani razviti svet se obnaša tako, kot da se ga problem ne tiče, ali pa skuša uveljavljati svoje koristi. Lakota pa je v Afriki že dejansko zajela okrog 150 milijonov ljudi, živčih predvsem na področjih južno od Sahare.

Enotno mnenje strokovnjakov Združenih narodov, ki se pogosto v okviru tega ali onega organa svetovne organizacije pogosto ukvarjajo z afriškimi problemi, je, da je gospodarski, zato pa tudi življenjski položaj na tej celini danes slabši, kot je bil na primer pred dvajsetimi leti. Zemlje, primerne za obdelavo, je le za 12 odstotkov celotne afriške površine, prirastek prebivalstva pa je zmeraj večji, tako da so izračunali, da bo imela Afrika že čez dvajset let še enkrat toliko prebivalcev, kot jih ima danes.

Grožljivost vprašanja je na dlani. Afrika bi si lahko deloma pomagala z izvozom, toda izvozne cene njenih pridelkov in prizvodov so še zmeraj močno pod zaviralnim nadzorom politike mednarodnih monopolov. V zadnjih desetih letih so cenam afriških izdelkov omogočili porast le v višini 2,8 odstotka, medtem ko so izvozne cene drugod po svetu v istem času poskočile za 5 do 11 odstotkov.

Vzlic takemu stanju, ki je v vsakem primeru diskriminatorsko, dobiva afriška celina na primer od Mednarodnega monetarnega sklada le okrog 10 odstotkov posojil. Kakih 30 odstotkov

posojil gre azijskim deželam, največ pa gre, kot kaže, amerškemu kontinentu. Posojil ne dajejo, češ, da afriške dežele ne izpolnjujejo tako rekoč stabilizacijskih priporočil, dejstvo pa je, navajajo v Afriki, da za to celino nekdanji kriteriji za dodeljevanje kreditov preprosto ne morejo veljati.

Kriterij namreč večinoma določajo devalvacijo valute, zmanjšanje javnih stroškov, povečanje cen najbolj nujnim življenjskim artiklom ter seveda povečanje izvoza. V Afriki kajpak trdijo, da je tamkajšnji položaj že daleč od znosnega stanja in da so ti kriteriji za to celino povsem neuresničljivi. Tako stanje pa žal spremlja še drugi nedojemljivi absurd. Afriške države imajo na primer v svetovnih bankah finančnih depozitov za okrog 22 milijard dolarjev, vse pa kaže, da letos skupaj ne bodo prejele več kot 12 milijard dolarjev kreditov. Revni pač podpirajo bogate!, so utemeljeno dejali na zadnji seji upravnega odbora EFTE na Dunaju, organizacije, v kateri igrajo nevrščene in nevtralne dežele v Evropi aktivno vlogo in si na primer prizadevajo za utrjevanje stikov z deželami v razvoju, to je z deželami, ki so v glavnem v gibanju nevrščenih.

Toda absurdi so še. Lani so na primer v Zahodni Evropi uničili nad dva milijona ton sadja in zelenjave, ker ju je bilo za »uravnovešene« potrebe Skupnega evropskega trga preveč. Vrednost uničenega blaga je znašala okrog 330 milijonov dolarjev. Toda računica je neizprosna. Raje uničiti, kot pa na primer prodati ceneje v tiste dežele, kjer lakota razstaja in uničuje življenja. Kriterij protekcionizma zavrača tudi najbolj preproste človeške vidike. V razvitih deželah dosega danes vrednost bruto proizvoda na osebo blizu 13.000 dolarjev, medtem ko v deželah v razvoju, zlasti pa v Afriki južno od Sahare, še zmeraj dobesedno caplja izpod 1250 dolarjev letno.

MIRO KOCJAN

Bundestag je odobril zakon proti nacizmu

BONN — Zakon »proti laži o Auschwitzu«, ki je dve leti povzročal dolžne spore v koalicijski vladi v Bonnu, je včeraj odobril Bundestag, potem ko ga je 25. aprila sprejel Bundestag z glasovi CDU-CSU in FDP proti glasovom socialdemokratov in zelenih. Zakon bo začel veljati 1. avgusta letos. V nasprotju s prvotnim osnutkom Kohlve vlade sprejeti zakon ne uvaža novega kazenskega dejanja na temelju zanikanja ali omaloževanja nacističnih zločinov. Pač pa je Bundestag že lani kazenski zakonik spremenil tako, da lahko odslej

javno tožilstvo samo kazensko preganja osebo, ki žali žrtev nacističnega ali kakega drugega preganjanja ali diktature. Pravosodni minister Engelhard je poudaril, da bo lahko odslej še kdo drug tožil osebo, ki kleveta žrtev nacističnega ali kakega drugega terorja, in ne samo žrtev tega terorja ali njihovi sorodniki. Socialdemokrati zavračajo zakon, ker ne upošteva, da je bil nacistični holokavst edinstven zločin v zgodovini. Zakon preveča miselnost »izravnavanja nacističnih zločinov z drugimi nasilnimi dejanji«, pravijo socialdemokrati.

V Rimu spominska svečanost ob obletnici smrti sv. Cirila

RIM — V baziliki sv. Klimenta v Rimu je bila včeraj spominska svečanost ob obletnici smrti sv. Cirila. Na grobu slovanskega apostola je daroval mašo makedonski pravoslavni metropolit Timotej, slovesnosti pa je prisostvovala tudi delegacija SR Makedonije, ki jo je vodil akademik Dančo Zografski. Obe delegaciji je pred dnevi sprejel na zasebni avdienci tudi popež Janez Pavel II.

Prihodnji teden pa bodo na Siciliji makedonski kulturni dnevi. Na sporedu je vrsta kulturnih prireditev, med drugim nastopi pevskih zborov in nastop znane folklorne skupine Tanec iz Skopja.

Cavaliero 25. avgust 1984

TRST - Largo Barriera Vecchia 1

Cavaliero
25. maj 1985
SESLJAN 41/d

otroška oblačila
moška in ženska oblačila, perilo in usnjena galanterija
DANES OTVORITEV NOVE TRGOVINE OB 17. URI
V CENTRU SESLJANA

Med obiskom podpredsednika Ramireza in kljub nasprotovanju ZDA

Avstrija odobrila posojilo nikaragovski vladi

DUNAJ — Dr. Sergio Ramirez — pisatelj, ki služi revoluciji, podpredsednik srednjeameriške republike Nikaragve je včeraj med svojim tridnevним, uradnim obiskom v Avstriji na pogovoru s tujimi, na Dunaju akreditiranimi novinarji izrazil zadovoljstvo nad »razumevanjem avstrijske uradne politike za neodvisni razvoj Nikaragve«.

Ramirez so na njegovem uradnem obisku na najvišji ravni sprejeli predsednik Avstrije dr. Rudolf Kirchschläger, avstrijski kancler dr. Fred Sinowatz zunanji minister Leopold Gratz, kardinal dr. Franz Koenig, medtem ko je njegov gostitelj podpredsednik avstrijskih socialistov in notranji minister Karl Blecha.

Podpredsednik Nikaragve se je sestal tudi z vodjo avstrijske opozicijske, ljudske stranke dr. Aloisom Mockom, sicer tudi predsednikom »IDU« (demokratske internacionale), ki je označil dolžitev avstrijskega posojila v višini 72 milijonov šilingov Nikaragvi kot »dejanje demonstracije zoper Washington«. Finančni protokol o posojilu so podpisali včeraj, uporabili pa ga bodo po besedah

Ramireza za »razširitev neke kmetijsko-poljedelske tovarne in za uvoz surovin, potrebnih za oživitve domačega gospodarstva«.

Po tem, ko je na Dunaj že v četrtek zvečer iz Washingtona prineslo glas nezadovoljstva in skrajnega začudenja nad to avstrijsko gesto, je Karl Blecha izjavil: »Nobena velesila ne bo Avstriji diktirala njen odnos do majhnih držav.« Zunanji minister Gratz pa: »V Avstriji dosledno sledimo naše zunanje-politične principe tudi tedaj, ko to nekaterim izmed naših prijateljev ni po godu.«

Tako Sinowatz kot Gratz sta na pogovorih s svojim gostom izrazila upanje na demokracijo, neodvisno, nevrščeno in pluralistično novo Nikaragvo, ker »Avstrija podpira napore skupine Contadora«.

Na včerajšnji tiskovni konferenci v dunajskem novinarskem središču »Concordia« je Sergio Ramirez na vprašanje nekega španskega dopisnika ali je marksist odgovoril: »Ne iščemo nekih filozofskih rešitev; temveč takšne, ki bodo naši državi pomagale, če pa želite mojo opredelitev, potem

sem »sandinist«, oziroma, če pomislim na socialdemokracijo Bruna Kreiskega pa »kreiskist«. Prej ko slej pa je naša ideja humanizem.«

Na premnoga vprašanja, kaj je počel Daniel Ortega v Moskvi je Ramirez odgovarjal, da »Nikaragva ne uvaža iz tujine nobenega orožja, temveč zlato in to ne rumeno, temveč črno. Za enkrat pokrivamo 70 odstotkov naftnih potreb s pomočjo Sovjetske zveze, ostalo bomo rešili s sodelovanjem z arabskimi in nekaterimi latinskoameriški državami. Približno 25 odstotkov gospodarstva nam pomaga kriti Vzhod, 35 odstotkov zahodnoevropske države in Kanada, v Srednji Ameriki pa obstaja interameriško tržišče.«

V četrtek je dr. Sergio Ramirez Mercado predaval na Institutu dr. Karla Rennerja, včeraj pa ga je po kardinalu Koenigju sprejel še predsednik zveze avstrijskih sindikatov in predsednik parlamenta Anton Benya. Iz Avstrije bo v ponedeljek podpredsednik Ramirez odpoštoval v ZR Nemčijo, Belgijo in Nizozemsko.

BARBARA GORIČAR

RAZSODBA USTAVNEGA SODIŠČA SOCOF je zakonit

RIM — Ustavno sodišče je potrdilo zakonitost dodatnega občinskega davka na zgradbe SOCOF. Ta je bil uveden z zakonom štev. 131, da bi upravitelji prilili svežega kisika občin-skim blagajnam, veljal pa je samo za leto 1983. Razsodba je bila potrebna, ker sta deželni upravni razsodišči (TAR) v Venetu in Lombardiji vložili priziv, češ da je SOCOF protustaven.

Zaradi tega dodatnega davka ni plačalo kar 15 od sto davčnih zavezan-cev, ki so zakonodajalcu očitali med drugim to, da jim ni dovolil davčnega vplačila odbiti od obdavčljivega zneska v dohodkovnih prijavah IRPEF in IRPEG. Zdaj so ti hišni lastniki še na slabšem: poleg davka SOCOF bodo morali doplačati še posebno takso v višini 50 od sto davka. Če pa tega ne bodo prostovoljno storili, ampak na ukaz pristojnega občinskega urada, bodo plačali še denarno kazen, ki bo enkrat do dvakrat višja od davka SOCOF.

Ob 17. uri v krajevnem Kulturnem domu V Braniku bo jutri tradicionalna revija zborov »Pesem ne pozna meja«

Moški pevski zbor »Jezero« iz Doberdoba, ki bo nastopil na jutrišnji reviji

Po veliki pevski manifestaciji, kot je bila letošnja Primorska poje, smo pred drugimi pomembnim dogodkom v znamenju petja in sicer pred revijo pevskih zborov »Pesem ne pozna meja«.

Na reviji bodo nastopili slovenski pevski zbori iz Italije, Slovenije in avstrijske Koroške. V tem narodno sklenjenem krogu bo spregovoril naš najbolj ljudski in množični umetniški izraz; spregovorilo bo petje. Petje, ki se dvigne iz globine našega slovenstva, ki povezuje Slovence iz različnih krajev pa tudi različnih usod. Pesem, ki ne pozna meja tudi zato, ker raste iz duše naroda, ki ga ni mogla uničiti in zajarmiti nobena še tako močna sila. Niti fašistična vojska in nemški tanki. Kajti v najgloblji »kamrci« narodove duše klije neminljiv, brezmejen klic po svobodi. Klic, ki se prelije v brezmejno pesem in ko je bilo treba v brezmejno vztrajnost in pogum.

Tudi zaradi tega je naša pesem, pesem brez meja. Brezmejen klic po svobodi, brezmejna volja, da trpljenje pridobljene svobode ne izgubimo več.

Pred začetkom revije na kateri bo sodelovala tudi godba iz Vogrskega in ki se bo začela ob 17. uri v Kulturnem domu v Braniku, bodo vsi nastopajoči krenili po vaških ulicah in položili vence pred spomenik padlim. Nastopili pa bodo naslednji zbori:

Moški pevski zbor »JEZERO« Doberdob

Deluje nepretrgoma že več kot 30 let. Večkrat je sodeloval na raznih revijah, tako v Italiji, kot v matični domovini, kjer goji stike s številnimi zbori in društvi. Med pomembnejše nastope spada petdnevno gostovanje v Makedoniji; za Vsestransko združenje partizanov Italije ANPI je pred leti posnel ploščo italijanskih partizanskih pesmi, ki so jo predvajali tudi po italijanski televiziji. Zbor vodi Ivan Klanjšček.

Dekliški pevski zbor »VESNA« KRIZ

Zbor deluje letos že 10. leto in šteje 25 članic od 15. do 20. leta starosti. Nastopa v glavnem v zamejstvu na raznih prireditvah in občasno tudi v matični domovini. Redno sodeluje na pevskih revijah Pesem ne pozna meja in Primorska poje. Zbor vodi Bogdan Kralj.

Moški pevski zbor »FOLTEJ HARTMAN« Pliberk

Nastal je kot sekstet leta 1930, nato je ob njem zrasedel dekliski zbor, kasne-

Mešani pevski zbor »SVOBODA II« Trbovlje

Bil je ustanovljen leta 1953. Vsako leto naštudira celovečerni koncert. Gostuje širom po Sloveniji in izven nje. Prejel je več odličij in priznanj med njimi: Gallusove plakete, Srebrni znak OF, Srebrne plakete mesta Maribor, 1. mesto na tekmovanju rudarskih zborov. Društvo Svoboda II je pobrateno s KD Vesna iz Križa. Bilo je pobudnik revije Pesem ne pozna meja. Vodi ga Helga Brunar.

Mešani pevski zbor »PRIMOREC - TABOR« Trebče - Opčine

Z imenom Primorec je zbor prvič tapel domačemu občinstvu leta 1898. Od tedaj deluje skoraj nepretrgoma (med fašizmom v ilegali). V zadnjih dveh letih je zbor popolnoma prenovil svoje vrste, ki so jih v januarju letos okrepili še pevci mladinskega zbora Tabor z Opčin. Zbor vodi trenbenka Vilma Padovan.

Ženski pevski zbor »FRANC ZGONIK« — Branik

Od svoje ustanovitve 1978. leta zbor redno sodeluje na revijah Primorska poje, Goriški zbori pojo in Pesem ne

pozna meja. Poleg tega so pevke nastopale še na koncertih in drugih prireditvah v domačem kraju in v zamejstvu. Večkrat so se udeležile pevskega tabora v šentvidu pri Stični. Od ustanovitve vodi zbor Boža Birska.

Moški pevski zbor »FRANC ZGONIK« — Branik

Zbor je bil ustanovljen leta 1960. Poleg številnih nastopov doma, v bližnji okolici in v zamejstvu, se je udeležil vseh tekmovanj Naša pesem v Mariboru in prejel 5 bronzastih plaket mesta Maribor ter dve priznanji. Od ustanovitve vodi zbor Gvido Filipčič.

Turistične ponudbe ob koncu tedna

Slovenija

Piran: H (hotel) Piran P, H Punta Z (zaseden);

Portorož: H Bernardin Z, H Emona Z, H Vile Park Z, H Riviera Z, H Palace R (potrebne rezervacije), H Metropol Z, H Lucija R;

RZP (razstave in prireditve): danes tekmovanje motornih pilotov - 5. pokal za dan mladosti - letališče Portorož, sodelujejo tudi klubi iz zamejstva. Jutri večer folklorne v avditoriju. Od 27. 5. do 1. 6. avditorij Portorož - mednarodni festival športnih TV programov;

Strunjan: H Strunjan R, H Svoboda R;

ZS (zasebne sobe) Piran, Portorož in Izola R na tel. 066/75562;

Izola: H Belvedere Z, H Simonov zaliv R, H Marina R;

Koper: H Zusterma R, H Triglav R;

Lipica: H Maestoso in H Klub P (prost);

Postojna: H Jama potrebne R, nato P; H Kras 26., 27. in 29. 5. R nato P, Motel Proteus 26. 5. Z, 27., 28. in 29. 5. R nato P, ZS in KT še P; Vojkova koča na Nanosu odprta vsako soboto, nedeljo in praznike.

GORIŠKA

Bovec: H Kanin in Alp 26. 5. Z,

APP (apartmaji) P, od 26. 5. dalje H AK Kanin, Alp, APP in ZS P;

RZP: 26. 5. v letnem vrtu koncert harmonikarjev iz Rezije; žičnica na Kanin obratuje v soboto in nedeljo, v mesecu juniju žičnica ne bo obratovala;

LJUBLJANA Z OKOLICO

H Holiday Inn 30. 5. Z, drugače R, H Lev 23. - 30. 5. R nato Z, H Union 26. 5. P 27. - 30. 5. Z, H Slon Z, H Kompas Z 26. 5. P, H Ilirija 26., 27. 5. P, 28. 5. Z, 29. 5., 30. 5. Z, H Turist 26., 27. 5. P, 28. 5. Z, 29., 30. 5. P, H Bellevue P; PE (penzion in gostišče) Mrak Z, PE Ježica stalno nekaj P; Motel Kompas 27. 5. Z sicer P, H Mantova Vrhnik P, H Malograjski dvor Kamnik potrebne R, Motel Turist 27., 28. 5. Z, ostale dni še P;

GORENJSKA

Bled: H Grand Toplice od 25. 5. P samo v depandansah, H Vila Bled nekaj P, H Golf in APP Savica še nekaj P, H Park Z, H Je-

lovica potrebne R, H Krim od 28. 5. dalje Z, H Lovec, Kompas in Svoboda Z;

RPZ: drevi ob 19.30 v festivalni dvorani Bled - jubilejni koncert ob 30-letnici delovanja godbe na pihala DPD Svoboda Lesce. V H Toplice, Golf in Park je možno kopanje, igranje tenisa na igrišču v Zaki in pri H Golf, malega golfa pri H Lovec in jahanje na hipodromu ob cesti Lesce - Bled;

Jesenice: H Pošta in Korotan P, Dom pod Golico 26. 5. Z nato P, ZS Jesenice P, ZS Hrušica še nekaj P;

RPZ: 26. 5. mesec narcis, zbor pred domom Planina pod Golico, izlet na Golico, popoldan narcisni ples s srečolovom;

Kranjska gora: vsi H so odprti in imajo P, prav tako v ZS;

RZP: sedežnica na Vitranc obratuje ob sredah, petkih, sobotah in nedeljah od 9. do 16. ure;

Bohinj: v vseh H je P, prav tako je P v brunaricah na Voglu ter v ZS v dolini, H Ski na Voglu je Z;

RZP: v H Zlatorog vsako sredo, ob 21. uri folklorni nastop z diapozitivi o Triglavskem narodnem Parku. Na Voglu je 85 cm snega, naprave ne obratujejo, vozi nihalka vsak dan od 7.30 do 18. ure.

MIŠKO KRANJEC

Povest o dobrih ljudeh

8.

»Jaz pa,« je menila Katica, ko je tudi sama vstala, da bi šla z materjo in očetom v sobico, »vama bom zapela nove pesmi, ki sem se jih poleti naučila. Vrh tega je kupil oče staro kitaro in se naučil nekaj malega brenkati nanjo. Čudili se boste, kako lepa je pesem, ako zraven kdo brenka na strune.«

»Da, Katica,« je rekla ganjeno Koštrčka, »zapela nam boš. Povem ti, da sem si često želela tvoje lepe pesmi.«

Koštrčka si ni mogla kaj, da ne bi bila položila svoje raskave roke na njeno glavo in jo pobožala, pri čemer se je ozrla po njenem bledem licu in po njenih mrtvih očeh. »Spet nam boš pela,« je nadaljevala mamica, »kakor si nam vsako zimo. — Poleti so mi pele ptice in priznati moram, da nekatere prav čedno pojo. Tu za našo hišo je ves čas pel slavec in me s svojim glasom močno spominjal nate. Rekla sem si: To poje Katica. Spremenila se je v slavca in vsako jutro, ko sta oče in mati na delu, prileti sem in mi poje, da mi ni dolgčas.«

»Ako hočeš,« je rekla Marta Katici, »ostani tu

pri mamici in dedku. Midva z Ivanom greva v sobo, da izloživa naše stvari. Tu je toplo, tam bom pa morala prej zakuriti.«

»Samo drv zdaj nimate,« je menila Koštrčka. »Lahko vam jih Jožef da nekaj, da boste imeli danes in jutri. Vsak dan jih nabira in vse se mi tako zdi, da jih ima že precej.«

»Ako nam jih posodite,« je odvrnil Ivan, »vam bom hvaležen. Saj bom moral drva čimprej kupiti, brez njih vendar ne moremo biti.«

»Kaj bi jih kupoval,« je odvrnil Jožef. »Ako se ti ne bo zdelo za malo, jih boš lahko hodil z mano nabirat. Velik gozd je blizu in v njem je dovolj suhljadi. Saj tako ali tako odpade in zgine, ne da bi bilo potem komu za rabo. Denar pa si lahko prihraniš. Seveda, če ne bi rad nabiral — tak posel ni preveč prijeten, vsaj v dežju ali v snegu ne — ti ne bom prigovarjal. Je že res, da je prijetneje drva kupiti in se samo greti.«

»To je že res,« je pritrdil Ivan. »Vendar je dobro, če more človek prihraniti kak dinar. Zato bom prav rad hodil z vami v gozd po to suhljad, zakaj vaša peč je vedno prijetno topla! Mislim, da napa pojde nabiranje bolj od rok družno kakor posameznemu.«

Ivan in Marta sta odšla v sobo, od koder je bilo slišati njun pogovor in potem še, kako sta odpirala staro škripajočo omaro, kamor je Marta zlagala stvari, ki so jih prinesli s seboj.

Katica je ostala pri Koštrčevih. Spet je sedla k

Uspel prvi izlet KRUT v Kanalsko dolino in Rezijo

Dom Mangart glavni cilj izleta

TRST — Krožek za rekreacijo udejstvovanje v Trstu KRUT je v sredo organiziral za svoje člane izlet v Žabnice v Kanalsko dolino in v Rezijo. Bil je to prvi izlet omenjenega krožka, ki se ga je udeležilo okrog 50 izletnikov, članov KRUT, ki so sicer tudi člani Združenja aktivistov osvobodilnega gibanja za Tržaško ozemlje, Zveze vojnih invalidov NOV in Društva slovenskih upokojencev.

Namen izleta je bil, da si udeleženci ogledajo Dom Mangart v Žabnicah, da si ogledajo Kanalsko dolino in da obiščejo tudi Rezijo. Vse je potekalo po načrtu, le vreme je močno nagajalo tako, da so udeleženci videli te lepe kraje le v slabem vremenu, kar pa ni skvarilo dobrega razpoloženja, ki je vladalo od začetka do konca izleta.

Izlet je vodil Ervin Gombač, tajnik Slovenskega planinskega društva v Trstu, ki ima prav gotovo tudi največ zaslug, da je le-ta uspel in da so izletniki dobili dovolj informacij o krajih, ki so jih obiskali, predvsem pa o vseh hribih, ki obkrožajo Kanalsko dolino, o kočah, o tem, kje so na razpolago žičnice in sploh o vsem, kar je izletnike zanimalo.

Iz Trsta so se izletniki z avtobusom odpeljali ob sedmih zjutraj ter so se, kljub slabemu vremenu, ustavili v Dolini Zajzere, kjer so napravili kratek sprehod. Naslednja etapa je bil Dom Mangart.

Planinski Dom Mangart je zrasedel z namenom, je na reklamnem kartonu zapisano, da bi nudil zatočišče vsem našim ljubiteljem gorskega sveta, hkrati pa naj bi bil tudi zbirališče in kulturno središče Slovencev v Kanalski dolini. Dom razpolaga s 13 dvopostelnimi, tro- in štiripostelnimi sobami, ki imajo v glavnem kopalnico in sanitarije, poleg tega ima dom še dve skupni ležišči s 36 posteljami, dve jedilnici, sodobno opremljeno kuhinjo in večji kletni prostor. Dom upravljata zakonca Di Lenardo, po rodu Rezjana.

Ogled Rezije je predstavljal drugi del izleta. V Ravenci je izletnike pričakal Vittorio di Lenardo, ki je lepo obrazložil zgodovino Rezije, življenje Rezijanov, današnjo stvarnost v Reziji ter pokazal tudi kulturno središče »Rozijanski dom«, ki so si ga udeleženci z navdušenjem ogledali. Tu so jih postregli tudi s kozarčkom vina. Na žalost si zaradi slabega vremena niso mogli ogledati še drugih krajev.

V počastitev 40-letnice zmage nad fašizmom kolesarji Gorenja tudi po naših krajih

TTITOVO VELENJE — V počastitev 40-letnice zmage nad fašizmom je večeraj ob 7. uri krenilo na pot iz Titovega Velenja po Slovenski kolesarski tranzverzali 40 kolesarjev - delavcev Gorenja iz Titovega Velenja, Ljubljane, Slovenj Gradca, Mute, Ruš in Gornje Radgone. 1.000 kilometrov dolgo pot bodo prevozili v 7 dneh, kolesarjenje pa bodo zaključili 30. maja v Titovem Velenju. Kolona kolesarjev Gorenja bo jutri predvidoma ob 11. uri prestopila jugoslovansko-italijansko mejo v Sežani. Ob 11.30 bo v Bazovici, ob 12. uri v Trstu, ob 14. uri pa v Miljah.

V četrtek prva srečanja v devinsko-nabrežinski občini KPI in SSk sta se odločno izrekli za obnovo domače napredne uprave

V Nabrežini so bili v četrtek na sporedu prvi razgovori za sestavo nove občinske uprave, za katere je kot stranka relativne večine dala pobudo domača občinska sekcija KPI »Enrico Berlinguer«. Šlo je za prve in v marsičem še neformalne razgovore, ki so dejansko potrdili že znana stališča nekdanjih zaveznikov, medtem ko bo za morebitni začetek pravih pogajanj treba počakati na razčiščenje znotraj krajevne sekcije PSI, ki se doslej ni še izrekla o bodočih koalicijah. Mi se ne moremo še obvezati, je podčrtala socialistična delegacija na srečanju s KPI, ker položaj v devinsko - nabrežinski občini odvisi v marsičem od poteka razgovorov in pogajanj na pokrajinski ravni, kjer se, kot znano, PSI poteguje za vstop v večinsko koalicijo. Vprašanje, kaj bodo naredili devinsko - nabrežinski socialisti je torej še povsem odprto. Pokrajinski tajnik Seghene se je na četrtkovem sestanku pokrajinskih tajnikov vladnih strank, LpT in SSk izrekel (morda še ne obvezal), dal pa vsekakor jasno razumeti, da se bo PSI, povsod tam kjer je mogoče (torej predvsem v Nabrežini), prizadevala za sestavo večin po vzorcu tržaške koalicije in torej brez komunistov.

Delegaciji KPI (Depangher, Širca, Iskra in Gheretti) in Slovenske skupnosti (Brecelj, A. Terčon in Legiša) sta na srečanju potrdili odločno in skupno voljo za izvolitev naprednega občinskega odbora. Obe stranki sta bili tudi mnenja, da se morajo pogajanja odvijati na krajevni ravni in da položaj in resni upravni problemi občine terjajo čimprejšnjo izvolitev nove uprave. Delegacija PSI (Caldi, Burgher, Santagati) se je pozitivno izrekla o petletnem delu prejšnjega občinskega odbora in podčrtala, da ne gre razpršiti, kar je dobrega ustvarila in naredila dosežanja uprava, kot smo že omenili, ni pa se hotela izreči o morebitnih novih zaveznikih. V pričakovanju razčiščenja po vsej verjetnosti ne bo prišlo v kratkem do novih dvostranskih razgovorov med bivšimi zavezniki in to vsaj do četrta, ko je napovedan nov sestanek pokrajinskih tajnikov PSI in tržaške koalicije. O povolilnih perspektivah bo tekla beseda na ponedeljkovi skupščini SSk v Nabrežini, sejo širšega vodstva pa napoveduje za prihodnji teden tudi KPI.

Devinsko - nabrežinski komunisti so po četrtkovem razgovoru s SSk in s PSI izdali tiskovno sporočilo, v katerem

naglašajo, da si bo KPI še dalje odločno prizadevala za obnovo naprednega zaveznitva, »v skladu s tem, kar je prišlo do izraza na volitvah in tudi v smislu izboljšanja sožitja in odnosov med obema narodnima komponentama v Devinu - Nabrežini.«

Konkretno stopnjo razvoja pa so dosegli za sestavo nove uprave v dolinski občini, čeprav tudi tukaj ne gre še za prava pogajanja. V četrtek sta se sestali delegaciji KPI in Slovenske skupnosti, da si izmenjata mnenji o programih novega odbora in o najresnejših problemih, s katerimi se trenutno sooča dolinska občinska skupnost. SSk je v glavnem izrazila pripravljenost, da vstopi v občinski odbor, čeprav je o tem morda še prezgodaj govoriti. O tem bo morala vsekakor še poglobljeno sklepati domača sekcija SSk, o morebitnem novem zavezniku pa se bodo morali seveda izreči tudi komunisti in socialisti, ki se bodo spet sestali v torek. V ponedeljek pa je na sporedu srečanje med KPI in KD. Podobno za sestanek so dali komunisti, ki se želijo kot večinska sila v občinskem svetu soočiti z vsemi demokratičnimi strankami, ki so v njem zastopane. (st)

Sindikalni protest delavcev FTA

Stavkajoči uslužbenci FTA pred vladno palačo

Kot smo napovedali v prejšnjih dneh, so včeraj delavci tekstilnega obrata FTA (bivša SNIA VISCOSA) izvedli po tri ure stavke na začetku vsake od štirih delovnih izmen, za stopstvo tovarniškega sveta pa je, kot vidimo na fotografiji, manifestiralo tudi pred vladno palačo na Trgu Unità. Medtem je sindikalne predstavnik sprejel deželni odbornik za industrijo Francescutto, za njim pa

v odsotnosti vladnega komisarja eden od njegovih namestnikov. Slednji je delegaciji tovarniškega sveta FTA zagotovil, da bo vladni komisar v najkrajšem času sklical srečanje z vodstvom podjetja in z drugimi prizadetimi stranmi, da bi rešili dramatični položaj stotine delavcev, ki jih z iztekom režima dopolnilne blaginje vodstvo podjetja namerava dokončno odsloviti in torej postaviti na cesto.

O odnosih med prebivalstvom rajonskimi sveti in občino

Pred tednom dni se je v vzhodnokraškem rajonskem svetu oglasil odbornik za decentralizacijo tržaške občine Fabio Forti. Predsedniku in načelnikom svetovalskih skupin, ki so se za to priložnost zbrali v openski občinski izpostavi, je pomolil pod nos debel dokument in ga pretehtal v rokah, kot bi hotel reči — no, kaj naj zdaj s tem vročim kostanjem?

»To je den najpopolnejših dokumentov, kar mi jih je kot odborniku prišlo pod roke in v njem je marsikaj pametnega in izvedljivega,« je bilo njegovo prvo mnenje o izdatnem svežnju ugotovitev, pripomb, predlogov in kritik, zabeljenih s celo vrsto zemljevidov in zemljevidičev z najrazličnejšimi označbami, ki naj bi občinski upravi dokazali, kaj vse bi bilo treba še urediti v slovenskih vaseh vzhodnega Krasa. Dokument-analizo je, kot znano, izdelalo, ob sodelovanju vseh krajevnih komponent, Koordinacijsko združenje vzhodnokraških vasi in ga okrog velikonočnih praznikov poslalo r slovensčini tržaški občini, kot podlago in pomoč pri njenem bodočem načrtovanju javnih del in drugih nalog.

Toda, pravi Forti, naj bo dokument še tako tehten in sprejemljiv, ga občinska uprava ne more vzeti v poštev, če se o njem (kot naj bi to predvideval občinski pravilnik) prej ne izreče pristojni rajonski svet.

Ob tem se je med načelniki svetovalskih skupin seveda takoj razplamtel razprava. Predstavnik Liste za Trst ni mogel mimo zgražanja, da je šlo krajevno združenje preko pristojnosti rajonskega sveta. V resnici je poslalo kopijo in vednost tudi rajonskemu svetu, le da ga očitno še niso prevedli, kar je v zmernejšem tonu ugotavljal predstavnik KD, ki je v isti sapi ugotavljal, da je treba predloge (ki so, vsaj nekateri, vredni upoštevanja) ločevati na upravne in politične. Predstavnik KPI Wilhelm pa je Fortiju dejal, da je občina v vsakem primeru dolžna odgovoriti Koordinacijskemu združenju, pa četudi samo to, da je dokument prejel. Dodal je še, da je večina predlogov dokumenta pravzaprav že znana ne le rajonskemu svetu, ki jih je večkrat obravnaval in posredoval občini, temveč tudi sami občinski upravi, ki pa ni nikoli ukrepala. Na koncu je predlagal skupščino s prebivalstvom vseh vzhodnokraških vasi, kar žal ni pogosta praksa rajonskega sveta, še manj pa občinskih odborništev.

Vsa zadeva zadobiva v luči tega navidez tako obrobne dogodka poseben značaj. Spominja nas nekako na namiznoteniško tekmo, pri kateri so dolgoletne zahteve slovenskega kraškega prebivalstva le plastična žogica, ki jo po mili volji odbijaš z enega loparja na drugega. Problem odnosov med javnimi upravitelji in prebivalstvom se nam ob tem prikazuje v precej jasni luči. V tržaški občini so bili in so še zmeraj ti odnosi skrajno pomanjkljivi. Javni upravitelji običajno počenja svoje, ne da bi kdove kako upoštevali mnenj in predlogov prebivalstva. Res pa je tudi, da je večkrat slab pretok tudi v obratni smeri. V središču tega vpra-

šanja pa se nekako znajdejo rajonski sveti, katerih prvenstvena naloga je ravno ta, da posredujejo med enimi in drugimi. Te naloge žal še vedno ne izpolnjujejo v zadostni meri. Večkrat ne po lastni krivdi. Razlogi so političnega značaja. Ljudska participacija nekaterim krogom pač ne diši.

Nasprotno: rajonski sveti (vsaj nekateri) veliko delajo, a njihovo delo ni plačano. Upravitelji se zanje ne zmenijo in kot logična posledica se zanje ne zmeni niti prebivalstvo, ki si misli: itak nič ne pomenijo, torej najbolje je, da se obrnemo neposredno na občinsko upravo. Tako smo pričali nekemu začaranemu krogu, iz katerega ni videti izhoda. Lahko pa bi tudi rekli, da nekateri nočejo (bodi si, ker jim to politično več nese, bodisi, ker se držijo pravila o poti najmanjšega odpora) ali ne znajo videti izhoda (ker je premalo informacijskega pretoka).

Kaj naj torej naredi odbornik tržaške občine, ko prejme izčrpen dokument neke osnovne organizacije? Morda se je v tem primeru odbornik Forti le približal poštenemu odgovoru. Dejal je dejansko, da je delo vzhodnokraškega prebivalstva hvalevredno in upoštevanja vredno, dejal pa je tudi, da morajo predlogi najprej preko sile rajonskega sveta in da se morajo nekateri rajonski sveti pri tem bolje izkazati, čeprav je pri tem verjetno pozabil povedati, zakaj občinska uprava potem v resnici tako malo upošteva njihova mnenja. Ključ vprašanja je seveda v tem, je pa nedvomno zelo pomembna tudi večja ali manjša angažiranost rajonskih svetov in ravno openski se mora v tem pogledu, po našem mnenju, začeti s predsednikom, še izkazati, čeprav se nekatere komponente v njem (žal izolirane) precej trudijo. D. K.

Minister Granelli o sinhrotronu

Minister za znanstveno raziskovanje sen. Granelli, ki se je včeraj udeležil slovesnosti ob zaključku šolskega leta v devinskem Zavodu združenega sveta, je v svojem govoru povedal, da bo Evropska gospodarska skupnost na posredovanje Italije obravnavala vprašanje namestitve sinhrotrona na seji, ki bo 4. junija v Luksemburgu. EGS bo ob tej priložnosti izrekla svoje mnenje, končna odločitev pa pritiče Evropskemu znanstvenemu skladu. Kot znano, je Trst med kandidati za sinhrotron. Center za znanstvene raziskave je namreč ponudil 30 hektarov svojega prostora (z možnostjo nadaljnje razširitve) za ta znanstveni objekt. Minister Granelli je s tem v zvezi večkrat povedal, da je te dni podpisal dva pomembna dekreta, ki naj bi prispevala k rasti raziskovalnega centra pri Padričah.

Prispevajte za
Dijaško matico

Pokrajinska CGIL o neprizadetosti dežele in krajevnih uprav do gospodarskih problemov

Tržaško pokrajinsko tajništvo sindikalne zveze NCCdL/CGIL je objavilo daljše tiskovno sporočilo, v katerem oznanja in obsoja popolno mrtvilo in nezanimanje, ki ga kažejo deželni odbor, tržaški župan in predsednik pokrajine do vse hujših in akutnejših problemov podjetij z državno udeležbo na našem območju in do vprašanja gospodarstva in zaposlovanja nasploh. Vse kaže, da so se krajevne uprave povsem sprijaznile in sprejele postopno gospodarsko in družbeno nazadovanje. našega mesta, ugotavljajo pri CGIL.

Od zadnjih srečanj s predsednikom IRI Prodiem in s predstavniki vlade je preteklo že več mesecev in vse do danes ni bila spoštovana nobena sprejeta obveza, nasprotno, problemi in perspektive podjetij z državno udeležbo so se v Trstu še poglabili, njihove posledice za gospodarstvo vse Julijske krajine pa so postale še težje. Vlada se je na primer obvezala, da bo priredila srečanja za rešitev specifičnih vprašanj železar-

ne Terni in Šklednju in Tovarne velikih motorjev, s čimer naj bi preprečili uresničitev načrtov o krčenju proizvodnje in omogočili njeno preobrazbo. Teh srečanj ni bilo, zato so omenjeni načrti ostali v veljavi, podjetji pa s padcem kompetitivnosti in zaposlitvene ravni že beležita tudi znižanje iztržka. Nevarno se viša tudi število delavcev, ki so jih dali v dopolnilno blagajno v ladjedelnici Sv. Marka, kar že ogroža proizvodne kapacitete in sam obstoj tržaškega arzenala. Vse to pa se dogaja ob popolnem molku Biasuttija, Richettija in Marchia, ugotavljajo pri CGIL, s čimer dejansko postajajo sokrivci za gospodarsko in proizvodno dekadenco Trsta in njegovih temeljnih dejavnosti. Če k temu prištevamo še nesposobnost, da bi uresnili možnosti novih zaposlitvev (na primer s pokritjem 700 nazasedenih delovnih mest v organiku tržaške občine), potem ni čudno, da so danes razmere mnogo težje kot pred letom: nič ni bilo obljubljenih projektov o dode-

litvi družbeno koristnih del zadruga brezposelnih, nič iz zagotovil o razširitvi storitev na področju socialne pomoči, kulture, ekologije in turizma, za kar so se konkretno obvezale krajevne uprave. Pri CGIL ob vsem tem ostro obsojajo tudi za držanje tržaške Zveze industrijev, še zlasti ob trenutno zelo perečem problemu tekstilnega sektorja.

Take razmere navajajo sindikat CGIL k zaključku, da delavcem ne preostaja druga kot odločnejši odgovor na ravni sindikalnega boja in prizadevanj za enoten nastop sindikatov kljub različnim stališčem do vprašanja referenduma. Če si kdo domišlja, da bo lahko zlorabljal trenutke sindikalne razdvojenosti za vsiljevanje odpustov z dela in za povratek protisindikalnega ozračja iz petdesetih in šestdesetih let pa se mora zavedati, da bo naletel na popolno enotnost CGIL in na odpor vsega sindikalnega gibanja, zaključujejo tajniki pokrajinske CGIL Treu, Macaluso in Mauri

»Himalajski« večer v KD Ivan Cankar

Novinar Lojze Abram pripoveduje o svoji himalajski izkušnji

V prostorih KD Ivan Cankar je bil v četrtek večer, ki ga številni člani društva, pa tudi drugi prav gotovo še dolgo ne bodo pozabili.

Gost večera je bil namreč tržaški novinar Lojze Abram, eden od udeležencev 12-članske skupine tržaških planincev, ki je konec marca odpotovala v daljni Nepal, kjer je opravila trekking, to je pohod pod vzhodno najvišjih vrhov Himalaje, ki je trajal 22 dni in na katerem so udeleženci marsikaj videli, doživeli ter se polni lepih vtisov vrnili.

Prav s tega potovanja je Lojze Abram prinesel vrsto lepih diapozitivov, ki jih je na večer v društvu dopolnil s svojim živahnim in zanimivim pripovedovanjem. Poslušalcem je približal ta svet, kot tudi sam po-

dvig tržaških planincev, ki so prišli do vzhodja Južne Anapurne in dosegli višino okrog 5.600 metrov. Trekking je potekel v redu, vsi udeleženci so se ves čas dobro počutili, pogled na visoke gore pa je bil tako lep, veličasten, da jih je poplačal za ves trud in napore, ki jih takšen pohod zahteva. Povedal je še marsikaj tudi o življenju tamkajšnjega prebivalstva, o njihovih verah in običajih, o doživljajih, ki so jih imeli na poti, o vsem pač, kar so videli, spoznali in česar verjetno ne bodo nikoli pozabili.

Udeleženci so bili nad predavanjem zelo zadovoljni ter so Abrama ob koncu nagradili z dolgim aplavzom. Na večer so bili še nekateri člani te skupine, kot tudi nekaj članov alpi-

nistične odprave ŠPD, ki je istočasno odpotovala v Nepal in skušala doseči vrh Južne Anapurne, kar pa ji, zaradi poslabšanja vremenskih razmer, ni uspelo.

Zbor Coro Vox Julia v luteranski cerkvi

Danes ob 21. uri bo v luteranski evangeliistični cerkvi na Largo Panfilo koncert zbora Coro Vox Julia, ki ga vodi Sonia Magris Sirsén. Izkupiček koncerta je namenjen za obnovo cerkve. Zbor bo izvajal dela Nenna, Gasparinija, Scarlattija, Bacha, Mendelssohna, Baumanna, Banchierija, Monteverdija, Jannequina, Schumanna, Lund Tysona, Viozzija, Kodalyja in Popova.

V torek stavka delavcev v transportu

V torek, 28. maja bo vsedravnava stavka transportnih delavcev, ki jo je oklical sindikat Federacije transportnih CGIL - CISL - UIL po neuspešnem srečanju z delodajalci glede neresenih problemov tega sektorja. Zadevajo namreč vprašanja organizacije dela, delovnega urnika, zdravstvenega zavarovanja in prilagoditve plač v letošnjem letu.

Delavci tržaškega transportnega podjetja ACT bodo v torek stavkali od 9.30, ko bodo avtobusi odpeljali v remize in bodo normalno začeli voziti od 13.30. Delavci v drugih oddelkih in upravi bodo stavkali zadnje tri ure ne glede na delovni urnik, medtem ko bodo iz stavke izvzeti tisti, ki opravljajo nadzorno in nujno službo.

Včeraj začeli sindikalni boj tudi delavci tržaške ladjedelnice

Tudi v ladjedelnici Sv. Marka je bil včeraj dan sindikalnega boja, za katerega so se delavci odločili na generalni skupščini v protest proti sklepu družbe Fincantieri da bo od ponedeljka, 27. maja uvedla režim izredne dopolne blagajne za 473 delavcev. Na skupščini, ki so se je udeležili tudi tajniki pokrajinskega sindikata kovinarjev, so navzoči utemeljili odločitev za sindikalno akcijo in izrazili zahteve za ureditev kriznih razmer v ladjedelnici. Takoj po skupščini so začeli stavko in se napotili proti sedežu Fincantieri, kjer so uprizorili protestno manifestacijo.

Današnja stavka pomeni začetek vrste sindikalnih akcij, ki predvidevajo srečanja s predstavniki krajevnih uprav, deželnega odbora in z domačimi parlamentarci. V kratkem bo znan koledar nadaljnjih akcij, za 3. junij pa so že napovedali skupščino delavcev v dopolnilni blagajni.

Šolski sindikat CGIL o težavah nestalnega učnega osebja

Deželni šolski sindikat CGIL je obravnaval probleme nestalnega učnega osebja in ugotovil, da je treba rešitev tega problema iskati v popolnoma drugačni šolski politiki, ki m. a. v šolstvu videti enega glavnih sektorjev za investicije.

Čprav se deželni šolski sindikat CGIL strinja z razlogi, ki jih za kritično stanje navajajo predstavniki nestalnega učnega osebja, pa se ne more strinjati s predlogom, da se ustavijo natečaji in da habilitacijo lahko pridobi le tisti, ki ima vsaj 360 dni službe in je opravil kolokvij na univerzi. Tak predlog namreč diskriminira na novo diplomirane, ki zato, ker nimajo prakse, ne morejo sodelovati pri natečajih za habilitacijo in stalež.

Sindikat CGIL je mnenja, da je treba problem nestalnega učnega osebja reševati po dveh poteh, ki jih predvideva tudi zakon št. 270 in sicer tako, da se 50 odstotkov razpoložljivih mest razdeli na podlagi natečaja, druga polovica pa na podlagi stalne lestvice. Končno pa deželni šolski sindikat smatra, da je istočasno potrebno težiti za tem, da se močno spremeni sistem natečaja in da se odpravijo sedanja neskladja med kriteriji, ki so pogoj za sodelovanje na natečaju, in vsebino izpitov.

V četrtek končan tečaj za slovenske vrtnarje na Tržaškem A. Debelis: »Zvedeli smo dosti novega«

Z zaključnim večerom se je v četrtek zaključil vrtnarski tečaj v društvu na Kolonkovcu. Tečaj je potekal od lanske jeseni do letošnjega marca, v aprilu so si tečajniki ogledali nekaj vrtnarij na Tržaškem, maja pa so bili gostje vrtnarjev na Gorenjskem in Koprskem. Organizatorja tečaja sta bila Kmečka zveza in deželni zavod za poklicno izobraževanje, vodil pa ga je slovenski strokovnjak Miran Sotlar iz Kopra, ki je na agronomski fakulteti v Ljubljani diplomiral iz vrtnarstva.

Da bi zvedeli nekoliko več o poteku tečaja, smo obiskali znanega kolonkovskega vrtnarja in podpredsednika Kmečke zveze Alojza Debelisa. Našli smo ga na njegovi vrtnariji na Kolonkovcu sredi dela, vendar je bil takoj pripravljen za kratek pogovor.

»Glede tečaja bi najprej povedal neko zanimivost. Predavatelj Sotlar si je namreč pred začetkom tečaja ogledal naše vrtnarije na Tržaškem in ko je videl, kako so urejene, se je ustrašil, da se je prišel on sam učiti in da bomo mi predavatelji. V resnici ni bilo tako, saj smo od tečaja dosti odnesli in se spoznali z mnogimi novostmi,« nam je za začetek povedal Debelis.

»Letošnji tečaj je bil prvi te vrste pri nas. Kakšno je bilo zanimanje?«

»Redno je bilo vpisanih 10 vrtnarjev od tega 9 s Kolonkovca in eden iz Boljunca, občasno pa je prihajalo še nekaj vrtnarjev, ki so se hoteli seznaniti z zadnjimi novostmi v vrtnarstvu.«

»Katere so bile glavne teme predavanj?«

»Največ smo govorili o zaščiti pred mrazom, o novih vrstah gnojil, dosti časa pa smo posvetili raznim vrstam hibridov. Danes so praktično že vse povrtnine mešanica vrst in vrtnarska

znanost si še naprej prizadeva, da bi z ustreznim križanjem vrst prišla do še boljših pridelkov.«

»Ogledali ste si tudi vrtnarije na Gorenjskem in Koprskem. Ali so med njimi kakšne razlike?«

»Pravzaprav je edina razlika v različnih klimatskih pogojih. Medtem ko na Gorenjskem ni velike nevarnosti pred pripeko in so noči razmeroma hladne in vlažne, kar zagotavlja potrebno vlažnost tudi obdelovalni zemlji, pa je v Istri velik problem suša. Presenečen pa sem bil, ko sem videl, da na Gorenjskem gojijo praktično iste vrste zelenjave kot pri nas.«

»Kakšno oceno bi dali prvemu tečaju vrtnarjev?«

»Nedvomno izredno pozitivno. Zvedeli smo dosti novega, pri tem pa je še bolj važno to, da smo se vrtnariji zbrali na istem mestu in izmenjali medsebojne izkušnje. Taki tečaji so še potrebni, vendar je treba pri tem paziti tudi na čas. Zato bi bilo zaželeno, da bi bili organizirani v zimskem času, ko smo manj zaposleni z delom na vrtnariji.«

»Bi še kaj dodali?«

»Rad bi povedal le to, da naravni pogoji lahko le do določene mere vplivajo na pridelek in da je bistveni element človek ter njegovo delo in iznajdljivost.«

Družabno srečanje na konzulatu v počastitev dneva mladosti

Na jugoslovanskem generalnem konzulatu v Trstu je bila predvčerajšnjim krajska proslava, s katero so jugoslovanski državljani, zaposleni na delu v deželi Furlaniji - Julijski krajini, pa tudi jugoslovanski študentje, ki študirajo na tržaški univerzi, počastili 25. maj, dan mladosti in istočasno s tem počastili tudi 40. obletnico osvoboditve, »za katero so naši narodi,« je dejal jugoslovanski generalni konzul Drago Mirošič, ki je goste tudi pozdravil, »dali številne žrtve in si priborili državo.« Poudaril je med drugim željo in napore jugoslovanskih državljanov, ki delajo na tem področju za utrjevanje dobrososedskih odnosov med Italijo in Jugoslavijo ter njihovo podporo slovenski narodnostni skupnosti, da bi končno dosegla svoje pravice s sprejemom globalnega zaščitnega zakona. Proslavi je sledil kratek kulturni program, ki sta ga izvedla Anton Petje, član Slovenskega stalnega gledališča v Trstu, ki je prečital odlomke iz Cankarjevih političnih spisov in Cankarjevo delo Krizantemo in pa kitarist Igor Starc, ki je izvedel tri skladbe za kitaro, in sicer skladbo Giulianija, Villa-Lobosa in skladbo Srebotnjaka. Kulturnemu programu je nato sledilo družabno srečanje z udeleženci te prisrčne proslave.

Novoizvoljena sekcija KPI se bo takoj lotila dela

V Ljudskem domu v Križu je bil v četrtek zvečer kongres domače komunistične sekcije »Josip Verginella«. V imenu dosedanjega vodstva je poročal Niko Sirk, ki se je zaustavil pri vlogi KPI v vaški stvarnosti ter začrtal nekatere temeljne smernice za bodoče delo sekcije. V prvi vrsti, kot je prišlo do izraza tudi med razpravo, bodo kriški komunisti morali posvetiti večjo pozornost krajevni problematiki, zlasti odnosom z zahodnokrajskim rajonskim svetom in z vaškimi organizacijami, seveda ne da bi zanemarjali vsedržavna vprašanja in idejne smernice, s katerimi se sočla KPI. V razpravo je posegel tudi član partijskega pokrajinskega vodstva Stojan Spetič, ki je ocenil navedeno KPI na zadnjih upravnih volitvah ter podčrtal, da je danes ena osrednjih nalog KPI premagati neza-

upanje v politiko, ki se vse bolj širi med ljudmi.

Člani sekcije so na kongresu izvolili novo vodstvo ter potrdili dosedanje nadzorno odbor. Domenili so se tudi za vrsto konkretnih pobud v zvezi s skoraj gotovim referendumom za odpravo dekreta o krčenju draginske doklade, ki naj bi bil v nedeljo, 9. junija. S tem v zvezi je sekcija z zadovoljstvom pozdravila dokument skupine komunistov, ki so angažirani v vaških organizacijah, v katerem pozivajo ljudi naj glasujejo »da«. Prva večja pobuda nove sekcije pa bo v petek, 7. junija, ko bodo v Domu Alberta Sirk predvajali film o Berlinguerjevem pogrebu. Film bo v Sirkovem domu zato ker je dvorana vaškega Ljudskega doma iz tehničnih razlogov trenutno nerazpoložljiva.

Vsi državljani bodo morali vedno imeti pri sebi osebno izkaznico

Vsi italijanski državljani, ki so izpolnili 16 let, bodo morali imeti veljavno osebno izkaznico, v nasprotnem primeru bodo tvegali tri mesece zapora in dvesto tisoč lir globe. Tako predvideva zakonski osnutek, ki ga je pred kratkim predložil notranji minister Scalfaro in ki je sedaj v razpravi v posebni senatni komisiji. Računajo, da bo osnutek odobren v nekaj mesecih.

Tisti, ki je dopolnil 16 let, mora osebno izkaznico zahtevati v roku šestih mesecev, v nasprotnem primeru tvega do 200 tisoč lir globe. Po odobritvi Scalfarovega zakona bo treba imeti osebno izkaznico vedno s sabo in jo ob vsaki zahtevi pokazati pooblaščenim javnim organom.

Okrogla miza pokrajinske komisije za osmice O OSMICAH IN VINSKI CESTI

Sinoči je bila v dvorani Baroncini v Ulici Trento okrogla miza pod naslovom »Agroturizem: od osmic do agroturističnih poti v tržaški pokrajini«. Okroglo mizo je pripravila pokrajinska komisija za ocenjevanje osmic, ki so se prijavile na prvi letošnji natečaj za najboljšo osmico.

Vodil jo je pokrajinski odbornik za kmetijstvo Cavicchioli, sodelovali pa so še predstavnika Agriturista odv. Formentini in Samer ter predstavnik združenja kmetovalcev Sulli.

Kot je v uvodu povedal Cavicchioli, naj bi bile osmice tisti začetni temelj-

ni kamen v agroturistični ponudbi tržaške pokrajine, ki pa je danes še daleč od tega, kar bi agroturizem moral biti. Precej govora je bilo tudi o vinski cesti po zahodnem Krasu, ki naj bi se imenovala »cesta terana«, kot najbolj tipičnega vina tega kraškega področja.

Drugič oproščen

Tržaško prizivno sodišče je potrdilo svojo prvotno obsodbo, s katero je 8. novembra lani oprostil zaradi pomanjkanja dokazov 66-letnega upokojenca Giuliana Bossija. Ta je bil namreč osumljen umora soproge Olivie. Gre za dogodek, ki se je pripetil 7. marca 1983, ko je prišlo v Bossijevi družini do prepira med samim Bossijem in njegovim sinom Liviom, v prepir pa naj bi posegla tudi žena, pri čemer si je zlomila kolk in ramo (bolehalo je za parezo na eni nogi), saj naj bi ji mož odvzel stolček, s katerim si je pomagala stati. Ženska je nato umrla 23. aprila zaradi tromboflebitisa.

Na prvem procesu je mož izjavil, da ni izmaknil ženi stolčka, sin pa, da se ne spomni točne dinamike dogodka.

● Danes se bo pri Sv. Jakobu začel festival Unità in Dela, s katerim se začnejo poletni prazniki komunističnega tiska. Festival bo trajal do 2. junija, zvrstilo pa se bo več prireditev in debatnih večerov.

25. 5. 1983

25. 5. 1985

Sergio Visintin

Že dve leti te ni med nami.

Z ljubeznijo se te spominjajo

SVOJCI

Nabrežina, 25. maja 1985

Truma mladih pevcev vadi za proslavo v Kulturnem domu

Skoraj 300 dijakov nižjih in višjih srednjih šol je imelo včeraj skupno pevsko vajo za nastop na proslavi ob 40. obletnici obnove slovenskih šol v Italiji, ki bo čez en teden, v petek, 31. maja, v Kulturnem domu. Truma mladih pevcev je pod vodstvom ravnatelja Humberta Mamola vadila tri prav za to priložnost napisane pesmi, s katerimi bo pevski zbor povezoval prireditve. V prihodnjih dneh se bodo na skupnih vajah srečali tudi ostali protagonisti petkove predstave: otroci iz otroških vrtcev in osnovnošolci ter nižješolci in višješolci. Prireditve bodo nato ponovili v nedeljo, 2. junija.

Priznanja udeležencem akcije za čist borov gozd

Akcija »Devin, očiščen borov gaj« bo dobila danes svoj uradni epilog na tržaški pokrajini, kjer bo odbornik za okolje Mario Martini izročil priznanja in diplome vsem, ki so se jeseni in spomladi udeležili te akcije in vsaj delno pripomogli k lepšemu videzu sugestivnega borovega gozda pri Devinu. Akcijo so uresničili v sodelovanju z devinsko - nabrežinsko občinsko upravo in s pomembno prostovoljno pomočjo skupine dijakov mednarodne šole Združenega sveta ter radioamaterjev prostovoljne skupine za civilno zaščito Ser.

Skupaj je mogoče - naslov prireditvi mladih obeh narodnosti jutri v KD v Trstu

»Skupaj je mogoče« je naslov prireditve, na katero vabijo mladi obeh narodnosti iz Trsta, Gorice in Vidma, ki se borijo za svet, v katerem bodo vsi združeni, vsi enotni. Prireditve bo jutri, 26. t. m., od 17. do 20. ure v Kulturnem domu v Trstu, na programu pa bodo glasba, poezija, proza, ljudski plesi in še druge točke, v katerih bodo nastopili mladi iz vseh treh pokrajin.

Sprejetje v Slovensko akademijo znanosti in umetnosti je priznanje za pomemben delež, ki sta ga prispevala slovenski kulturi

PAVLE MERKŮ in
FLORJAN LIPUŠ

Veseli je ob njunem osebnem zadoščenju pa čuti tudi njuno bližnjo okolje, ki sta mu posvetila svoje ustvarjalne energije. Obe ma izraža zato prisrčne čestitke »njuna« založba

Založništvo tržaškega tiska

Tokratna prireditve, je v vabilu rečeno, je le nekakšno nadaljevanje manifestacije, ki je bila pred časom v Rimu in ki je imela nalogo, da poišče nove poti zblizanja različnih ras, narodov in etničnih skupin.

Mladi smo si zastavili cilj, da sodelujemo pri združevanju različnih kultur, poudarjajo v posebnih letakih

**SLOVENSKO
STALNO
GLEDALIŠČE
V TRSTU**

Kulturni dom

ETTORE PETROLINI

CHICCHIGNOLA

komedija
v treh dejanjih

DANES, 25. MAJA, OB 20. URI

**SLOVENSKO
STALNO
GLEDALIŠČE
V TRSTU**

ZAKLJUČEK SEZONE 1984-1985

Anton Tomaž Linhart

**TA VESELI DAN
ALI MATIČEK SE ŽENI**

komedija v dveh delih
(petih slikah)

PREDSTAVE NA PROSTEM:

v torek, 28. maja, ob 21. uri v
BAJTI (Trnovca 15)
v sredo, 29. maja, ob 21. uri v
BOROVEM GOZDIČU V MAČ-
KOLJAH
v četrtek, 30. maja, ob 21. uri
na TRGU V ZGONIKU

**SLOVENSKO
STALNO
GLEDALIŠČE
V TRSTU**

KULTURNI DOM

**BALETNI
VEČER**

NASTOJAJO GOJENKE
IN GOJENCI BALETNE
SOLE SSG

v sredo, 29. maja, ob 20.30

gledališča

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
SSG gostuje z lepljenko »MITING«
jutri, 26. maja, ob 19.30 v LJU-
BLJANI (Mestno gledališče) in v po-
nedeljek, 27. t. m., ob 19.30 v KO-
ČEVJU.

**PRIMORSKO
DRAMSKO GLEDALIŠČE**
Danes, 25. maja, ob 19.30: M. Frayn
»Hrup za odrom«. Gostovanje PDG v
Prešernovem gledališču v Kranju.

VERDI
Danes, 25. t. m., ob 18. uri četrti
koncert spomladanske simfonične sezo-
ne (red B). Dirigent J. Kovatšev. So-
listi: M. De Francesca, K. F. Dürr in
L. Glavina.

CANKARJEV DOM - LJUBLJANA
Velika dvorana
Danes, 25. maja, ob 17. in 20. uri:
Gala show. Iluzije in magija scenskih
rekvizitov.
Jutri, 26. t. m., ob 10. uri: 8. tek-
movanje pihalnih orkestrov v koncert-
nem programu.

Mala dvorana
Danes, 25. maja, ob 10. uri in 11.30:
Otroška matineja. Z otroško magijo se
predstavlja Miran Čanak.

Srednja dvorana
V torek, 28. t. m. (premiera), in v
sredo, 29. t. m. (ponovitev), ob 20. uri:
G. Rossini »Poročna menica«. Opera v
izvedbi študentov Akademije za glasbo
v Ljubljani.

Okrogla dvorana
V ponedeljek, 27., in v sredo, 29.
t. m., ob 20.30: M. Mikeln »Fraklova
vrnitev«.

Velika dvorana Slovenske filharmonije
Danes, 25. t. m., ob 19.30: Beethov-
nov komorni ciklus. Izvajajo člani in
gostje Camerata Slovenica.

kino

Ariston 17.30 — 22.15 »La rosa purpu-
rea del Kairo«. M. Farrow.
Eden 15.30 — 22.10 »Sexappeal«. Pre-
povedan mladini pod 18. letom.
Fenice 17.30 — 22.15 »Histoire d'O«. Pre-
povedan mladini pod 18. letom.
Nazionale Dvorana št. 1 16.00 — 22.15
»Scrach dance«. Za vsakogar.
Dvorana št. 2 16.00 — 22.00 »Gulag
77«. Malcom McDowell, David Keith.
Dvorana št. 3 16.00 — 22.00 »Sabrina
e le sue esperienze particolari«. Pre-
povedan mladini pod 18. letom.
Mignon 15.30 — 22.15 »Uccelli d'Italia«. Grattacielo 16.30 — 22.15 »Tutto in una
notte«. Za vsakogar.
Aurora 16.30 — 22.00 »Innamorarsi«. Capitol 16.30 — 21.45 »Paris, Texas«. Vittorio Veneto 16.30 — 22.10 »Termi-
nators«. Prepovedan mladini pod 14. letom.
Lumiere 16.00 — 22.00 »Tommy«. Režija Ken Russel.
Alcione 16.00 — 22.00 »Il libro della giungla«. W. Disney.
Radio 15.30 »Clito, una ragazza di vita in calore«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

KD LONJER - KATINARA

ŠD ADRIA

v a b i t a

25. in 26. maja v LONJER na

TRADICIONALNO RAZSTAVO IN POKUŠNJO DOMAČIH VIN

DANES, 25. maja: ob 16. uri odprtje kioskov; ob 20. uri ples z domačim ansamblom.

JUTRI, 26. maja: ob 17. uri nastop pevskega zbora VASILIJ MIRK s Proseka - Kontovela; ob 18. uri ples z ansamblom VESELI GODCI iz Boljunca.

PD MAČKOLJE

v a b i

25., 26. in 27. maja na tradicionalni

PRAZNIK ČEŠENJ

danes: ob 16. uri odprtje kioskov
od 20. ure dalje ples z ansamblom POMLAD

jutri: ob 10. uri odprtje kioskov
ob 16. uri začetek kulturnega programa. Sodelujejo tri skupine iz BOHINJSKE BISTRICE: ansambel BOHINJCI s humorističnimi točkami, mešani zbor in folklorna skupina; otroški in de-
kliški zbor SLOVENSKI ŠOPEK ter mladinski ansambel TUAREGA iz Postojne.

od 20. ure dalje ples z ansamblom POMLAD
v ponedeljek: ob 16. uri odprtje kioskov
Vse tri dni bodo delovali dobro založeni kioski z jedmi na žaru, domačim vinom in češnjami.

V nedeljo bodo pomnožene avtobusne zveze z mestom (avtobus števil. 40)
V primeru slabega vremena bo praznik prenešen na 1., 2. in 3. junij.

izleti

KD Kraški dom organizira jutri, 26. t. m., izlet v Ptuj in Maribor. Odhod ob 6. uri s trga v Repnu.

Sekcija VZPI-ANPI, KD Lipa in ŠD Zarja iz Bazovice organizirajo v ne-
deljo, 7. julija, izlet na Brione. Cena 45.000 lir. Program: odhod iz Krvavega potoka, ogled Brionov, kosilo, ogled Pulja, povratek skozi tunel Učka do Opatije in nazaj v Bazovico. Vpisova-
nje do 10. junija pri Ivanu Čaču (tel. 226-539), Stanku Vodopivcu (tel. 226-133), Mariji Grgič (tel. 226-436) in v krožku ŠD Zarja vsak dan ob 18. ure dalje.

SPDT prireja jutri, 26. maja, iz-
let skupno s člani pobratenega društva PD Integral iz Ljubljane. Na sporedu bosta pohod po Krasu in skupna dru-
žabnost. Zbirališče ob 9. uri na Re-
pentabru.

razna obvestila

Društvo lovcev F-JK »Doberdoba« vabi
člane jutri, 26. t. m., ob 9. uri na
STRELIŠČE V ŠTORJE. Na sporedu je
tekma na glinaste golobe in tarča
srnjak z lovsko držo. Tekma bo po-
svečena spominu na podpredsednika in
požrtvovalnega člana Rudija Pahorja.
Priporoča se točnost. Lovski zdravilo!
V Društvu slovenskih izobražencev v
Trstu bo v ponedeljek, 27. t. m., ob
20.30 prof. Fulvio Salimbeni predstavil
knjigo Pietra Zavatta o tržaški cer-
kveni zgodovini.

Občina Zgonik vabi dekleta, ki so
dopolnila 15. leto starosti in razpolo-
gajo z zdravniško knjižico, naj do 27.
t. m. vložijo prošnjo za točajeke na
razstavi vin.

Sindikat slovenske šole organizira
posvet o reformi višje srednje šole,
ki bo v torek, 28. t. m., ob 20. uri v
Gregorčičevi dvorani (Ul. sv. Franči-
ška 20, Trst). Vljudno vabljeni šolniki,
politični in kulturni delavci in vsi, ki
jih zanima bodočnost slovenske višje
srednje šole. Spored: uvodno poročilo,
stališča posameznih strank in organi-
zacij, razprava in zaključki. Osnutek
zakona je vsem na vpogled v Narodni
in študijski knjižnici (Ul. sv. Franči-
ška 20, Trst) od 9. do 18. ure.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)

Trg Ospedale 8, Ul. dell'Istria 35, Mi-
ramski drevored 117, Ul. Combi 19,
Sesljan, Bazovica, Žavljje.

(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Largo Piave 2, Borzni trg 12.

menjalnica

24. 5. 1985

Ameriški dolar	1.950
Kanadski dolar	1.410
Švicarski frank	756
Danska krona	175
Norveška krona	218
Švedska krona	217
Holandski florint	562
Francoski frank	206
Belgijski frank	29
Funt sterling	2.470
Irski sterling	1.980
Nemška marka	635
Avstrijski šiling	90
Portugalski eskudo	10
Japonski jen	7
Španska pezeta	10
Avstralski dolar	1.150
Grška drahma	14
Debeli dinar	7
Drobni dinar	7.10

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA FILIZI 19 - ☎ 61-446

SINDIKAT SLOVENSKE ŠOLE

organizira

POSVET O REFORMI VIŠJE SREDNJE ŠOLE

ki bo v torek, 28. t. m., ob 20.
uri v Gregorčičevi dvorani (Ul.
sv. Frančiška 20, Trst).

Vljudno vabljeni šolniki, poli-
tični in kulturni delavci in vsi,
ki jih zanima bodočnost sloven-
ske višje srednje šole.

SPORED:

Uvodno poročilo, stališča po-
sameznih strank in organizacij,
razprava in zaključki.

Osnutek zakona je vsem na
vpogled v Narodni in študijski
knjižnici, Ul. sv. Frančiška 20,
od 9. do 18. ure.

čestitke

Danes stopata na skupno življenjsko
pot SILVIJA UNUSI in MAURO GU-
ŠTIN. Obilo sreče, veselja in ljubezni
jima želijo Mara in Franko ter dru-
žina Bertocchi.

Danes se v Križu poročita MAURO
in SILVIA. Da bi bila njuna skupna
pot posuta z rožicami jima vošči KD
Vesna.

Danes si obljubljata večno
zvestobo

KATJA STOPER
in BORIS BIZJAK

Mnogo sreče in obilo božjega
blagoslova jima želi

Šentjakobsko
kulturno društvo

Danes stopata na skupno živ-
ljenjsko pot

KATJA STOPER
in BORIS BIZJAK

Vso srečo jima želijo člani
zadruga Dolga Krona
in Pro. Rep. Dolina

Na skupno življenjsko pot sto-
pata danes

SONJA VELJAK
in BORIS ZIDARIČ

Ob tem lepem trenutku se ju z
najlepšimi željami spominja
DTTZ Ž. Zois

Danes stopata na skupno živ-
ljenjsko pot

BARBARA in SERGIO

Vse najboljše jima ob tej pri-
liki želi

kolektiv RESIM

Danes se poročita

BARBARA in SERGIO

Obilo sreče jima želijo
pevke in pevci ter odborniki
KD SLOVAN

DRUŠTVO MLADIH RAZISKOVALCEV
DRUŠTVO SLOVENSkih NARAVOSLOVCEV
SLOVENSKI RAZISKOVALNI INŠTITUT
NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA, ODSEK ZA ZGODOVINO

VABIJO SLOVENSKE DIJAKE NA

5. MLADINSKI RAZISKOVALNI TABOR »SOVODNJE '85«

Prijava in vpis udeležencev:

SLORI — Trst, Ul. Gallina 5, od 8. do 13. ure ter od 15. do 17. ure

NSK OZ — Trst, Ul. Petronio 4, od 8. do 13. ure

SLORI — Gorica, Ul. Malta 2, od 8. do 13. ure ter od 15. do 17. ure

Pri članih Društva mladih raziskovalcev.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

SKD Vigred vabi na celovečerni kon-
cert harmonikarskega ansambla SYN-
THESIS 4, ki bo v torek, 28. t. m., ob
20.30 v gostilni Urdih v Mavhinhaj.

SKD Tabor Opčine - Prosvetni dom.
Filatelistični odsek L. Košir pri SKD
Tabor sporoča, da so novi in stari
filatelisti vabljeni na srečanja, ki so
vsako soboto od 18. do 19. ure v dru-
štveni knjižnici.

šolske vesti

Na srednjih šolah Cankar v Trstu
in Gregorčič v Dolini je v teku vpis-
ovanje v tečaj 150 ur za šolsko leto
1985/86. Vsi zainteresirani za dosego
diplome nižje srednje šole, ki bi žele-
li obiskovati tečaj se lahko prijavijo
v tajništvi omenjenih šol do 8. ju-
lija letos.

razstave

SKD Tabor Opčine - Prosvetni dom.
Se jutri, 26. maja, razstavlja svoje
keramike Jasna Merku. Urnik: danes
od 16. do 19. ure; jutri od 10. do 12. ure
in od 16. do 19. ure.

Danes, 25. maja, ob 18.30 bodo v ga-
leriji Cartesius odprli peto skupinsko
razstavo znanih tržaških slikarjev.

Razstava v znamenju medsebojnega
zaupanja v pokrajinskem kraškem mu-
zeju v Repnu bo odprta danes, 25.
maja, ob 18. do 20. ure.

včeraj-danes

Danes, SOBOTA, 25. maja

NASTKO

Sonce vzide ob 5.24 in zatone ob 20.40
— Dolžina dneva 15.16 — Luna vzide
ob 9.49 in zatone ob 1.07.

Jutri, NEDELJA, 26. maja

BINKOSTI, FILIP

Vreme včeraj: temperatura zraka 23,6
stopinje, zračni tlak 1013 mb ustaljen,
veter 4 km na uro jugozahodnik, vla-
ga 53-odstotna, nebo rahlo pooblačeno,
morje razgibano, temperatura morja
19,3 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Stefano Klamert,
Fanika Starec, Carlo Purini, Massimi-
liano Perosa.

UMRLI SO: 61-letna Taziana Pizent,
73-letni Edmo Furlan, 58-letna Liliana
Ferfaglia, 68-letni Erminio Grdina, 71-
letni Fritz Herdin, 86-letna Corinna
Rossi vd. Golini, 90-letni Giuseppe Al-
zetta.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)

Largo Piave 2, Borzni trg 12, Ses-
ljan, Bazovica, Žavljje.

LEKARNE V OKOLICI

Boljune: tel. 228-124, Bazovica: tel.
226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel.
225-596, Nabrežina: tel. 200-121, Sesljan:
tel. 299-197.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761,
predpraznična od 14. do 20. ure in pra-
znična od 8. do 20. ure.

● Po odloku občinskega odbora bo
mestno pokopališče pri S. Ani junija,
julija in avgusta odprto za javnost
vsak dan od 20. ure. Osebe, ki imajo,
zaradi zdravstvenega stanja ali sta-
rosti posebno dovoljenje za vstop z
osebimi vozili, bodo lahko obiskovale
pokopališče vsak dan od 14. do 20.
ure.

mali oglasi

PRODAM avto arna TI, letnik julij '84,
10.000 km prevoženih, metal barve.
Tel. 040/212-635 ob uri kosila.

KARLO PEGAN (Drago) je odprl os-
mico - Zgoniku. Toči belo in črno
vino.

PODJETJE v industrijski coni išče ra-
čunovodjo za polnedno zaposlitev za
tekoče knjiženje. Ponudbe na Oglasi-
ni oddelku Primorskega dnevnika, Ulica
Montecchi 6 - 34137 Trst, pod šifro
»Računovodja«.

OSMICO ima Lucijan Košuta v Križu
št. 202 (Šimčevi). Toči dobro belo in
črno kapljico.

PRODAM zemljišče delno z vinogra-
dom 4.719 kv.m, v Cerovljah št. 16.
Ogled ob sobotah in nedeljah od 8.
do 12. ure. Vprašati po: Giuseppe
Pahor.

OSMICO je odprl Alojz Kante, Prapro-
t 18. Toči belo in črno vino.

IŠČEM v bližnji okolici Trsta hišo z
vrtom, tudi staro, ali zadržljivo zem-
ljišče. Tel. Alpe-Adria 794-672.

PRODAM klavirsko harmoniko Scan-
dalli, 80 basov, 7+2 registrov, v od-
ličnem stanju. Tel. 229-246.

PRODAM vhodna vrata hrastova in ma-
cesnova, 225 x 94 cm; trifazno žago
in motorček peugeot 50. Tel. na št.
040/226-113.

NUJNO IŠČEM hišo ali stanovanje za
nakup ali v najem na področju de-
vinsko-nabrežinske občine. Ponudbe na
Oglasi oddelku Primorskega dnevnika,
Ul. Montecchi 6 - 34137 Trst, pod
šifro »Zahodni Kras«.

REDITELJA za društveni sedež v Ses-
ljanu išče jadralski klub od junija do
septembra v tedenskih presledkih.
Tel. 040/213-957 v poslovnih urah.

PRODAM citrón DS 23 pallas, letnik
dec. 1974, prevoženih 125.000 km. Tel.
na št. 040/43463 zvečer.

PRODAM novo zakonsko spalnico z ve-
liko omaro in ogledalom. Tel. na št.
040/43463 zvečer.

PRODAM štedilnik na drva in plin
REX. Tel. 040/71149.

darovi in prispevki

Alojz Ušaj daruje ob svoji 80-letnici
skupno z ženo Elviro 10.000 lir za kri-
ško godbo Vesna.

Za nakup novih oblek moškega pev-
skega zbora V. Vodnik iz Doline pri-
spevajo Marjo Magajna 100.000 lir, šol-
ske sestre iz Doline 10.000 lir, Anton
Marega 20.000 lir, Josipa Slavec 10.000
lir, Miro in Ernesta Ota (Kroglice) 10.000
lir, Jože Sodnik (Kroglice) 10.000
lir, Ivan Stranj 20.000 lir, Ne-
rina Zeriali 10.000 lir in Amato Prassel
50.000 lir.

V spomin na Dorko Perharc - Suga-
n darujeta Zlatka in Vaso Vučkovič 50.000
lir za Dijaško matico in 50.000 lir za
popravilo repentabske cerkve.

Namesto cvetja na grob dragega Ni-
na Posege darujeta Mira in Dušan
Sepic 3.000 ND za Kulturni dom v Lo-
njerju.

Namesto cvetja na grob Karle Stok
roj. Kapun daruje Dragica Hrovatin
10.000 lir za Dijaško matico.

V spomin na Ivanko Vodopivec da-
rujejo Marija, Anica, in Sonja z dru-
žinami 60.000 lir za sklad M. Čuk.

V spomin na Viktorja Kanteja daruje
Stanko Lukovec 5.000 lir za Zvezo voj-
nih invalidov.</

film - film

ureja kinoateljje

filmi na tv zaslonu

NE JOČI PETER - 1964

Režija: France Štiglic. Igrajo: Lojze Rozman, Bert Sotlar, Majda Potokar, Zlatko Šugman, Bogdan Lubej (Peter). TV Ljubljana, danes, 25. maja, ob 17.05.

Nadaljuje se po ljubljanski televiziji, retrospektiva nestorja slovenskih filmskih ustvarjalcev. Tokrat gre za prijetno humoristično partizansko zgodbo, v kateri morata dva izkušena in razborita minerca pripeljati nekaj partizanskih otrok na osvobodeno ozemlje... Vesela skupina mora premostiti vsakovrstne ovire, največje preglavice pa povzročajo prav mali Peterček s svojimi otroškimi muhami in vragolijami. »Zgodba se sestoji iz nizanja bolj ali manj zabavnih, ljubeznivih, včasih tudi srhljivo napetih situacij, v katerih pridejo do polne veljave šugmanov komični dar, Rozmanova ostrina... in dobrodružnost Berta Sotlarja... Ne joči Peter ni veličastno filmsko delo; kritiki so bili v dvomu, ali ga sploh morejo označiti kot komedijo. Morda gre prej za mladinski film, ki pa gladko teče, je odlično igran in ima nesporno humano tendenco« (Rapa Šuklje).

UN UOMO TRANQUILLO

»The Quiet Man« - 1952

Miroljubljen človek

Režija: John Ford. Igrajo: John Wayne, Maureen O'Hara, Victor McLaglen, Barry Fitzgerald. Rete 4, danes, 25. maja, ob 20.30.

Bivši boksar, ki se je zelo uveljavil v ZDA, se vrača na rodno Irsko, da bi začel novo življenje. Tu se spre s sosedom in z vso okolico, kmalu pa se bo pobotal z vsemi in celo oženil z vročerkvno sestro robatega in pirljivega sosedu. Ta je gotovo ena najboljših ljuborečih Fordovih komedij in izkazuje veliko ljubezen, ki jo je irsko-ameriški režiser čutil do domovine svojih prednikov. Odlična vloaga divje rdečelaske, Maureen O'Hara.

UN UOMO DA BUTTARE

»W. W. and the Dixie

Dancekings« - 1975

V. V. in Dixie, plesni kralj

Režija: John G. Avildsen. Igrajo: Burt Reynolds, Conny Van Dyke, Jerry Reed, Ned Beatty, Art Carney. TV Koper, v ponedeljek, 27. maja, ob 21.00.

Avildsen je med drugim tudi režiser prvega Rockija; Reynolds pa je, vsaj v tem filmu, s svojim prešernim nasmeškom in košatim mišičastim telesom nekakšen Clark Gable sedemdesetih let. In zgodba sama je kot kaj običajna: petdeseta leta; globoki jug ZDA; Nashville, oz. glavno mesto ameriške narodnozabavne (country) glasbe... W. W. se vozi v svojem zlatem oldsmobilu iz l. 1955 širom po jugu ZDA in kot nekakšen potepuški Robin Hood ropo obcestne bencinske črpalke. Nedožnost in romantično to počenja, dokler ne sreča nekaj izgubljenih muzikantov, ki jih po raznih peripetijah (ropih in podobno) pripravi za velenastop v največji nashvillski dvorani.

V tej simpatični »protitehnološki« zgodbi je mesto še za druge bizarne like, katastrofalna zasledovanja z avtomobili (v slogu Landisovih in Spielbergovih filmskih pamfletov), nočne ljubezenske pustolovščine in »drive inih« in še drugi komični in ležerni prizori.

FREUD - PASSIONI

SEGRETE

»Freud: The secret

Passion« - 1962

Freud: Tajna strast

Režija: John Huston. Igrajo: Montgomery Clift, Susannah York, Larry Parks, Susan Kohner. Italia 1, v ponedeljek, 27. maja, ob 24.00.

V filmu je prikazano važno obdobje (1885-90) v Freudovem življenju.

To so leta avtoanalize, ko načenja Freud, po fazi analize v hipnotskem stanju, skrivnostno in zagonetno vračanje spomina v otroško dobo. Tedaj odkrije oče psihoanalize mehanizme remocije spomina in postavi teorijo o Ojdipovem kompleksu. Piše Robert Benayoun: »Ta Freud je še otrok, izgubljen v hodniku; Huston je izbral nalašč zanj nedolžno in obenem razbolelo, ranjeno lice Montgomeryja Clifta. Tu gre za psihološko, bolj kot za fizično pooblastilo«.

Dramaturško jedro filma sloni na vzporedanju dvojnega raziskovanja in »icer: otroških spominov histeričnega dekleta in preteklosti samega Freuda. Delno očetovstvo za to filmsko biografijo velikega dunajskega znanstvenika pripisujejo tudi J. P. Sartru, katerega je vprašal sam Huston, v času svojega pariškega bivanja, za sodelovanje pri snovanju scenarija. Sartre je pripravil preobsežno gradivo, baje 1100 strani, praktično naprevedljivo v normalno filmsko delo. Vsekakor, kogar zanima obveščamo, da je prav te dni izdal turinski založnik Einaudi ta Sartrov nikoli realiziran scenarijski osnutek.

KANAL - 1957

Režija: Andrzej Wajda. Igrajo: Teresa Izewska, Tadeusz Janczar, Wienzyslaw Gunki. TV Zagreb, v torek, 28. maja, ob 20.25.

V bitki za Varšavo leta 1944 se nekateri uporniki skušajo prebiti, pred Nemci, po ceveh mestne kanalizacije. Neka ženska si sama vzame življenje, dva zaljubljenca prideta skoraj do Vistole, mnogi drugi padejo, Nemci pa jih čakajo pri odprtih izhodih... To je drugi film mladega Wajde, silno in romantično obarvano delo proti grozotam vojne, ki je opozorilo mednarodno kritiko na izjemem temperament poljskega režiserja. (Nekaj podobnega se je moralo dogoditi tudi v Cannesu, kjer so pred dnevi nagradili prav tako mladega Kusturico in njegov ironičen spomin na mrko preteklost).

M.A.S.H. - 1969

Režija: Robert Altman. Igrajo: Donald Sutherland, Elliot Gould, Sally Kellerman, Robert Duvall. Italia 1, v četrtek, 30. maja, ob 20.30 in

EASY RIDER - 1969

Lahki jezdec

Režija: Dennis Hopper. Igrajo: Peter Fonda, Dennis Hopper, Jack Nicholson, Luana Anders, Karen Black. Italia 1, v petek, 31. maja, ob 20.30.

Oba filma predstavljata gotovo dogodek tega tedna. Altmanov canneski nagradenec in Fondov-Hopperjev manifest mladinske protikulture, vsak po svoje pomenita prelomnice v ameriškem filmu. M.A.S.H. je kratica za »Mobile Army Surgical Hospital«, za Mobilno vojaško bolnišnico iz časa korejske vojne. V tej so še posebej »aktivni« trije kirurgi, ki opravljajo svoje posege na neverjetne in nepopisne načine, v veseli mešanici krvi in viskija, in preminejo svoj prosti čas ob sončenju, ljubimkanju z bolničarkami in ob zbijanju nemo gočih šal. Ta cinični prikaz absurda, ki ga pomenita vsaka vojna in vojska, ne rabi posebnih komentarjev.

Lahki jezdec, ki se vozi s svojim železnim konjem na dveh kolesih po cestah Amerike, je nosilec vseh tistih vrednot mladostne ameriške kulture, ki je preplavila v sedemdesetih letih ves svet. Čeprav je marsikakšna parola iz tistega časa danes zvođenela, sprejmemo tole pravlico iz ameriške »zahodne obale« za to, kar je: za jezen in radodaren, nemočen in prekipeljav izraz krize mladega človeka, ki se ne more vživeti v odrasli družbi. In pri tem prisluhnimo še (nostalgicno) elektrini akordom Jimija Hendrixa, Stepenwolfu, Birdsu, Boba Dylana...

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal

- 9.50 C'era una volta... lo spazio - risanka
- 10.45 Prenos iz Vatikana
- 12.45 Check-Up - oddaja o medicini
- 13.30 Dnevnik
- 13.55 Dnevnik 1 - Tri minute
- 14.00 Prisma
- 14.45 Posebnosti iz parlamenta
- 15.15 68. Giro d'Italia
- 17.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
- 17.05 Il sabato dello Zecchino
- 18.05 Izžrebanje loterije
- 18.10 Nabožna oddaja
- 18.35 Zgodovina Italije: Srednji vek
- 19.35 Almanah in Vremenska slika
- 20.00 Dnevnik
- 20.30 Al Paradiso - 7. oddaja
- 22.20 Posebnosti Dnevnika 1
- 23.10 Crociera d'inverno - TV priredba
- 23.40 Napoved programov za prihodnje dni
- 24.00 Dnevnik 1 - Zadnje vesti

Drugi kanal

- 9.45 Napoved programov za prihodnje dni
- 10.00 Dnevi Evrope
- 10.30 Šola in vzgoja: Cesare Zavattini: il romanzo di fantasia
- 11.00 Vertu - tridejanka
- 12.30 Dnevnik 2 - Start
- 13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri
- 13.25 Dnevnik 2 - Zdravniški nasveti
- 13.30 Dnevnik 2 - Lepa Italija
- 14.00 Šola in vzgoja: Odprta šola

- 14.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
- 14.35 Izžrebanje loterije
- 14.40 Športna sobota
- 16.20 Sereno variabile - 1. del
- 17.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
- 17.35 - 18.30 Sereno variabile - 2. del
- 18.30 Dnevnik 2 - Športne vesti
- 18.40 Cuore e batticuore - TV film
- 19.45 Dnevnik 2 - Vesti
- 20.20 Dnevnik 2 - Šport
- 20.30 Poker di maggio - srečanje glasbenih skupin
- 22.20 Dnevnik 2 - Vesti
- 22.30 Controcesso - film
- Cocaina di domenica - 1. epizoda
- Il professore - 2. epizoda
- Una donna d'affari - 3. epizoda
- 00.15 Dnevnik 2 - Zadnje vesti

Tretji kanal

- 15.35 Šola in vzgoja: Reklama
- 16.05 Wilfredo Lam - življenje in delo južnoafriškega slikarja
- 16.30 Il sorriso del grande tentatore - film
- Igrajo Glenda Jackson, Claudio Cassinelli, Adolfo Celi
- 18.25 Il pollice
- 19.00 Dnevnik 3
- 19.35 Geo: avventura in odkritja
- 20.15 Napoved programov za prihodnje dni
- 20.30 I concerti di Santa Cecilia
- Orkester vodi Loren Maazel
- 22.00 Dnevnik 3
- 22.35 La verità non si dice mai - TV priredba

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Koper

- 14.15 TV novice
- 14.20 V. V. in Dixie, plesni kralj - film
- 15.45 Nogomet: finale YU pokala
- 17.30 Boks - evropsko prvenstvo
- 18.30 Velike razstave - dokumentarec
- 19.00 Magično morje - dokumentarec
- 19.30 TVD Stičiče
- 19.50 Helzacomic - humoristična oddaja
- 20.25 Jugoslavija - dok.
- 21.00 Dan mladosti - prenos iz Beograda
- 22.00 TVD Vse danes
- 22.10 Boks - evropsko prvenstvo
- 23.10 Zdravnik in pacient - oddaja o medicini

Zagreb

- 12.00 Kmetijska oddaja
- 13.00 Jugoslavija, dober dan
- 13.30 Poklicno usmerjanje - izobraževalna serija
- 14.00 Na svoj način - glasbena oddaja
- 14.15 Železna cesta - TV nadalj.
- 15.05 Nedeljsko popoldne
- 17.10 Bojišče - film
- 18.55 Smrkeci - risanka
- 19.30 TV dnevnik
- 20.00 Po naše
- 21.05 Dokumenti našega časa: Vonj zemlje

21.55 Športni pregled

22.40 TV dnevnik

Ljubljana

- 8.00 Poročila
- 8.05 Slovenske ljudske pravljice: O štirih bratih
- 8.20 Ringa ringa raja
- 8.35 Naš prijatelj Tito - TV nadalj.
- 8.50 Nihče kakor jaz - TV nanizanka
- 9.20 Miti in legende: Antični miti: Odiseja - 2. del
- 9.35 Pedenžep
- 10.05 James - TV film
- 10.35 Naša pesem Marihor '84
- 11.05 Čudeži narave: Skrivnostni svet plazilcev
- 11.40 Računalništvo
- 12.05 Človekovi možgani: jaz
- 13.00 Otroška oddaja vseh TV studiov
- 16.10 Poročila
- 16.15 Naša zemlja je naša resničnost - dok. film
- 19.05 Risanka
- 19.26 Zrno do zrna
- 19.30 TV dnevnik
- 20.00 Iz Titovih spominov: Moje otroštvo
- 20.55 Dan mladosti - prenos s stadiona JLA v Beogradu
- 22.05 Zrcalo tedna
- 22.30 Saša - film
- 24.00 Poročila

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5

- 8.30 Quella casa nella prateria - TV film
- 9.30 Phyllis - TV film
- 10.00 Angeli con la pistola - film
- 11.50 Campo aperto
- 12.50 Il pranzo è servito - kviz
- 13.30 Antepima
- 14.00 Il coraggio - film
- 16.00 Gianni e Pinotto, gli eroi dell'isola - film
- 18.00 Record - tedenska športna oddaja
- 19.30 Zig Zag - kviz
- 20.30 Risatissima
- 23.00 Superecord
- 24.00 L'occhio caldo del cielo - film

RETEQUATTRO

- 8.30 Vicini troppo vicini - TV film
- 8.50 Io ti amo addio - film 1. del
- 9.40 All'ombra del grande cedro - TV film
- 10.30 Alice - TV film
- 10.50 Mary Tyler Moore - TV film
- 11.15 Piume e paillettes - TV novela
- 12.00 Febbre d'amore - TV film
- 12.45 Alice - TV film
- 13.15 Mary Tyler Moore - TV film
- 13.45 Caccia al 13
- 14.15 Io ti amo addio - film
- 15.10 Superman - risanka
- 15.30 L'uomo ragno - risanka
- 16.10 Vicini troppo vicini - TV film
- 16.40 Retequattro per voi
- 17.00 All'ombra del grande cedro - TV film
- 18.00 Febbre d'amore - TV film
- 18.50 Piume e paillettes - TV novela
- 19.25 M'ama non m'ama - tekmovalje
- 20.30 Un uomo tranquillo - film
- 23.20 Hec Ramsey - TV film

ITALIA 1

- 8.30 L'uomo da sei milioni di dollari - TV film
- 9.30 Piange... il telefono - film

TELEPADOVA

- 13.00 Šport
- 15.00 Luisana mia - TV film
- 15.30 Lacrime di gioia - TV film
- 16.00 Risanka
- 19.30 Cuore selvaggio - TV film
- 20.30 Illusione d'amore - TV film
- 21.30 Quando le donne persero la coda - film
- 00.30 Star Trek - TV film
- 1.30 La spada e la croce - film

TRIVENETA

- 9.30 Risanka
- 10.00 La voce dell'uragano - film
- 11.30 Squadra speciale anticrimine - TV film
- 14.35 Le spie - TV film
- 15.30 Huckleberry Finn - risanka
- 16.30 A sud dei tropici - TV film
- 20.30 Lo svitato - film

TELEFRIULI

- 14.20 Šport
- 16.00 Superclassifica show
- 16.50 I buffoni dello spazio - risanka
- 17.15 King Kong - risanka
- 20.30 Yuppi du - film

RADIO

RADIO TRST A

- 7.00, 13.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 - 9.00 Dobro jutro po naše: Narodnozabavna glasba; 7.40 Pravljica; 8.10 Kulturni dogodki (ponovitve); 8.40 Slovenske popevke; 9.00 - 13.00 Dopoldanski program: Glasbeni mozaik; 10.10 Flavistka Erika Slama in čembalistka Rosanna Posarelli v Gallusovi dvorani v Trstu; 11.10 Mešani zbor »Hraste« iz Doberdoba vodi Karlo Lavrenčič; 11.30 Beleška; 11.40 Glasbeni potpuri; 12.00 »Bom naredu st'zdice, čjer so včas' b'le« - glasnik Kanalske doline; 12.30 Glasbeni potpuri; 13.20 Glasba po željah; 14.10 - 17.00 Radijsko popoldne: Otroški kotiček: Otroci umetnosti: »Nikolaj Rimski - Korsakov«. 14.40 Glasbeni listi; 15.00 Swing-time; 15.20 Glasbeni listi; 16.00 Človek v sodobnem svetu; 16.15 Glasbeni listi; 17.10 - 19.00 Zadnji sklop: Mi in glasba: sklepna revija glasbenih šol Primorske 20. marca letos v gledališču »France Prešeren« v Boljuncu (2. del); 18.00 Dramska vetrovnica: »Smeš na domačih tleh«, pripravlja Lelja Rehar, peta oddaja; 18.35 Glasbena priloga; 19.00 Radijski dnevnik in jutrišnji spored, nato spored lahke glasbe; 21.00 Neposreden prenos iz športne palače v Trstu košarkarske tekme JADRAN - STEFANEL.

RADIO OPČINE obvešča vse poslušalce, da namesto na frekvenci 93.200 MHz nas bodo lahko sprejemali na frekvenci 98.900 MHz.

RADIO KOPER (Slovenski program)

Spremenjene frekvence Radia Koper (slovenski program) — Srednji val 546,4 m ali 549 MHz; UKW — Beli križ 102,0 MHz; UKW Skalnica 101,1 MHz; UKW Koper 98,1 MHz; UKW Nanos 88,6 MHz.

00.00 - 4.30 Nočni program Radia Koper; 6.00 Otvoritev - glasba za dobro jutro; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme - prometni servis; 6.30 Jutrnjak; 6.45 Cestne informacije; 7.00 II. jutranja kronika; 7.30 Jutrjnji servis; 8.00 Zaključek; 13.00 Otvoritev - med glasbo: Kruh in sol Radia Koper; 14.00 Čestitke ob prazniku SO Tolmin; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; Objave - EP - Pesem tedna; 17.00 Microchip; 17.15 Zamejska reportaža; Objave; 17.40 Glasbena starinarica; 18.00 Zaključek.

RADIO KOPER (Italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijske vesti; 6.00 Otvoritev; 7.00 Dobro jutro v glasbi; 9.03 Ultra light; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Popevka; 10.35 Prost vstop; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 12.45 Pičice na i; 14.35 Popoldanski program; 14.45 Oddaja o športu; 15.45 Glasbeni weekend; 16.33 Tolminski občinski praznik; 16.55 Pismo iz; 20.00 Zaključek programov.

RADIO 1

6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.05 Zeleni val; 9.00 Glasbeni weekend; 10.15 Športna oddaja; 10.25 Black out; 11.05 Signori, Poker di maggio; 12.03 Magična svetilka; 12.26 Mahatma Gandhi - radij. priredba; 13.25 Master; 13.56 Zeleni val Evropa; 14.05 Frank Sinatra vam predstavlja; 15.03 68. Giro d'Italia; 18.00 Objektiv Evropa; 18.30 Glasbena oddaja; 19.20 Smo tudi mi; 21.03 Z kot zdravje; 22.00 Drevi v Oscar Gay Clubu; 23.05 Telefonski poziv.

RADIO 2

6.30, 7.30, 8.30, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 17.30, 19.30 Poročila; 6.00 Jutrjnji program; 8.05 Šola in vzgoja; 8.45 Tisoč in ena popevka; 9.06 Programi pristopanja; 11.00 Long Playing hit; 12.45 Hit parade; 15.00 Viaggatori a Trieste; 17.02 Tisoč in ena popevka; 17.32 Tavole separate - radij. priredba; 19.50 Eri forte papà; 23.28 Zaključek.

LJUBLJANA

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00 Poročila; 8.05 Pionirski tednik; 9.05 Sodobna matineja; 10.05 Pojte z nami; 10.25 Lahka glasba; 11.05 S poti po Jugoslaviji; 11.30 Srečanja republik in pokrajin; 12.10 - 14.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 12.30 Kmetijski nasveti; 14.05 Glasbena panorama; 15.10 - 15.25 Popoldanski mozaik; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Vrtiljak in EP; 17.00 Studio ob 17. uri; Zunanepolitični magazin; 18.00 Škatlička z godbo; 18.30 Mladi mladim; 19.00 Radijski dnevnik; 19.35 Za naše najmlajše; 19.45 Minute s klaviaturistom Miho Kraljem; 20.00 - 23.00 Slovenecem po svetu; 22.50 Literarni nokturmo - Ivan Minatti; S poti; 00.05 - 5.00 Nočni program - glasba.

Prizor iz filma »M.A.S.H.«, v katerem nastopata Donald Sutherland in Elliot Gould

10. kongres sindikalne zveze CISL

Poudarjena prizadevanja za novo vlogo za večjo avtonomijo in solidarnost

Ob udeležbi nad 200 delegatov ter številnih predstavnikov strank in organizacij ter z uvodnim izčrpnim poročilom dosedanjega pokrajinskega tajnika Giovannija Padovana se je včeraj dopoldne v dvorani »L. Fogar« v Gorici pričel 10. pokrajinski kongres sindikalne zveze CISL. Kongres, ki poteka v zelo težavnem trenutku za italijanski delavski razred in pred pomembnimi odločitvami, ki naj bi pospešile postopek združevanja ali pa poglobile razlike med sindikalnimi zvezami, se bo nadaljeval in zaključil danes, ko bodo odobrili zaključni dokument in ko bodo tudi izvolili delegate, ki bodo predstavljali okrog 11 tisoč članov zveze CISL na Goriškem, na skorajšnjem deželnem kongresu.

Izhodišče za poglobljeno razpravo, ki je bila v popoldanskem času in se bo deloma nadaljevala in tudi zaključila danes je bilo skoraj 40 tipkanih strani obsegačo poročilo Giovannija Padovana, ki po več kakor desetih letih zapušča to nadse odgovorno in zahtevno dolžnost. V uvodnem delu poročila se je Padovan podrobneje ustavil predvsem pri opredelitvi nove vloge sindikata v spremenjenih in stalno spreminjajočih se družbenogospodarskih razmerah, ki jih danes označujejo predvsem izredno težaven gospodarski položaj, negotovost na politično upravnem področju, nezmožnost vlade glede reševanja najbolj akutnih vprašanj, poudarjena napadalnost predstavnikov zasebnega industrijskega sektorja, oživljanje terorizma. Če k temu dodamo še krizo, ki jo v zadnjem obdobju doživlja sindikalno gibanje, bo slika popolna.

Kje je izhod in kje so perspektive za novo in bolj odločilno vlogo sindikata v italijanski družbi? »V krepitvi demokracije na vseh nivojih, v solidarnosti, v največji avtonomiji od političnih strank«, to so smernice, ki jih narekuje sedanji družbenopolitični položaj, je poudaril Padovan, ki je v osrednjem delu svojega poročila seveda precej podrobno opredelil stališče CISL do razpisanega referenduma glede draginjske doklade. »Zagovarjamo stališče, da mora ostati to področje v pristojnosti dogovarjanja med sindikati, vlado in družbenimi silami, samo za to, da do referenduma ne pride, če pa glasovanje bo, je CISL odločno na strani tistih, ki bodo glasovali NE«. Padovan je v poročilu posebej razčlenil problematiko davčne pravičnosti, »stanje je naravnost sramotno«, zdravstva (s posebnim poudarkom razmer na Goriškem) in širše problematike zaposlovanja. Prav glede tega CISL vztraja na predlogu o skrajšanju delovnega urnika, zato da bi bilo dovolj dela za vse. 35-urni delovni teden je eden od izrazov sindikalne solidarnosti, ki naj bi pomagal premagovati sedanje kritično obdobje. Prav ta oblika solidarnosti naj bi bila temelj nove enotnosti med sindikalnimi združenji.

V poročilu je Padovan podal tudi splošno oceno gospodarskih gibanj na Goriškem in v deželi. »Za premagovanje težav so bila vložena znatna sredstva, zlasti s strani dežele, vendar niso bila vselej najbolj primerno uporabljena«, je poudaril Padovan. Tudi za bodoče izgledi niso najbolj optimisti. Imamo zagotovljena

sredstva, vendar se utedne zgoditi, da ne bomo imeli jasnih in dokončno izdelanih načrtov. Izhod iz sedanjih krize na Goriškem je v potencialu industrijske zmogljivosti, v tenciranju Goriškega sklada in v preosnovi Goriške prošnje s koncentracijo ugodnosti predvsem na produktivni sektor. Precej pozornosti je Padovan v drugem delu poročila namenil tudi oceni položaja na področju gospodarskega sodelovanja ob meji. »Letos poteka deset let od podpisa in začetka izvajanja osimskega dogovora, marsikaj je bilo storjenega, vendar ostajajo še zmeraj odprta zlasti vprašanja gospodarskega sodelovanja in integracije«. V zaključnem delu svojega obsegačnega poročila pa je Padovan skušal razčleniti vrsto organizacijskih vprašanj, kar je nujno, če se hoče zveza še okrepiti in pridobiti nove člane.

V uvodnem delu kongresa so udeleženci z enominutnim molkom počastili ubitega sindikalista Ezia Tarranto ter vse, ki so izgubili življenje na delovnem mestu. Po poročilu tajnika Padovana sta udeležence pozdravila deželni odbornik Mario Brancatti in vodja novogoriške delegacije Zveze sindikatov Franc Gale.

Naj ob koncu omenimo, da poteka kongres pod vodstvom deželnega tajnika CISL Vittoria Giustina in da je bila na včerajšnjem uvodnem delu poleg deželnega odbornika Brancattija in predstavnikov sindikalnih zvez CGIL in UIL ter predstavnikov raznih združenj in organizacij prisotna tudi delegacija Zveze sindikatov iz Nove Gorice pod vodstvom Franceta Galea.

V četrtek zvečer v stolnici

Večer baročne glasbe s trobento in orglami

Teden bogat na različnih kulturnih prireditvah je pred nami. Od prosila ve 40-letnice obnove slovenske šole na Goriškem in v Italiji, do različnih glasbenih prireditev na goriškem gradu in ne nazadnje do zaključnega koncerta v letošnji glasbeni sezoni goriške Glasbene matice, Zveze slovenskih kulturnih društev in Zveze slovenske katoliške prosvete.

Večer baročne glasbe, s trobento in orglami. Tak je naslov koncerta, ki bo v četrtek, 30. t.m., zvečer v goriški stolnici, glavna izvajalca pa sta trobentač Anton Grčar in orglar Hubert Bergant, umetnika, ki ju ni treba posebej predstavljati. Na sporedu bodo dela največjih glasbenikov iz obdobja baroka: Bacha, Haendla, Martinija, Waltherja in Vivaldija.

Skupaj osem skladb, ki bodo prav gotovo navdušile poslušalce, ki bodo prav gotovo v lepem številu prišli na zaključni koncert v letošnji sezoni. Koncert bo ob 20.30.

Pričenja se praznik špargljev

V štandrežu bo danes in jutri ter naslednjo soboto in nedeljo vsakodnevno praznik špargljev, ki ga prireja PD Štandrež. Praznovanje se bo pričelo danes ob 20. uri, ko bodo odprli kioske in ko bo plesna zabava. Jutrišnji program napoveduje ob 16. uri slikarski ex-tempore za otroke, ki obiskujejo vrtce, osnovne šole in nižjo srednjo šolo. Ob 19. uri bo koncert godbe na pihala iz Anhovega, nastop mladinskega zbora iz Štandreža ter nastop dramske skupine z veseloi gro »Jutranji maček«. Sledil bo ples. Praznik špargljev se bo nato nadaljeval v soboto, 1. junija in v nedeljo,

2. junija. V nedeljo bodo nagradili mlade umetnike, sodelavce šlarskega ex-tempore, nastopili bodo člani štandreske baletne skupine, moški zbor iz štmavra ter člani mladinskega odseka prosvetnega društva Štandrež z veseloigro »Kolo ljubezni«.

V PARLAMENTU

Interpelacija o tovarni OMG v Gorici

Senatorja Batello in Margeri sta ministru za državne soudeležbe naslovila pismeno vprašanje v zvezi z dokaj nejasno perspektivo glede obsega proizvodnje v goriški tovarni OMG, ki se, zlasti kar zadeva izbor izdelkov, znatno krči. Senatorja vprašujeta, če namerava ustanova IRI s primernimi naložbami ovrednotiti goriško podjetje in če imata ustanovi IRI in Sofin načrt kako in v kakšnih oblikah povečati prisotnost na tem območju.

Informacije o sestavi prijave dohodkov

Ravnateljstvo finančne uprave v Gorici obvešča, da tudi letos posluje, kakor že vrsto let doslej, posebna informacijska služba glede izpolnitve prijav dohodkov. Urad je v prostori na Verdievem korzu 52 in je odprt ob delavnikih od 10. do 12. ure. Kakor znano, je treba prijave dohodkov predložiti do petka, 31. t.m.

Turistična vožnja v Beljak

Avtomobilski klub v Beljaku pripravlja 4. avtomobilsko turistično vožnjo, v nedeljo 2. junija. 120 kilometrov dolga proga je speljana po Korškem, v Sloveniji in deloma v Kanalski dolini. Zbirališče in start bo ob 10. uri na parkirnem prostoru podjetja »Kika« v Beljaku.

razstave

V Galeriji Osnovne šole Solkan razstavljajo svoja likovna dela Branko Drekanja, Bojan Štokelj in Borut Vagelnik. Predstavljajo se z mnogimi stvaritvami, izdelanimi v različnih tehnikah in z raznimi motivi. Razstava likovnih del treh ustvarjalcev bo odprta do 6. junija.

V Galeriji Rika Debenjaka v Kanalu je odprta razstava grafik umetnika Jožeta Spacala. Odprta bo do 31. maja.

V Knjižnici Cirila Kosmača v Tolminu je odprta razstava del znamenitega slovenskega slikarja Mateja Sternena (1870 - 1949). Razstavo so pripravili v sodelovanju z Narodno galerijo v Ljubljani. Odprta bo še nekaj dni.

predavanja

V priredbi gobarskega društva »Gruppo micologico Goriziano« bo v ponedeljek, 27. t.m., ob 21. uri, na sedežu društva na gradu, predavanje za ljubitelje narave. Prof. F. Livini in F. Černic bosta govorila o orhidejah.

izleti

Sekcija VZPI - ANPI Dol - Jamlje, priredi 29. junija enodnevni avtobusni izlet v Ljubljano na Kmečko ohcet. Vpisovanje pri Alojzu Legishi, Mariu Čemoliču, Ettoreju Moru in Francu Pahorju, do oddaje vseh razpoložljivih mest.

kino

Gorica

VERDI 16.00—18.45—21.30 »Amadeus«. VITTORIA 17.30—22.00 »Le sexy labbra di Marilene«. Prepovedan mladini pod 18. letom. CORSO 18.00—22.00 »Tutto in una notte«.

Tržič

EXCELSIOR 17.30—22.00 »Urla del silenzio«. COMUNALE Danes zaprto

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00—20.00 Ko telefon zazvoni »22.00 Nočni kino »Begunke«. SVOBODA Ni predstave DESKLE 19.30 »Policijska akademija«.

Na seji TO SKGZ za Goriško

Uspešno izpeljane pobude ob 40-letnici osvoboditve

Pod predsedstvom dr. Mirka Primožica se je v četrtek zvečer v Gorici sestal teritorialni odbor SKGZ za Goriško. Uvodoma je predsednik ocenil potek volitev na Goriškem in ugotovil, da so rezultati zadovoljivi, kar zadeva tri slovenske občine in še posebej v Števerjanu, medtem ko je nekoliko slabše v goriški občini, kjer so bili izvoljeni le trije slovenski predstavniki. Očitno, so ugotovili na seji teritorialnega odbora, je za to dejstvo odločilno vplivalo premalo preferenčnih glasov slovenskim kandidatom. Negativna je tudi ocena, kar zadeva krminsko občino, kjer ni nobenega Slovenca, medtem ko je poskus fašistov, da bi se pojavili v naših občinah, povsem spodletel.

Vprašanje zase predstavljajo kra-

jevne rajonske skupščine, kjer stanje ni najboljše. V podgorski in štandreški, denimo, bo odslej v skupščini tudi misovski predstavnik, ki bo brez dvoma oporekel dosedanjemu slovenskemu poslovanju teh teles.

Ocena o proslavah in prireditvah ob 40-letnici osvoboditve na Goriškem je ugodna, saj se je v zadnjem času v mestu in na podeželju zvrstila vrsta zanimivih pobud. Sicer so na seji ugotovili premajhno povezanost teh prireditev na deželni ravni.

Na seji goriškega odbora SKGZ so razpravljali še o reorganizaciji pri slovenski knjižnici Damir Feigl ter o proslavi 40-letnice slovenskih sol na Goriškem, ki bo 31. maja v goriškem auditoriju.

Okvirni načrt tržiške občine

Prekrili bodo končni del namakalnega kanala De Dottori

V Tržiču se pripravljajo na izvedbo smelega načrta za pokritje in ureditev končnega dela namakalnega kanala De Dottori. S tem bodo odpravili številne nevarnosti, s katerimi se soočajo zlasti prebivalci bližnjih območij, pridobili pa bodo tudi precej parkirnih prostorov, zelenih površin in sprehajalnih poti v tem delu mesta.

Na županstvu v Tržiču so namreč te dni predstavili okvirni načrt tega posega, ki bo veljal okrog 3,5 milijarde lir. Kaj in kako namerava občina urediti območje je obrazložil občinski odbornik za javna dela Gianfranco De Marchi skupaj s poverjenima načrtovalcema arhitektom Edinom Valcovichem in arhitektom Giancarlo Luppierjem.

Povsem bodo prekrili kanal na ob-

močju med Anconetto in izlivom v morje. Na tako pridobljenem prostoru bodo uredili parkirišča, zelene površine in steze za pešce. Olajšana pa bo tako tudi povezava med zdaj precej ločenima mestnima predeloma. Del kanala med Anconetto in novo bošnico v Tržiču bo zaenkrat ostal odkrit, vendar bodo vzporedno z njim uredili pešpot.

Okvirni proračunski strošek za predvideni poseg znaša okrog 3,5 milijarde lir in ga bodo deloma krili s prispevkom, ki ga občina prejema od družbe ENEL v obliki odkodnine zaradi prisotnosti termocentrale na premo. Razliko bo zagotovila občina iz lastnih sredstev, oziroma z najemom posojila.

Kdaj bo mogoče načrt pričeti urediti, za enkrat še ni znano. Pred tem bo treba seveda rešiti še vrsto tehničnih vprašanj, predvsem v dogovoru s konzorcijem za melioracije, z družbo ENEL, pa tudi z nekaterimi drugimi ustanovami, ki so tako ali drugače neposredno zainteresirane za koriščenje in vzdrževanje vodne poti. Tako je namreč že vrsto let govor o ponovnem izkoriščanju manjših pretočnih električnih central na kanalu, govor je nadalje o možnosti dovajanja sicer prečiščenih odpadkov v kanal in ne nazadnje bo treba upoštevati tudi osnovne potrebe kmetijstva.

Pomembno je, da je bil prvi korak že storjen, prav s predstavitvijo okvirnega načrta.

Prijava KZE zaradi protisindikalnega ravnanja

Vodstvo in nekateri funkcionarji goriške KZE so bili prijavljeni zaradi protisindikalnega ravnanja. Tako izhaja iz daljšega tiskovnega poročila sindikata Sisos-CISL. Razlog, ki je privedel do take odločitve je, kakor izhaja iz omenjenega poročila, v samovoljnem ravnanju vodilnih funkcionarjev na prvem medicinskem oddelku goriške splošne bolnišnice, ki so spremenili delovni urnik osebja, ne da bi prej obvestili in se posvetovali s sindikalnimi predstavniki, kakor določa zakon 348 in kakor je tudi navedeno v sporazumu, ki je bil sprejet na deželni ravni.

V tiskovnem poročilu se omenjajo nadalje stalno zaostreni odnosi med vodilnimi pri goriški KZE in sindikatu. Tako stanje je posledica določene zadržanosti teh funkcionarjev do vloge in pomena sindikalne organizacije.

Nesreča na delu

Pri delu v občinski klavnici je bil včeraj popoldne, nekaj po 17. uri, lažje ranjen Fernando Feresin iz Fiumicella (Ulica S. Lorenzo 19/h). Pri raztovarjanju živine ga je v spodnji del prsnega koša brenil bik.

Na Trgu Cesare Battisti bo danes ob 11. uri slovesnost ob dnevu avtomobilistov. Prirejata jo avtomobilski klub in goriška občina. Ob tej priložnosti bodo nagradili zmagovalce 20. natečaja prometne vzgoje za osnovnošolske otroke.

KD A. Paglavac iz Podgore

Zveza slovenskih kulturnih društev

vabita na

JUBILEJNI KONCERT

MOŠKEGA ZBORA ANDREJ PAGLAVEC

OB 10-LETNICI DELOVANJA

DANES ob 20.30 v goriškem Kulturnem domu.

Ob tej priložnosti bodo podelili Gallusova priznanja.

Obtožen ropa in drugih dejanj oproščen zaradi pomanjkanja dokazov

Presedel je skoraj 2 meseca v zaporu, včeraj pa ga je sodišče oprostil (zaradi pomanjkanja dokazov) ter odredilo njegovo izpustitev. To je zgodba 55-letnega jugoslovanskega državljanu Bruna Ščuke, ki so ga aretirali 26. marca letos v Gorici ter obtožili, da je zagrešil vrsto težkih kaznivih dejanj, od ropa do izsiljevanja in povzročitve telesnih poškodb in vloga v tuje stanovanje.

Na podlagi obtožnice naj bi Ščuka med marcem 1983 in aprilom naslednjega leta vsaj dvakrat vlomil v stanovanje dveh priletnih bratov Luigi in Maria Pangosa v Ulici Giustignani v Gorici ter z grožnjo izsilil, da sta mu izročila prvič 17.500 lir, drugič pa nedoločeno vsoto denarja. Na včerajšnji razpravi je obtoženec odločno zanimal pripisana mu de-

nja, eden od bratov Pangos pa ob sočenju ni bil povsem prepričan, da gre za isto osebo, ki je vdrla v stanovanje. Spričo takega poteka zaslišanja obremenilnih prič in spričo odločnega zanikanja obtoženca, je sam javni tožilec predlagal oprostitev zaradi pomanjkanja dokazov, medtem ko je zagovornik, odvetnik Loricchio, predlagal popolno oprostitev.

Zaradi posesti orožja, oziroma neustrezne dokumentacije glede posesti strelnega orožja, so pred istim sodiščem, po hitrem postopku, včeraj sodili 43-letnemu Lucianu Maddedduju iz Tržiča in Giuseppeu Mocenigu. Maddeddu je bil popolnoma oproščen, ker ni zagrešil kaznivih dejanj. Pištolo kalibra 6 je imel namreč redno prijavljeno, vendar je v trenutku, ko je menjal prebivališče pozabil

sporočiti policijskemu komisariatu nov naslov. Nekoliko drugačnaka pa je zgodba Giuseppea Moceniga, pri katerem so policijski organi našli pištolo za izstreljevanje raket in za katero seveda ni imel ustreznega dovoljenja. S priznanjem olajševalnih okoliščin je bil obsojen na 4 mesece zapora pogojno in na plačilo denarne kazni.

Iz bolnišnice

40 dni se bo zdravil 16-letni mopedist Simone Manzan iz Škocjana. Včeraj zjutraj, nekaj pred 8. uro, je s svojim vozilom oplazil 81-letno kolesarko Aurelio Bevilacqua. Manzan si je v nesreči zlomil nogo, samo nekaj prask pa je utrpela priletna kolesarka.

Včeraj je minilo 70 let od začetka prvega svetovnega spopada Kako so Goričani pričakali začetek vojne

O položaju pri nas zanimiva poročila v tržaški Edinosti

MARKO WALTRITSCH

Včeraj, 24. maja, je minilo 70 let odkar se je pričela vojna med Italijo in Avstroslovensko. Dan prej, v nedeljo, 23. maja 1915, se je sestal italijanski ministrski svet in napovedal vojno Avstro-Ogrski. Italijanski dnevniki so tistega dne izšli z naslovi čez celo stran, ki so pozivali k splošni mobilizaciji. Vojno vzdušje pa je bilo v Italiji že kak mesec. Nacionalisti so se na vojno pripravljali in na raznih shodih navduševali prebivalstvo na vojno. Gabriele D'Annunzio je ognjevito govoril na teh shodih. V vladi so bili nanjo pripravljeni. Vojska je rožljala z orožjem. Kralj Viktor Emanuel III se je hotel proslaviti. Vse italijanske časopisje je pozivalo na »sveto« vojno proti Avstriji. Prvačil je milanski Corriere della Sera. Vojni so nasprotovali le socialisti in del katoličanov. Najbolj so se uprli, tako v parlamentu kot v deželi, socialisti. V njihovem dnevniku Avanti je še celo 23. maja, na dan vojne napovedi, izšel uvodnik z obsodbo vojne. V deželi so bili vsak dan pretepi med nacionalisti in socialisti. Italijanska vlada, ki je bila leto prej, ob izbruhu svetovne vojne, napovedala nevtralnost, je takrat sklenila pakt z Angleži in Francozi, po katerem bi dobila tako Tridentinsko kot Avstrijsko Primorje in Trst in še Dalmacijo. Potem je, v začetku maja 1915, še odpovedala tristransko pogodbo z Avstro-Ogrsko in Nemčijo.

Na vojna so se pripravljali tudi v Avstriji. Mobilizirali so veliko rezervistov. Na italijansko mejo so prepele polno vojaštva, gradili so utrde. V Gorici so že leto prej, ob izbruhu vojne s Srbijo, aretirali celo vrsto slovenskih liberalnih voditeljev. Po preiskavah v številnih domovih in liberalnih društvih so aretirali več deset ljudi, od dijakov in študentov pa do Andreja Gabrščka, Alojza Gradnika, Alojzija Franka in drugih gorških vidnih osebnosti. Dolžili so jih jugoslovanstva in filozofstva. To je bilo tudi razumljivo, saj so v listu Soča gorški slovenski liberalci stalno zagovarjali jugoslovansko idejo. Nekatere teh ljudi so potem prepele v ljubljanske zapore, več so jih kasneje tudi izpustili.

Andrej Gabršček je še naprej izdajal Sočo, vendar v hujših razmerah kot prej. Zaplembe in cenzura so bile nekaj običajnega. Zadnja številka Soče je izšla 29. januarja 1915. Potem pa je bila prepovedana. Še nekaj časa je Gabršček izdajal Primorca. Izhajal pa je takrat v Gorici. Novi čas, tja do julija 1915. Avstrijske vladne oblasti pa niso prepovedale izhajanja tržaškega dnevnika Edinost, pa čeprav so tudi v njem včasih marsikaj cenzurirale.

Kako je bilo v tistih časih na Gorškem? Marsikatera stara oseba se tistih dni pred začetkom vojne še spominja. Na Oslavju, v Ščednem, na Kalvariji, pod Štmavrom, so madžarski vojaki kopali utrde še pred vojno napovedjo. Franc Vendramin iz Štmavra nam je povedal, da so vojaki kopali utrde na meji med Štmavrom in Podsobotinom. Povedal nam je zanimivo zgodbo. V Orešju, blizu potoka, se je skrivala stara in velika kača. Tako so pravili stari domačini in nihče se ni hotel približati temu kraju, ki je bil zapuščen, nihče ni kosil trave, niti sekal lesa. Ko so se vojaki lotili kopati jarke so prav na tistem kraju nameravali postaviti utrdbo v katero bi namestili strojnico. Izkopali so tudi kaverno in naenkrat zagledali strašno veliko kačo. Vojaki so se seveda prestrašili in razbežali. Le eden med njimi je vzel v roke puško in jo ustrelil. To so vojaki potem domačinom pripovedovali v hiši pri Vendraminovi, kjer so stanovali.

Na Oslavju so madžarski vojaki dober mesec pred vojno napovedjo kopali jarke. Domačine so prepirali, da se umaknejo. Marsikdo je to napovedil že v prvih majskih dneh. Marsikdo pa se je seveda obotavljal. 24. maja 1915 so avstrijski vojaki izkopali jarek tudi po glavni cesti, ki je Brda povezovala z Gorico, in nihče ni mogel več čez žično ograjo in strelseke jarke. Velika večina domačinov se je bila sicer umaknila v Gorico. V skoraj vsaki hiši pa je ostal en domačin, da bi varoval živino in pazil na hišo.

Prav tako je bilo v Sovodnjah in v Rubijah, kamor so prišli že dva meseca prej vojaki, ob Soči so gradili utrde. V Gorici so bile že kak mesec prej izpraznjene vse šole. V njih se je nastanilo vojaštvo. Gorica je bila polna beguncev. Mnogi med njimi pa so bili že odšli v druge kra-

je, na Primorsko ali na Kranjsko. Tudi Goričani so se selili.

Iz kronik tržaške Edinosti v dneh pred vojno napovedjo izvemomarsikaj zanimivega. Do 24. maja 1915 je namreč Edinost objavljala razna krajevna poročila. Po tem datumu pa se je morala podrediti vojni cenzuri in objavljala je skoro samo uradna poročila, ki pa so odražala stanje na bojišču z vsaj nekajdnevno zamudo in so bila seveda prikrojena po potrebah avstrijskega generalštaba.

1. maja 1915 je Edinost objavila proglas o vpoklicu letnikov od 1873 do 1877. Javiti bi se morali 15. maja na pristojnih poveljstvih. Na Gorškem so se pripravljali na vojno in zbirali živež. Deželnemu aprovizacijskemu odboru je uspelo kupiti 64 vagonov koruze in 80 kvintalov riža. Blago so kupili na Ogrskem. S tem so vsakemu prebivalcu zagotovili 400 gramov moke na dan in ne le 360 kolkor je bilo določeno po zakonu. Slovenska nabiralnica darov v Gorici je zbirala denarne in blagovne prispevke za vojaške proslave. V časopisih je bilo moč vsak dan zaslediti vesti o vojaki, ranjenih, ki so prihajali z raznih bojišč na zdravljenje v Gorico ali v druge bolnišnice. Svoje pozdrave so prek Rdečega križa pošiljali tudi vojaki iz ruskega ujetništva. V Števerjanu je tiste dni umrl 89-letni Andrej Tepin, veteran Radeckega. V mestu Gorici so krompir sadili tudi v javnih parkih. Gorški deželni uradniki so v začetku maja dobili kar trimesečno plačo vnaprej, je pisala Edinost 12. maja. Pisec je bil zaskrbljen zakaj taka darežljivost, ko ni bila državna uprava za svoje uslužbence naredila nekaj podobnega. Sicer se je v Gorici govorilo, da se deželni odbor s Faiduttijem na čelu umakne kmalu na Dunaj. 13. maja je bil objavljen razglas o prebiranju črnovojnikov letnikov 1878-1890, 1892, 1893, 1897, 1865-1872. V Trstu je takrat umrl hrvaški narodni voditelj prof. Matko Mandić in Edinost je o tem pisala več dni. V furlanskih krajih Gorške dežele, in sicer v Strassoldu, Rudi in Villa Vicentini, so bili v tistih dneh shodi na katerih so ljudje vzklicali Avstriji in cesarju.

16. maja 1915 je Edinost pisala, da je vznemirjenost v Gorici »neumljiva«, da prebivalstvo naj se drži mirno ker »mednarodni položaj ni prav nič vznemirljiv«. Nekaj vrstic spodaj pa je bila objavljena vest, da bo občinska knjižnica do preklica zaprta. V Trstu, v Narodnem domu, je bil 17. maja redni letni občni zbor političnega društva Edinost. Istega dne najdemo v Edinosti objavo prepovedi vsakega kretanja zasebnih avtomobilov na Gorško - Gradiščanskem. Vojaške straže so imele nalogo ustavljati vse, ki bi se ne držali prepovedi. Prepovedana sta bila tudi »turistovski« promet in fotografiranje.

V nedeljo, 16. maja, je bil v Gorici nabor za vojaške obvezance letnika 1897, v ponedeljek, 17. maja, pa za vse letnike od 1865 do 1872. To je veljalo za meščane. V torek, 18. maja, so šli na nabor možje in fantje iz Štandreža, Bilj, Čepovana, Dornberka in Števerjana; v sredo, 19. maja, tisti iz Grgarja, Ločnika, Mirna, Opatjega sela in Ozeljana; v četrtek, 20. maja, tisti iz Oseka, Prvčine, Šempetra, Podgore, Vrtojbe, Kojsega, Renč, Šempasa in Tribuše; v petek, 21. maja, tisti iz Solkana, Sovodenj, Trnovca, Vogrskega, Gabrij, Gojač, Črnič, Dola - Ollice, Ajdovščine, Kamnji, Sv. Križa, Velikih Zabelj, Skrilj, Vrtovina. Novačenj bi se zaključilo v soboto, 22. maja, s prihodom vojnih zavezancev iz občin Lokovec, Rihemberk, Šmarje, Ajba, Anohovo, Bate, Banjšice, Kanal, Deskle, Kal, Lokavec in Ročinj.

V tistih dneh so češnje na gorškem trgu prodajali po 70 vinarjev kilogram. V naslednjih dneh so nekateri kmetje ustavili svoje vozove na Travniku in jih prodajali po 30 do 40 vinarjev. Mestni redarji so se, najbrž naščuvani od prodajalcev na trgu, zgrajali nad tako nedovoljeno prodajo. Kruh v žemljah je tiste dni stal 2 kroni kilogram.

Vojne z Italijo ni še bilo, naši notni pa so se borili na drugih frontah. Za vojaške zasluge je nadporočnik Avgust Hribar iz Gorice, pri 47. pešpolku, dobil zlati zaslužni križec s krono na traku hrabrostne kolajne.

V nedeljo, 23. maja 1915, je Edinost imela velik oglas čez celo stran. Vabil je k podpisu vojnega posojila.

Ljudje pa so imeli čas za opravljanje osebnih in družinskih zadev. 23. maja je Edinost poročala, da sta se v Gorici poročila dr. Ivo Česnik in Ivanka Derečin. Dr. Česnik je bil odvetniški kandidat. Slovenski oddelek gorške skupine tretjega reda je napovedal procesijo na Sv. Goro. Ta

naj bi bila 30. maja. Vršile so se tudi priprave na birmo. Skoro vsi italijanski podaniki, takozvani regnicoli, so bili že odšli iz Gorice. Italijansko časopisje je sicer pisalo, da so bili Avstrijci veliko teh zadržali, ker da so že nekaj dni prej odstranili tračnice z železniških prog med Italijo in Avstrijo.

Edinost ni izšla v ponedeljek, 24. maja. Naslednjega dne je imela čez celo stran naslov: »Italijanska napoved vojne avstro - ogrski monarhiji — Cesarjev manifest«. Tistega dne je bil razpuščen tržaški občinski svet. Za komisarja je bil imenovan svetnik Ivan Krekich - Strassoldo pl. Trecland. Prav tako je bil razpuščen gorški občinski svet. Za komisarja so imenovali Ernesta Dandinija de Sylva. Gorški deželni odbor se je bil že preselil na Dunaj.

»Vreme in maju je nestalno«, je pisala Edinost: »Prevladuje dež, drugače je rado soparno. Dežja je bilo že preveč, potrebujemo sonca, potrebuje ga polje in vinogradi«.

V gostilni Pri petelinčku v Gorici so gostje nabrali 20 kron za gorško podružnico Družbe sv. Cirila in Metoda. V isti namen so Pri Jelenu gostje nabrali 25 kron, dijaki 1. razreda slovenske gimnazije na majniškem izletu pa 1,70 krone.

Edinost je v naslednjih dneh objavljala samo uradna poročila. O raidu avstrijskih vojnih ladij, ki so bombardirale nekatera italijanska pristanišča ob Jadranskem morju. O prvih praskah z italijansko vojsko. Ta je na Gorškem prodirala zelo previdno. Avstrijci so se bili namreč umaknili iz furlanske nižine in tudi iz večjega

dela Brd. Utrjena črta je bila od Sobotina preko Oslavja do Kalvarije. Šele 30. maja je Edinost poročala o bojih pri Kobaridu, Plaveh in pri Gorici. Severno od Gorice je bilo odbitih pet italijanskih napadov.

Ko so italijanske čete prišle v furlanske kraje so aretirale nekatere vidne pristaše cesarske države, med njimi vrsto duhovnikov. Tudi slovenskih. V Zahodnih Brdih v Vilešu je vojska streljala na ljudi, ubitih je bilo nekaj Furlanov. O tem dogodku je bilo v zadnjem času precej napisanega.

Še kratek opis dogodka v gostilni pri Krančevih pri takratnem Senem trgu. Nad mestom je nizko letelo italijansko vojaško letalo. Nek zandar, ki je na vrtu gostilne Pri Krančevih balinal, je vzel v roke puško, in ustrelili nekajkrat proti letalu. Isto noč je prišlo drugo italijansko letalo in odvrlo nekaj bomb v neposredno bližino Senenega terga.

Gorica je torej z razburjenostjo dočakala začetek vojne. V kasnejših mesecih pa je bilo seveda hujše. Tako v Brdih kot na Sobotinu v Gorici kot na Krasu.

Danes praznik avtomobilistov

Goriški avtomobilski klub priredi danes jutraj, že tradicionalni praznik avtomobilistov. Svečanost bo ob 11. uri na Trgu Battisti. Podelili bodo tudi priznanja učencem gorških osnovnih šol, ki so zmagali na natečaju prometne vzgoje, ki ga je priredila gorška občinska uprava.

prispevki

Za gorški Zeleni križ so prispevali: v spomin Giovannija De Fea kolegi 85.000 lir, Mariuccia in Pina Plesničar 30.000, družina Zucchiatti 10.000, družina Leghissa 20.000, družina Chervani 20.000, družina Gomišek 20 tisoč, družina Padovan 50.000, Agostino Cussini 50.000, društvo iz San Giorgio di Nogaro 50.000, Rottelistica Staranzanese 50.000, NN 5.000, Palace hotel 50.000, družina Grion 20.000, Mirela Frei 50.000, Zoe Bresa 50.000, v spomin na Giacoma Romanzina delovni kolegi 145.000, NN 95.000, mati Lionella Fontanina 20.000, družina Nant 20.000, družina Gratton 40.000, Maria in Silvia Corsini 20.000, Anita Tabaj 20.000, profesorji šole Favetti 180 tisoč, žena Valeria Debeguacha 20.000, družina Perussi 50.000, Irma in Norma 40.000, družina Testa 20.000, v spomin na Guida Schaulzera sosedje 110.000, Maria in Anna Bonnes 30.000, družina Della Vedova 10.000, Pietro Della Vedova 10.000, družina De Marchi 100.000, družina Luciani 15.000, družina De Colli 50.000, kolegice Fede Furlani 50.000, prijatelji Bruna Santessa 35.000, družina De Colli 20.000, Giuliana in Roberto Cosma 100.000, sosedje Evelina Senija 91 tisoč lir.

Sprememba v rajonskem svetu

Do spremembe je prišlo v sestavi rajonskega sveta za Podturen - Sv. Anjo po podrobnem pregledu glasov nedeljskih volitev. Liberalci, ki jim je bilo prisojeno eno mesto v tamkajšnjem rajonskem svetu, ga ne bodo imeli. Pridobili so ga socialisti, ki bodo tako v tem svetu imeli dva zastopnika.

Prispevajte za

Dijaško matico

Bogata izvenšolska dejavnost v goriskem Dijaškem domu

Je že običaj, da se s koncem šolskega leta odvijajo v slovenskem dijaškem domu Simon Gregorčič v Gorici številne obrobne prireditve, nekatere med temi že tradicionalne. To velja v prvi vrsti za srečanje med dijaškima domovima iz Gorice in Trsta, ki se je letos odvijalo v dveh dneh. Šlo je predvsem za športna srečanja med gojenci obeh domov, ki so se potegovali za prehodni pokal. Tokrat so se boljše izkazali gorški učenci in dijaki, ki so zmagali v nogometu, med dvema ognjema in odbojki, medtem ko so Tržačani izstopili v šahu.

Sicer velja poudariti, da je dejavnost gorškega dijaškega doma dokaj pestra in v teku šolskega leta imajo vrsto srečanj z domovi v Sloveniji. Tudi s šolami je več takih stikov. Tako so bili včeraj gostje gorških dijakov učenci osnovne šole s Cola. Po obisku dijaškega doma so se preselili v Kulturni dom, kjer so pripravili skupno razstavo izdelkov, gostje pa so predstavili enourni kulturni spored.

Sklepni del dijaškodomske sezone bo zaključna proslava (njena izvedba pa je odvisna od samega referenduma, oziroma o predčasem zaprtju učilnic), ki jo bodo letos posvetili beneški stvarnosti. Ob tej priložnosti bodo v

domu nastopile nekatere beneške skupine. V tem času pa že potekajo priprave za sestavo brošure, ki je v zadnjih letih naletela na veliko odobravanje.

Prostori v dijaškem domu pa bodo ostali odprti tudi v poletnih mesecih,

in sicer v prvi polovici julija, ko bo v njih potekalo poletno središče. Zaradi pomembnosti tudi z vzgojno-pedagoškega vidika, je prav, da se v središču vpiše čimveč naših malčkov.

Na sliki: trenutek s srečanja gorških in tržaških gojencev.

Jutri v tržiškem gledališču

Predstavitve zajetnega slovarja bizjaškega narečja

V mestnem gledališču v Trzinu bo jutri, v nedeljo, 26. maja, ob 10.30 svečana predstavitve slovarja bizjaškega narečja. Gre za zajeto delo, ki ga je založila gorška pokrajinska uprava in ki je terjalo dolgoletna prizadevanja večje skupine raziskovalcev. V sodelovanju z ljudmi v vseh krajih Bizjakarije, to je nižinskega območja med Timavo in Sočo, tja do Zagorja, so Domini, Fulizio, Moniussi in Vittori, vrsto let zbirali narečne besede, jih primerjali in jih katalogirali. Trije od štirih sodelavcev so na žalost že umrli. Pri življenju je le Silvio Domini, že upokojen učitelj in pisec zgodovinskih starožnosti tržiškega območja.

Domini je tudi urejeval slovar bizjaškega narečja, popravljajl odtise. Dela je s tem imel več let. Slovar je končno tu. Bizjaško narečje, ki se danes žal že izgublja, bo tako ostalo zabeleženo v strokovni publikaciji.

Doslej je že izšlo nekaj knjižnih del v tem narečju. Tudi knjiga v

kateri je zbranih veliko ljudskih rekov. Uredil jo je Silvio Domini. Sam skrbi enkrat letno tudi za izdajanje revije La Bisiacaria. Zanima pa se tudi za domačo zgodovino in napisal je več knjig in razprav o preteklem dogajanju v krajih od Tržica do Ronk, od Štarancana do Šempetra ob Soči, od Foljana in Zagraja do Škocjana in Turjaka. Večkrat je pisal tudi o slovenskem izvoru nekaterih ledinskih imen v teh krajih.

Bizjaški slovar bosta jutri predstavila profesorja Giuseppe Francescato in Mario Doria s tržaške univerze.

● V Palači Attems je bil pred dnevi posvet o vloji, ki ga je imela avantgardna umetnost v naši deželi v dvajsetih letih tega stoletja. Posvet so priredili ob sklepu razstave futurizma in konstruktivizma, ki je bila odprta več kot tri mesece. O gledalo si jo je nad 8.000 ljudi. Na posvetu so poročali italijanski in slovenski strokovnjaki.

Združitev potrošniških zadrug

Pred leti je prišlo do združitve manjših potrošniških zadrug na deželnem ozemlju v tri večje zadruge, to je v delavsko zadruge v Trzinu, v zadruge uslužbenec tovarne Danieli v Buttriju in v potrošniško zadruge Borgomeduna in Pordenonu. Prvotno zamišljeno število članov se je kaj kmalu povečalo. Dandanes je v teh treh zadrugah 65.000 članov, ki so vsi klienti. Tri zadruge upravljajo danes kar 18 sodobno urejenih samopostrežnih prodajal. V njih je zaposlenih 350 ljudi. Po predvidevanjih bodo v teh zadrugah letos imeli 88 milijard lir prometa.

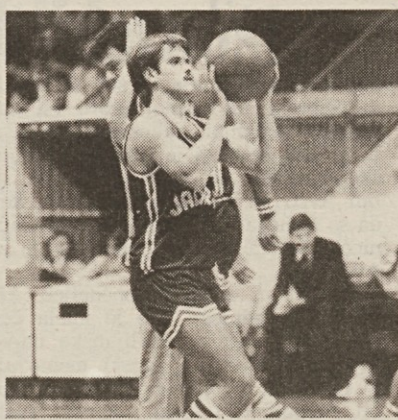
Te zadruge, ki so včlanjene v vsedržavno združeno zvezo, že nekaj časa delujejo složno, z enotnimi nakupi, distribucijo in prodajno politiko. Vodilni člani si že nekaj časa prizadevajo, da bi prišli do združitve treh v eno samo zadruge. Tako bi lahko diktirali politiko nizkih prodajnih cen življenjskih potrebščin v vsej deželi. Priprave za združitev so gotove. Do te naj bi prišlo čimprej.

Drevi ob 21. uri v tržaški športni palači za končnico košarkarske C-1 lige

Odločilni obračun med Jadranom in Stefanelom

Lahko trdimo, da je letošnja končnica tretjeligaškega košarkarskega prvenstva najbolj privlačna med tiste, v katerih se je doslej Jadran uvrstil v preteklih sezonah. Navdušenje navijačev in ljubiteljev košarke je na vrhuncu kot še nikoli doslej, saj je okrog moštva čutili dokajšnjo mero optimizma pred odločilno tekmo s Stefanelom, ki bo drevi brzkone privabila tolikšno število ljudi, da bodo zrušeni vsi dosedanja rekordi glede števila prisotnih. Letos je res bistveno drugače. V vseh prejšnjih primerih Jadranskih nastopov v »play-off« smo seveda vsi zavzeto upali na napredovanje naše združene ekipe v B ligo. Ob zanosu, upanju in želji pa je bila prisotna tudi več ali manj prikrita bojazn, da »plavi« ne bodo zmogli takega podviga. Bodiš zaradi jakosti nasprotnikovih ekip (Fornaciari Reggio Emilia, Americano Vicenza in Maltini Pistoia), bodisi ker je Jadran moral dvakrat (Vicenza in Pistoia)

odigrati tretje odločilno srečanje na tujem, kar je v takih primerih (posebno v takih primerih!) precejšnje pomena za neposredne izvajalce. V letošnjem finalu prvenstva sta si torej spet navzlic po našem mnenju najboljši ekipi v letošnji tretji ligi. Ne da bi s to trditvijo za kakorkoli prikrasili ali pa podcenjevali vrednosti Vicenze in videmskega moštva. Jadran in Stefanel sta bila po načinu igre, ki sta ga predvajala, po moštveni sestavi in glede na igro, ki sta po v nekaterih tekmah bila sposobna izraziti dejansko najmočnejši postavi tretjeligaškega prvenstva. Tudi dosedanja spopada v »play-off« sta to zgovorno dokazala. Gre za neizprosno boj, za dvoboj med enakovrednima silama, od katerih ima Jadran prednost domačega igrišča in lastnega občinstva ob dejstvu, da lahko predvaja zelo hitro in napadalno igro, ki nasprotniku ne leži. Stefanel pa zna igrati mnogo bolj disciplinirano, smo-

Klavdij Starc je v odlični formi. Bo vodil svoje do zmage?

trno izkorišča vsak spodrsel nasprotnika in razpolaga z boljšimi zamenjavami za standardno postavo. Danes ob 21. uri bo torej padel za-

stor nad letošnjim prvenstvom C-1 lige. Vsi upamo, da bomo po predstavi lahko ploskali Jadranski ekipi za osvojevo B ligo. (Cancija)

Kadeti pa v Repnu

Pred odločilnim srečanjem članskih ekip se bosta ob 17. uri v prijateljskem srečanju v Repnu pomerili tudi kadet-ski vrsti obeh društev. Jadran Farco-Stefanel je tekma med pokrajinskima prvakoma iz Trsta oziroma iz Trevisa in bo zato dokaj zanimiva in simpatična predstava pred mnogo pomembnejšim večernim nastopom.

(M. Raseni)

pismo uredništvu

Vljudno Vas prosim, da objavite teh nekaj vrstic, ki izražajo mnenje marsikaterega Jadranskega navijača.

Vsi se ponasamo z našo združeno košarkarsko ekipo, ki žanje lepe uspehe in ki je ponesla sloves slovenskega športa daleč naokrog. Zlasti nam vsi zavidajo številno publiko in korektno navijače. Mislim pa, da majhna skupina skrajnežev »ultras«, kot se sami imenujejo, meče slabo luč na našo stopnjo kulture. Mislim tu na neprimerno mešanje svetih simbolov kot so narodne zastave ali himne z navijanjem. Poleg tega bi omenil še žaljivke na račun nasprotnika oz. nasprotnikove publike.

Prepričan sem, da je tako nekulturno vedenje vsem nam škodljivo in da predvsem ne koristi Jadrani samemu. Zato bi bilo dobro, da bi vsi navijači popolnoma izolirali teh nekaj skrajnežev, da bi se tudi publika pokazala na isti ravni kot so naši prekrasni fantje, katerim želim, da nam priborijo tako zaželeno B ligo.

S športnimi pozdravi

Mario Carli

Na kolesarski dirki po Italiji

Danes na vrsti poletapi

Na kolesarski dirki po Italiji je bil včeraj počitek. Danes bosta na sporedu dve poletapi. Prva bo res svojevrstna. Kolesarji bodo opravili 45 km dolgo krožno pot po Foggii. Na cilju bodo podelili odbitke za 10, 7, 5 in 3 sekunde. Za vsakega od devetih krogov pa bodo prvim trem uvrščenim podelili še odbitke za 3, 2 in 1 sekundo.

Druga poletapa od Foggie do Matere (167 km) se bo začela ob 12.30. Pravijo, da ni prav lahka.

Nastop jadralcev TPK Sirena

Danes in jutri se bo jadralec TPK Sirena Maksi Ferfolja udeležil državne regate v razredu laser, ki se odvija v Benetkah. Maksi Ferfolja

je lansko leto jadral v razredu euro-pa, letos pa v razredu laser.

Mlajši jadralci v razredu optimist, Andrej in Karlo Ferfolja, Miran Guštin, Klavdija Coslovich in Marko Debeljuh pa se bodo jutri udeležili regate v organizaciji tukajšnjega jadralskega društva SVBG (Società velica Barcola - Grignano) v okviru Mladinskih iger, h kateri so pripušeni jadralci letnikov '73, '72 in '71. (A. D.)

Rekord Spencerja

V drugem dnevu poskusnih voženj za motociklistično VN Narodov v Mugellu je Američan Spencer na hondii (do 500 ccm) v času 2'01"49 za dve sekundi izboljšal rekord proge in bo jutri seveda startal v prvi vrsti.

Finale za jugoslovanski nogometni pokal

Crveni zvezdi pokal Tita

Crvena zvezda — Dinamo 1:1 (1:1)

STRELCA: Mrkela v 12. min. in Cerin v 39. min.

C. ZVEZDA: Ljukovčan, Dimitrijević, Krđević, Miletić, Elsner, Krmpotić, Janković (Krivokapić od 79'), Milovanović, B. Djurovski, Halilović, Mrkela (Sugar od 84').

DINAMO: Stojić, Džeko, Cupan, Istvančić (Jurić od 60'), Bogdan, Lulić, B. Cvetković (Jurić od 78'), Cerin, Petrović, Mlinarić, Cvjetković.

Crvena zvezda je zmagovala 37. finala za jugoslovanski nogometni pokal maršala Tita. Po zmagi v Zagrebu so Beograjčani v povratni tekmi dosegli neodločen izid, kar je seveda dovolj za osvojitve srebrnega pokala.

Tekma je bila v prvem polčasu na zadovoljivi ravni. Beograjčani so pre-

šli v vodstvo z golom Mrkela, ki je z glavo lepo preusmeril predložek Krmpotića, enako lep pa je bil tudi zadetek Cerina, ki je uspešno zaključil prodor Mlinarića. V drugem polčasu je bila igra groba, Mariborčan Šošarić, ki je dobro vodil tekmo, pa je imel precej težav, zlasti z Zagrebčani, ki niso znali prenesti poraza, po katerem je Dinamo izločen iz evropskih pokalnih tekmovanj.

Odslovili Nanninja

Po nepričakovanem porazu v finalu za naslov odbojarskega prvaka v Mapirom je vodstvo Paninija iz Modene odslovilo trenerja Andreo Nanninja. Ta naj bi po odločilni tekmi v Reggio Emiliji obtožil društvo, da ga je pri svojem delu oviralo. Med kandidati za klop Paninija je sedaj tudi Jugoslovan Janković.

DANES NA »PRVEM MAJU«

Zaključni del osnovnošolske olimpiade

Danes jutraj bo v Borovem športnem centru zaključni del letošnje osnovnošolske olimpiade, ki jo športna šola Trst prireja za osnovne šole iz Trsta in iz Milja.

Ob 10. uri bo najprej na vrsti finalna tekma za 1. mesto v igri med dvema ognjema. Pomerili se bodo učenci Šol Bazoviški junaki in Zupanci. Izid tekme bo tudi izoblikoval končno lestvico po šolah.

Po tekmi bo na sporedu nagrajevanje šol in posameznikov, ki so se izkazali v plavanju, troboju, šahu, orientacijskem pohodu in na kulturnem natečaju ter seveda v igri med dvema ognjema.

Dopolodne bodo s telovadnim nastopom popestrili tudi učenci Šol Milje in Ribičič, na sporedu pa bo tudi folklorna točka združenih osnovnih šol.

JUTRI V LJUBLJANI

Srečanje pobratenih Bora in Slovana

Športno združenje Bor bo z velikim številom svojih članov jutri ob 7. uri odpotovalo s stadiona »1. maj« v Ljubljano na tradicionalno srečanje s pobratenim društvom Slovan s Kodeljevega. Letošnje srečanje bo imelo še poseben poudarek, saj bo potekalo v znamenju proslav 40-letnice osvoboditve izpod nacifašizma.

Borovci bodo v Ljubljani odigrali proti svojim pobratimom vrsto srečanj v nogometu, odbojki, košarki, balinanju, tenisu (tu bodo igrali kot gostje gajevci), namiznem tenisu, na sporedu pa bo tudi dvoboj v ritmični gimnastici. Druga skupina starejših članov pa bo odšla na tovariško srečanje pod Ilovo goro, kjer si bo ogledala med drugim tudi Taborsko jamo.

—boj—

Vaterpolisti Triestine doma

Vaterpolisti Triestine bodo v okviru prvenstva B lige doma igrali z Leričiem. Tekma bo ob 19.30 v bazenu Bianchi.

V 1. moški košarkarski diviziji

Brežani na čelu lestvice

Monkey — Breg 76:88 (31:44)

BREG: Kapič, Koren 2, Zeriali 5 (3:4), Malè, Meneghetti 23 (1:4), Barut 12 (0:1), Race 9 (3:6), Pertot 4, Sosić 16, Zobec 17 (1:7).

Bregova članska ekipa nadaljuje svojo zmogovito pot v končnici za prestop v promocijsko ligo. Naši fantje so igrali zbrano in z veliko voljo do zmage, o čemer priča tudi dejstvo, da so vodili skozi vse srečanje. Brežani so imeli nekoliko težav le proti nasprotnikovemu pressingu, vseeno pa so ohranili visoko vodstvo do konca tekme. Čeprav se je Monkey izkazal kot najšibkejša od ekip, ki so prestopile v play-off, je zmaga Brega zelo pomembna, saj so naši sedaj z dvema zmagami prvi na lestvici. Naslednjo tekmo bo Breg odigral v ponedeljek s CGI, to je z ekipo, s katero so naši dvakrat izgubili v prvem delu prvenstva. Tekma bo ob 20.30 v dolinski občinski telovadnici. (David Čok)

MINIBASKET

Trofeja Plasmon - letniki 73-74

Lavoratori del porto — Breg 17:47
BREG: Corbatti 2, Punis 11, Lovriha, Virno 2, Zeriali 4, Novak 4, Kralj, Rosso 2, Gerbino 8, Salvi 10, Lavriha 4.

Brežani so uspešno zaključili kvalifikacijski del turnirja za trofejo Plasmon. V Briščkih so z veliko lahkoto premagali ekipo Lavoratori del porto. »Plavi« so bili v vseh elementih igre boljši od nasprotnikov in zmaga ni bila nikoli v dvomu. Vsi igralci so dali svoj pozitiven doprinos k zmagi. Posebej pa je treba pohvaliti Salvija, Punisa ter Gerbina. (Stojan)

Znani polfinalisti

Na mednarodnem teniškem turnirju v Firencah so se v polfinale uvrstili Američana Duncan in Arias, Španec Casal in Argentinec Bengoechea.

Namiznoteniška sezona se še ni iztekla Krasovci spet za zeleno mizo

Tudi ta konec tedna bo izredno pomemben za Krasove namiznoteniške igralke in igralce, saj bodo istočasno nastopili kar na treh različnih tekmovanjih. Brez dvoma spadata na prvo mesto turnirja v Isernii in San Stinu di Livenza. To pa zato, ker bo tam nastopila izbrana selekcija Furlanije - Julijske krajine. Že včeraj se je pričelo tekmovanje v Abrucih za pokal dežel, namenjeno mladini izpod 14. leta starosti, ki se bo zaključilo jutri in na katerem sodeluje tudi Krasova naraščajnica Martina Raubar. Igralo se bo po sistemu evropske lige, ki predvideva sedem odigranih srečanj med posamezniki, v moških in mešanih dvojicah. Ekipo sestavljajo ena igralka in dva igralca in tokrat bosta v Isernii zastopala našo deželo poleg Raubarjeve še Tržčana, člana Grandi motori Trst Butelli in Cosciani.

Podoben turnir za igralce do 17. leta starosti imenovan Srečanje treh dežel F-JK, Veneta in Tridentinske,

pa bo v San Stinu di Livenza, kjer bodo našo deželo poleg Goričana Petronia, ki nastopa za Padovo v moški B ligi, zastopala tudi Krasova igralca Boris Štoka in Tanja Ukmar. Že po teh podatkih, iz katerih je razvidno, da kar polovica igralcev, ki bodo branili barve F-JK prihaja iz Krasove ekipe, lahko sklepamo, da je namizni tenis pri Krasu v stalnem razmahu.

V tržaški športni palači pa bo jutri s pričetkom ob 8.30 pokrajinsko prvenstvo v vseh kategorijah. Krasovo zastopstvo bo tu precej okrnjeno, saj najboljši, predvsem v ženski članski konkurenci, ne bodo nastopili. Vsekakor pa se Krasovi mlajši generaciji ponuja še ena priložnost, da dokaže česa je sposobna in brez dvoma bodo, kot po navadi, igralci zagrizeno stopili za zeleno mizo in skušali doseči čimboljše rezultate, predvsem pa jim bo to tekmovanje služilo za nabiranje tekmovalnih izkušenj pred bodočimi nastopi. (S.Z.)

Na moškem odbojarskem turnirju v Turjaku

Val peti, Olympia osma

Kot je že običaj se vsako leto v tem času vrši v Turjaku odbojarski turnir, ki ga prireja tamkajšnje športno društvo Libertas Turriaco. Letošnji turnir je bil še posebej slaven, je sovpadal s 30-letnico ustanovitve društva. Tudi letos sta na tem turnirju sodelovali slovenski šesterki z Goriškega in sicer Val ter Olympia Terpin. Poleg njiju je bil še kanalski Salonit. Prav gotovo pa je pozornost veljala videmskemu A-2 ligašu Volley ballu, ki je po pričakovanjih tudi osvojil turnir. Naj omenimo, da se je turnir najprej odvijal v dveh kvalifikacijskih skupinah, nato pa je bil še finalni del, v katerem beležimo naslednje izide: FINALE ZA 1. MESTO: Volley ball Videm - Rangers Videm 3:1 (15:8, 13:15, 15:5, 15:7); FINALE ZA 3. MESTO: Salonit - Brandigi (San Giovanni al Natissone) 3:1 (15:10, 12:15, 15:11, 17:15).

KONČNA LESTVICA: 1. Volley

Ball, 2. Rangers Videm, 3. Salonit, 4. Brandigi, 5. Val, 6. Vivil, 7. Turriaco, 8. Olympia Terpin.

V finalu Val in Bor JIK banka

Bor JIK banka iz Trsta in Val iz Štandreža sta zmagovalca moških kvalifikacij za nastop na odbojarskem Pokalu prijateljstva, ki bo septembra meseca v Gorici. Na sinočnjem turnirju v Štandrežu sta obe ekipi premagali briški Naš prapor, ki je v prejšnji fazi izločil šesterki Jamelj Soberna in Sloge. Izidi turnirja, o katerem bomo podrobneje še poročali, so bili naslednji:

Val - Naš prapor 2:0 (15:6, 15:11); Bor JIK banka - Naš prapor 2:0 (15:4, 15:6); Bor JIK banka - Val 2:0 (15:9, 15:11).

Turnirji Mladinskega centra v Gorici Letos spremenjen pravilnik

Mladinski center v Gorici bo tudi letos priredil športnorekreacijski turnir v odbojki in košarki, ki je v prejšnjih letih vedno privabil na igrišče dijaškega doma veliko tekmovalcev iz mesta in okolice. Kot v prejšnjih letih se bodo tekmovanja odvijala v moški in ženski odbojki in moški košarki. Letos naj bi se prve tekme začele 3. junija, turnir pa bi se predvidoma zaključil sredi prihodnjega meseca. Za vse, ki bi se radi udeležili, objavljamo pravilnik s pripombo, naj pohitijo z vpisovanjem.

PRAVILNIK TEKMOVANJA

Vsaka ekipa mora pred začetkom prve tekme predstaviti seznam igralcev, ki bo veljaven do konca turnirja. Med turnirjem ni mogoče prijaviti igralcev, ki niso bili javljeni pred prvo tekmo. Vsak igralec lahko nastopa v posamezni panogi samo za eno ekipo; nastopa pa lahko v vseh pa-

nogah, tudi v različnih ekipah.

POSAMEZNE PANOGI

ŽENSKA ODBOJKA: vse igralke so lahko včlanjene v Fipav, vendar morajo 3 biti rojene pred letom 1968.

MOŠKA ODBOJKA: vsi igralci so lahko včlanjeni v Fipav.

KOŠARKA: Na igrišču so lahko istočasno samo trije igralci včlanjeni v športno združenje Dom.

OSTALA PRAVILA

Organizator ne odgovarja za morebitne poškodbe. Vse ekipe morajo javiti svojo udeležbo na uradu ZSSDI v Gorici, Ulica Malta 2 - tel. 33029. Vpisnino (10.000 lir za vsako ekipo) je treba poravnati ob vpisu. Spored tekem bo objavljen v Primorskem dnevniku po zaključku vpisovanj.

Organizator opozarja vse zainteresirane skupine naj se predstavijo z ledinskimi imeni krajev, za katere nastopajo.

V GREGORIČEVI DVORANI

Občni zbor SPDT

Sinoči je bil v nahito polni Gregoričevi dvorani v Trstu 31. redni občni zbor SPDT, ki je zaključil izredno plodno in bogato sezono našega planinskega društva. To je bila sezona 80-letnice obstoja.

Na sinočnjem občnem zboru so dali svoj obračun dosedanjih predsednik inž. Pino Ružič, tajnik, blagajnik in načelniki posameznih odsekov. Nato se je razvila plodna diskusija. Poročilo o občnem zboru bomo objavili prihodnjič.

Ruzzier odličen

Pred kratkim se je v Cattolici odvijal državni finale društvenega prvenstva A-2 lige v atletiki, na katerem je v moški konkurenci nastopil tudi tržaški CUS. V hoji na 10 km je slovenski atlet Fabio Ruzzier v izredno taktični tekmi zasedel odlično drugo mesto za bivšim državnim prvakom Morotajem. Ruzzier je bil sploh najboljši tekmovalac tržaškega CUS, ki se je uvrstil na skupno 9. mesto.

Predzadnje kolo druge nogometne amaterske lige

Že jutri odločitev v Križu?

Medtem ko se je amatersko nogometno prvenstvo že končalo, bodo jutri v 2. AL igrali pare predzadnjega kola. V tem zavrtljaju igra Vesna doma, Zarja pa gre v goste.

Vesna - Zaule

V letošnjem poslovnem nastopu na domačih tleh čaka jutri Križane res težka naloga. V goste namreč pride solidna ekipa Zaul, ki je trenutno na drugem mestu lestvice in ima le točko manj od Vesne. Priznati je treba, da ekipa Zaul v povratnem delu prvenstva igra res dobro in zelo uspešno. V 13 nastopih povratnega dela prvenstva je namreč doživela le en sam poraz (1:0 z Radio Sound) ter zbrala kar 20 točk in bila s tem tudi do sedaj najuspešnejša ekipa v povratnem delu prvenstva.

Moč ekipe nedvomno predstavlja obramba, ki je najsolidnejša v tem prvenstvu, saj je v 28 odigranih tek-

mah prejela le 16 golov. Velika zasluga za to gre vratarju Canzianiju, ki je nedvomno eden najzanesljivejših vratarjev v tej ligi. Poleg njega bi pa še omenili odličnega režiserja Stasija, solidnega branilca Voucha, veznega igralca Nonisa ter napadalca Milaneseja (8 golov). Jutri se torej v Križu predvideva res oster boj za točko, saj zna biti izid tega dvoboja odločilnega pomena za obe enajsterice, katere, kot smo že prej omenili, loči le pičla točka na lestvici in to le dve tekmi pred koncem prvenstva.

Seveda bi morda mnogi sklepali, da bi se Vesna lahko zadovoljila tudi z eno samo točko, vendar ni tako, ker v primeru remija in zmage Stocka proti Libertasu bi Križane na vrhu lestvice dohitel prav Stock. Tudi gostom, to je ekipi Zaul, bi točka malo služila, ker kot pravi pregovor »kjer se prepirata dva, tretji dobiček ima« in to bi bil Stock. Torej

obe ekipi startata jutri v Križu na zmago, zato pa Križani tokrat res ne smejo zatajiti, ker bi zmaga morda pomenila prestop v višjo ligo.

Domio - Zarja

Tudi zarjane čaka težka naloga, saj igrajo proti ekipi, ki še ni matematično rešena. Seveda ne glede na ostale rezultate, ki bodo morda pogodu Domiu, ki ta ekipa potrebovala le točko, da bi si zagotovila obstnek v ligi. Prav na to računa v dvoboju z Zarjo. Seveda zarjani, ki končno nimajo več problemov z lestvico, saj so si predčasno matematično zagotovili obstanek v ligi, bi se gotovo tudi sami zadovoljili s točko. Seveda če se jim bo ponudila priložnost, bodo skušali osvojiti oboje, ker bi s tem še popravili položaj na lestvici in se približali sredini razpredelnice.

(B. Rupel)

CICIBANI

Breg — S. Giovanni 2:1 (1:0)
STRELEC za Breg: Bandi (2).

BREG: Handler (Gillifano); M. Gombač, Štrajn, Lovriha, Punis, R. Gombač, Bandi (Švab).

Bregovi cicibani so z zmago proti S. Giovanni zaključili svoje letošnje uspešno prvenstvo, saj so na končni lestvici zasedli mesto pod vrhom. Tudi v zadnji tekmi so se lepo izkazali, imeli so terensko premoč in zasluzeno osvojili novi točki. Povsem so zadovoljili tudi nekateri (omenimo Punisa in Bandija), ki sicer nastopajo med mlajšimi cicibani. Tokrat pa posebno zahvalo zasluži Mitja Gombač. (Švara)

MLAJŠI CICIBANI

Fortitudo — Breg 2:3 (2:2)
STRELCI za Breg: Bandi, Grbec, Grilanc.

BREG: I. Rapotec, Mondo, Grilanc, Virno, Punis, Bandi, Grbec (Č. Rapotec).

Tudi Bregovi mlajši cicibani so se od letošnjega prvenstva poslovili z zmago. Obračun je vsekakor zadovoljiv, saj so se uvrstili na sredino lestvice. Skozi vso sezono so vestno vadili pod vodstvom poštvalnega in marljivega Valterja Punisa in tako rezultati niso izostali. Tudi v zadnji tekmi so po izenačenem, tehnično dobrem in borbenem prvem polčasu v nadaljevanju prevzeli pobudo, imeli so terensko premoč in svoj trud kronali z uspehom. (Švara)

Letos več golov kot lani

Kot prvo se je letos končalo prav zadnje od nogometnih prvenstev to je 3. amaterska liga. Zato smo se odločili, kot običajno, ob izteku posameznih prvenstev, v katerih nastopajo naše enajsterice, da naredimo obračun, ki bo obsegal le statistične podatke, saj so morda prav številke tiste, ki najbolj realno prikazujejo uspehe in neuspehe posameznih ekip in seveda potek posameznih prvenstev. Danes bomo začeli s 3. AL, skupina »L« s podrobnimi podatki prvenstva in ekipne Krasa. Prihodnjič bosta na vrsti Primorec in Primorje.

3. AL SKUPINA »L«

Prvenstvo se je začelo 30.9.84, konec prvega dela je bil 23.12.84. Povratni del pa so morali začeti šele 3.2.1985, ker so zaradi slabega vremena (snega in mraza) morali prvenstvo prekiniti kar tri nedelje zaporedoma. Prvenstvo se je tako končalo 12.5.85. Naslov prvaka in napredovanje je v 2. AL si je zagotovila ekipa Fogliana, ki je v 24 tekmah zbrala 37 točk. Lani pa si je z 38 točkami napredovanje zagotovila ekipa Poglia. Igrala je vsekakor v skupini »L«, ki praktično odgovarja letošnji »L«.

Skupno so odigrali 156 tekem. Za zeleno mizo se je končala le ena tekma in sicer S. Marco - Barbarians. Sodnik je namreč moral prekiniti srečanje pri stanju 11:0 v korist S. Marca, ker se je ekipa Barbarians znašla na igrišču z manj kot sedmimi nogometaši. Vreme, kot smo že omenili, v povratnem delu prvenstva prav gotovo ni bilo preveč naklonjeno nogometašem. Medtem ko so v prvem delu v tej skupini odložili le eno samo tekmo smo v povratnem delu poleg že omenjene tri nedelje prekinitive zabeležili kar 10 odloženih tekem. Največ so jih odložili v 16. kolu (vseh šest napovedanih tekem).

V 156 odigranih tekmah je skupno padlo 518 golov, kar pomeni, da smo povprečno videli 3,32 gole na tekmo (lani 440 povprečno 2,50). V prvem delu prvenstva jih je padlo 236, v povratnem pa 282. Največ golov (35) smo zabeležili v 19. kolu, najmanj (7) pa smo jih videli v 23. kolu. Pri nedolocenem izidu se je končalo 37 tekem (lani 39), v prvem delu se je 18 tekem končalo brez zmagovalca, v povratnem pa 19.

No, sedaj pa pogledimo pozitivne in negativne rekorde nastopajočih ekip. Najboljši napad je s 67 goli imela ekipa Fossalona. Najmanj golov (18) je prejela ekipa Fogliana, ki je ob enem dosegla tudi največ zmag (17). Najmanj porazov (3) je doživela Mla-

dost, največ remijev (11) pa je zbrala proseško Primorje. Vsi negativni rekordi pripadajo zadnjemvršeni ekipi Barbarians, ki je osvojila najmanj točk in sicer eno samo (remi s Primorjem), dobila je pravo točko golov (114), dosegla jih je najmanj (23), ter je edina ekipa (verjetno v vsej deželi), ki ni prišla do zmage.

KRAS

S 24 osvojenimi točkami je Kras končal prvenstvo na 8. mestu (lani je Kras igral v 2. AL). V prvem delu prvenstva so Kraševci zbrali le 7 točk (3 zmage, 1 remi, 8 porazov). V nadaljevanju pa so v šestih tekmah na domačih tleh premagali Romano, Italcantieri, Fossalona in Primorec ter remizirali proti S. Nazariu in S. Marcu. Osvojili so torej 10 točk, dali 10 in prejeli 4 gole. V šestih gostovanjih pa so premagali Barbarians, Primorje in Staranzano, remizirali proti Sagradu ter podlegli Fogliani in Mladosti. Zbrali so torej 7 točk, dali 8, prejeli prav tako 8 golov.

V 12 nastopih pred domačo publiko je torej Kras osvojil 14 točk (6 zmag, 2 remija, 4 porazi), dal je 14, prejel pa 12 golov. V 12 nastopih v gosteh pa so Kraševci zbrali 10 točk (4 zmage, 2 remija, 6 porazov), dali 12, prejeli pa 18 golov. Skupni obračun Krasa je torej 24 zbranih točk (10 zmag, 4 remije, 10 porazov), danih 26, prejetih pa 30 golov.

V povratnem delu prvenstva smo zabeležili v vrstah Krasa eno izključitev (Blasina — S. Nazario), en autogol pa so imeli v korist proti Staranzanu. Na razpolago je Kras imel tri 11-metrovke, dve sta uspešno izvedli Košuta (Romana) in Lacota (Italcantieri), eno pa je zastrejal P. Terčon (Barbarians). Proti pa je Kras imel dve 11-metrovki (Sagradu in S. Nazario).

Trenerja, Hafner, ki je vodil ekipo prvih devet kol, nato pa ga je nadomestil Bandini, sta skupno poslala na igrišče 22 nogometašev, od katerih je le vratar Benvenuti odigral vse tekme (v oklepaju doseženi goli). 24 odigranih tekem Benvenuti; 20 Blasina (1); 19 Gnesda, Puntar, M. Milič (3); 17 Petelin, Košuta (10), Šuc; 15 Suga, P. Terčon (1), Vidali (1), Villalta; 13 R. Purč (2), M. Terčon, Padovan (2); 12 Lacota (2), 11 Volo (1); 10 Klun; 6 Spadaro; 5 Škrk; 1 Covi, Samec (1).

Statistični pregled o dosežkih Krasa v prvem delu prvenstva smo objavili v našem dnevniku 3.1.85.

Ekipi Sloge za oba naslova

V telovadnici pri Banih bosta danes popoldne prvi tekmi za odbojkarški pokrajinski naslov v prvenstvu under 15, tako v moški kot v ženski konkurenci.

V obeh kategorijah se bo za naslov potegovala ekipa Sloge. Dekleta bodo na drugi strani mreže imele tržaški Virtus A, fantje pa Bor. Dekleta Sloge B so si pravico do nastopa na pokrajinskem finalu priborile, potem ko so premočno zmagala v svoji izločilni skupini. Nasprotnicam niso prepustile niti niza.

Ekipa Oma je bila edina, ki je proti Slogi v enem setu osvojila 11 točk, saj vse ostale sploh niso nikoli prišle preko desetine. Danes seveda ne bo vse tako lahko, vendar smo prepričani, da bodo slogašice zaigrale odločno in temperamentno kot znajo in da bodo tudi opravile prvi korak do pokrajinskega naslova.

Pri fantih pa bo današnja tekma edina v letošnjem prvenstvu, saj sta se v tržaški pokrajini prijavila le Bor in Sloge. Težko je zaradi tega napovedati favorita. Sloge sicer brani lanskega državnega naslova, vendar je ekipa bistveno drugačna od lani. Vsekakor

se nam pri Banih obeta ogorčen in zagrizen derbi. (Inka)

Slovenski derbi

med Sočo in Valom

Danes bo padel zastor nad 1. moško divizijo. V tem poslednjem kolu je na sporedu tudi slovenski derbi med Sočo in štandreskim Valom. Tekma, ki bo v sovodenjski občinski telovadnici (s pričetkom ob 18.30), je še posebej pomembna za štandreske igralce.

Favoriti v današnjem derbiju so štandresci, toda derbi je vedno svojevrstni spopad, ki mnogokrat dovode do presenečenj. Med odbojkarškimi tekmami, ki so na sporedu v tem kolu, je še vredno omeniti srečanje med Libertasom in Fincantierjem v prvenstvu Under 15 za moške. Izid tega srečanja namreč odloča o končni uvrstitvi mladih odbojkarjev Vala, ki trenutno vodijo v tej ligi. V primeru poraza Libertasa bi Val ohranil prvo mesto, v obratnem primeru pa bi pokrajinski naslov osvojila goriška šesterka.

domači šport

Danes

SOBOTA, 25. maja 1985

KOŠARKA

MOŠKA C-1 LIGA

21.00 v tržaški športni palači: Jadran - Stefanel Treviso

PROPAGANDA

11.00 v telovadnici Cobolli: Bor - Libertas.

ODBOJKA

UNDER 15 MOŠKI

17.30 pri Banih: Sloge - Bor

UNDER 15 ŽENSKO

19.00 pri Banih: Sloge B - Virtus A

1. MOŠKA DIVIZIJA

18.30 v občinski telovadnici v Sovodnjah: Soča - Val

ODBOJKARSKI TURNIR

OB 20-LETNICI BREGA

16.00 v Dolini: Breg - Koper; 17.00: Nova Gorica - Friulexport; 18.00: Nova Gorica - Koper.

NOGOMET

NARAŠČAJNIKI

10.30 v Dolini: Breg - Domjo

CICIBANI

16.00 na Proseku: Primorje - Supercaffè; 16.00 v Dolini: Breg - San Giovanni.

NOGOMETNI TURNIR

OB 20-LETNICI BREGA

16.00 v Dolini: Primorec - Primorje; 18.00: Gaja - Breg.

OSNOVNOŠOLSKA

OLIMPIADA

ŠPORTNE ŠOLE - TRST

10.00 na stadionu »I. maj«: finale med dvema ognjema. Sledi nagradjevanje.

Jutri

NEDELJA, 26. maja 1985

KOŠARKA

1. ŽENSKA DIVIZIJA

9.00 v telovadnici Cobolli: Ente Porto - Polet

NOGOMET

2. AMATERSKA LIGA

16.00 v Križu: Vesna - Zaule; 16.00 v Bazovici: Zarja - Domio

Seja Teritorialnega odbora ZSSDI za Goriško

Pregled delovanja v tem letu

Prejšnji teden je TO ZSSDI za Goriško imel po daljšem času sejo, na kateri so člani odbora najprej pregledali sklepe, ki so jih sprejeli januarja meseca. Z zadoščenjem so sprejeli poročilo o zaključku tečaja za vaditeljce splošne telesne vzgoje, ki se je nekaj mesecev vršil v goriškem Kulturnem domu. Tečaj je zaključilo enajst deklet po štiridesetih urah pouka. Poleg tehničnega znanja in didaktike je torej nova skupina deklet nekoliko globlje spoznala telesnokulturno gibanje pri nas in njegove smernice razvoja. Tečaj je vodila Mija Češčutova, predavali pa so še drugi.

Tudi zabavno-sportni večer spada med pozitivne postavke letošnje sezone s povezovalno vlogo, ki jo je odigral in s svežino, ki jo je vseboval. Med načrtovanjem, ki je sledilo

prvi točki dnevnega reda, je bilo nakazano naj bi sicer ne pretiravali z osrednjimi prireditvami, vsekakor pa naj bi dve na sezono le ostali z obvezo, da bosta tako uspešni, kot so bile v zadnjih letih.

Za proslavljanje 40-letnice osvoboditve je TO imel jasne načrte že jeseni, zato ni bila nujna nobena namenska seja neposredno pred prvim majem. Zamisel dvodnevnega pohoda je bila nekoliko spremenjena in prilagojena datumom in drugim prireditvam. Ocenjevalna avtovožnja je dobro uspela, kot tudi simbolika povezovanja vseh mlajev na Goriškem. Med neuspeha je bil treba pristeti tradicionalni POP: letos so se očitno združili vsi negativni vzroki, ki so se prejšnja leta pojavljali posamično. Dejstvo pa je, da so odpovedale specializirane organizacije. Po-

hod Števerjan - Gonjače - Števerjan je doživel običajno udeležbo, kar pa nas ne more zadovoljiti: prireditelji se bomo morali odločiti, ali naj ostane pohod krajevnega značaja, ali naj zahtevamo od vseh struktur naše skupnosti, da je to osrednja manifestacija. Če naj bo akcija krajevnega značaja, potem Združenje na ravni goriške pokrajine ne vidi razloga za soprorediteljstvo.

S potekom prvenstev smo na Goriškem zadovoljni, saj sta dve moštvi napredovali, nekaj jih ima dober plasma, seveda pa je nekaj takih, ki so v težavah. Tudi nekaj posameznikov se je uveljavilo, zlasti v kotalkanju, medtem ko se uspehi na šolskem področju slabši od prejšnjih let, ker so slovenske šole kljub maloštevilnosti dijakov prisiljene, da nastopajo ločeno. Ena dijakinja pa bo le šla na državno prvenstvo Mladinskih iger v atletiki.

Junija meseca bo na vrsti proslava devetdesetletnice ustanovitve prvega slovenskega kolesarskega društva v naših krajih. Šlo bo za kolesarsko dirko, ki bo izvedena na podlagi izkušenj pridobljenih v zadnjem letu. V teku je rekreacijski turnir v nogometu; sledil bo še eden v juniju. Skupaj z drugima dvema, ki sta se že odvijala, bosta tvorila predpostavko za finalni turnir, ki naj bi se odvil jeseni. Gre za mali nogomet in za moštva z obeh strani meje, v glavnem s kraškega področja. Majhen dokaz, da ima tudi nogomet različne oblike in vsebine. Intenzivna poletna vadba bo za odbojko po različnih društvih za mladince, za namizni tenis bo ob koncu sezone turnir, za košarko pa bo poskrbljeno ob koncu poletja. V nogometu se še pripravljajo povratno srečanje med Sovodnjami in Savognesejem iz Benečije, v namenu pa je tudi srečanje na rekreacijski osnovi med nogometaši z Goriškega in iz Benečije.

Člani TO so se sprejeli v vednost poročilo o poteku turnirjev prijatelstva in so se zavzeli za dodaten napor ob pripravah na občni zbor Združenja, ki je napovedan za 21. junij.

A.D.

R.A.

Pestro delovanje TPK Sirena

Vrsta poletnih pobud

TPK Sirena priredi julija meseca vrsto začetniških jadrlnih tečajev za otroke od 8. do 12. leta starosti, ki dobro obvladajo plavanje. Tečaj bodo zajeli troleitne in praktične prvine jadrnanja in se bodo odvijali v Barkovljah na zasutem zemljišču pod svetilnikom, kjer ima klub svoj pomorski tedež. Vsak tečaj bo trajal sedem dni: od ponedeljka do nedelje, ko bo na vrsti zaključna regata.

Za vpisovanje in za podrobnejše informacije bo tajništvo kluba na razpolago interesentom vsak dan, razen ob sredah, nedeljah in praznikih, od ponedeljka, 27. maja, do petka, 26. junija, od 18. do 20. ure ali po telefonu 422696.

Ob vpisu mora vsak otrok predložiti zdravniško spricovalo, ki prča, da je zdrav in sposoben za jadrnanje. Pred pričetkom tečajev bo odbor TPK Sirena sklical sestanek s star-

ši vpisanih otrok, da jih pobliže seznanijo s potekom delovanja tečajev in jadrnalne dejavnosti.

Julija meseca bosta na sporedu tudi dva jadrnalna tečaja v razredu jadrlnih desk.

Mlade jadrnalce, ki so že obiskovali naše tečaje ali pa na katere se bodo letos prvič vpisali, obveščamo, da bo prvo nedeljo v septembru pred sedežem TPK Sirena regata kadetov namenjena jadralcem osnovnih šol, ki so vključene v športno šolo. Regata bo v sodelovanju športne šole - Trst in TPK Sirena in bo veljala za točkovanje za osnovnošolsko olimpiado v šolskem letu 1985 - 86. Poleg med dvema ognjema, plavanja, troboja, šaha in risarskega natečaja, naj bi še jadrnanje postalo tradicionalni del osnovnošolske olimpiade, ki jo že vrsto let prireja športna šola - Trst.

Naročnina: mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir; v SFRJ številka 35.000 din, naročnina za zasebnike mesečno 250.00, letno 2.500.00 din, za organizacije in podjetja mesečno 300.00, letno 3.000.00, letno nedeljski 800.00 din.

Poslani tekci račun za Italijo
Založništvo tržnega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 50101 603 45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih, trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 43.000 lir. Finančni in legalni oglaš 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglaš 550 lir besedo. Ob praznikih, povprečje 20% IVA 18%. Osmrtine, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270 EST I. iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah: SPI

primorski

dnevnik

25. maja 1985

TRST UL Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD Stretto De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Poslabšanje socialnih razmer znotraj EGS

BRUSELJ — Socialne razmere v Evropski gospodarski skupnosti so se lani poslabšale. Pojav je boleč za najrevnejše, ki jih je čedalje več, je pa tudi sicer zaskrbljujoč, saj ne ustreza ciljem, ki so si jih zadali pobudniki postopka za združitve Evrope. Tako se končuje uvod k zajetni študiji izvršne oblasti EGS o dinamiki gibal, ki so lansko leto pogojevala delovni in družinski vsakdan poprečnega zahodnega Evropejca.

Študija ugotavlja, da je med posameznimi državami na srečo prišlo do načelnega soglasja glede receptov za odstranitev zaprek, ki so napoti socialnemu razmahu, in da je bilo tudi že mogoče zavreti naraščanje mladinske brezposelnosti, dodaja pa, da je potrebno smotrnejše porazdeliti solidarnostne posege v prid najbolj izpostavljenim družbenim slojem. V ta namen je nujno sodelovanje med podjetništvom in sindikati, katerih odnosi pa so se lani na žalost spet poslabšali.

V nadaljevanju študije so navedeni nekateri pomembnejši ukrepi, ki jih je sprejela italijanska vlada na socialnem področju: reforma invalidnin, podaljšanje delne fiskalizacije socialnih dajatev, povišanje minimalne stopnje dohodkov, ki daje pravico do brezplačnih zdravil, zvišanje doklad za žrtve delovnih nazgod in preosnova starostnih pokojnin, ki je v teku.

Študija omenja nato, da so se realni prejemki uslužbenec v industriji lani izboljšali kljub ukrepom za zamrzitev draginske doklade in da se je delovni urnik v velikih industrijskih podjetjih skrajšal poprečno za pol ure v enem tednu. Nazadnje študija še izrecno poudarja stališče, ki ga je zavzel vse državni odbor za gospodarstvo in delo (CNEL) v korist tako imenovane industrijske demokracije, to je pravice, ki jo ima delovna moč v podjetjih z več kot 35 uslužbenci do nekakega sodočnanja pri važnejših odločitvah delodajalcev. Študija je v tem delu vsekakor optimistična.

Brazilski vsakdan Zaslugek za dieto

RIO DE JANEIRO — Pravijo, da Brazilci ne morejo shajati brez treh stvari: nogometa, pusta in cerkve. K tem pa bi bilo treba dodati vsaj še eno: slovito feijoado, se pravi droben črn fižol, ki ga pripravijo z najrazličnejšim mesom. Zdaj pa kaže, da morajo varčevati tudi s to tako zelo razširjeno in priljubljeno hrano.

Brazilec je nadvse skromen človek, krotek, miren, redko nervozen. Večina ni še nikoli niti slišala o potrošniški mrzlici. Toda gospodarska kriza je postala tako huda, da je brezposelnost zelo razširjena, kdor je zaposlen, pa ima povprečno zelo nizke osebne dohodke. Statistike pravijo, da se 80 do 130 milijonov Brazilcev skorajda bori za preživetje. Realna vrednost med delavcev z najnižjim dohodkom je v zadnjih dvajsetih letih padla za polovico, in sicer za 51 od sto. Ugledni Jornal do Brasil je pred kratkim zapisal, da bi moral danes brazilski delavec z najnižjim dohodkom delati štirikrat več kot leta 1951, da bi kupil isto količino istih proizvodov kot pred tridesetimi leti. In tako se dogaja, da kljub razširjeni brezposelnosti veliko delavcev dela tedensko 48 in več ur.

Nova brazilska demokratična oblast je uvidela, da spričo omenjenih razmer obstaja nevarnost socialne eksplozije. Absurdno je, pravijo tu, da ljudje tako težko živijo v neki državi, ki ni siromašna. Brazilski povprečni dohodek na prebivalca je leta 1962 znašal 323 dolarjev, leta 1982 pa 2 tisoč dolarjev. To pomeni, da je bogastvo celotne države v dvajsetih letih zelo naraslo.

Zato se v teh dneh veliko govori o reformah. Izdelati je treba novo ustavo, preosnovati je treba agrarni, davčni in še druge sisteme. Nekaj je nova demokratična vlada že storila: 1. maja je podvojila minimalne mezde, kar je doslej največji povprečje v okviru usklajevanja dnevnega zaslužka in cen. Jornal do Brasil je s podatki dokazal, da je pri sedanjih zasluhkih nujna stroga dieta.

Kar 52 milijonov otrok-delavcev

RIM — Na vsem svetu je kar 52 milijonov dečkov in deklic pod 14. letom, ki so bili iz tega ali onega razloga prisiljeni opustiti študij in se nezakonito zaposliti. Najhuje pri tem pa je, da jih izkoriščajo za takšna opravila, ki so zdravju škodljiva, vrh vsega pa še pogostoma nevarna. To izhaja iz najnovejšega poizvedovanja, ki ga je izpeljal Bureau international du travail.

Poročilo ugotavlja, da žalostni pojav ni razpisen le v državah tretjega sveta, ampak celo v industrijsko razvitih državah, tako tudi v Evropski gospodarski skupnosti in v sami Italiji. Na Apeninskem polotoku je takšnih dečkov in deklic 500.000, a pretežno se nahajajo v Kampaniji in posebno v neapeljski pokrajini. Pripomniti gre, da so to le uradne številke in da je torej mladeži pod 14. letom, ki so jo prežgodaj in brezobzirno pahnili v težki delovni svet, še mnogo več.

Omenjeni Mednarodni urad za delo je javil, da se z žgocim problemom sedaj ukvarja posebna študijska skupina OZN, ki bo izdelala načrt, po katerem naj bi posamezne vlade po zakoniti poti skušale odpraviti sramoto.

Kako zatirati kriminal v New Yorku?

NEW YORK — Mestna oblast meni, da je mogoče kriminal zaježiti predvsem s širjenjem izobrazbe in množitvijo zaporov. Če pa bi morala izbirati med enim in drugim, bi se odločila za poostreitev zapornih kazni in gradnjo novih jetnišnic, je dejal župan Koch na zasedanju sociologov in kriminologov. Svojo teorijo, ki je naletela na precejšnje neodobravanje in skepsa, je zagovarjal s trditvijo, da zločinu ne botrujeta pomanjkanje in beda, temveč preprosta volja po kršenju zakona in prepričanje, da je to mogoče delati nekaznovano. Koch je dodal, da je danes od 500.000 vseh, ki so prišli navzkriž s pravico, samo 2 odst. obsojenih, a vsak peti je za zapahi.

Na vprašanje, ali ne misli, da ne-

zaposlenost, alkoholizem, zasvojenost od mamil, zanemarjanje družine in podobni pojavi, ki spremljajo siromašno življenje, prispevajo k rasti zločinskih pojavov, je župan odvrnil, da to možnost sicer dopušča, da pa vztraja pri svoji tezi, po kateri »kriminal nima socialnega porekla«. Če mislite, da bo kriminalcev manj samo zato, ker jim bodo dali več možnosti za izobraževanje, se pošteno motite, je nadaljeval Koch in kot primer navedel neko kaznilnico v državi New York, v kateri so uvedli posebne tečaje, kjer pa se kljub temu po njegovem ni spremenil odnos zapornikov do oblasti in družbe.

Med sociologi in kriminologi je bila večina takih, ki se s Kochom niso strinjali. So pa tudi taki, ki z nje-

govo tezo po eni strani soglašajo, po drugi pa zavračajo potrebo po gradnji novih zaporov preprosto zato, ker ti veliko stanejo, denar pa prispeva poprečni davčni zavezanec. Povedali so, da samo ena zaporna celica, niti ne luksuzna, stane kar 100.000 dolarjev. Kriminolog James Wilson s harvardske univerze je spet mnenja, da so nujno potrebni novi zapori in da je treba primerno zaostri kazni, češ da tako misli tudi velika večina newyorškega prebivalstva. To gre seveda dokazati, je pa vpricho Reaganove politike res mogoče. Zanimivo je, da se nihče na zasedanju ni lotil iskanja pravih vzrokov za kriminal. Na tak način niti prave rešitve problemu ni mogoče najti.

Kakšni spomini! Se spominjate 10.000 lir izpred toliko let?

To so bila leta, ko je Universaltecnica omogočala nakup na obroke po 10.000 lir brez delnega plačila, brez menic in brez točno določenih zapadlosti. Danes, ko ena kravata stane 40.000 lir in par čevljev 150.000 lir, Universaltecnica še vedno vztraja. Le z

10.000 lirami na mesec

lahko uresničite dosti vaših želja in izbirate med več kot 5.000 proizvodi. Pa naj bo to star gramofon, ki ga želite zamenjati z laserskim ali pa bi radi obnovili svoje električne gospodinjne pripomočke. Lahko si nabavite televizor, pomivalni stroj ali pa celo čoln. Pri vsem tem vam bodo olajšave trgovine Universaltecnica omogočile, da bodo vaše odločitve mnogo enostavnejše

UNIVERSALTECNICA

Korzo Saba 18 - Trg Goldoni 1 - Ul. Zudecche 1
Center za avtoradio: FULVIO BACCHELLI RACING
Ul. Machiavelli 1 Navtika: Tržič - Ul. C. A. Colombo 1

Skoraj 40 let se Universaltecnica ponaša s tem, da vam omogoča ugodne nakupe. In to namerava početi tudi v bodoče.

Posilstvo v pariškem vlaku Zaskrbljujoča ravnodušnost

PARIZ — Francoska javnost je že nekaj dni v šoku. Zaskrbljenost se je je polastila ob novici, da so trije mladeniči posilili 17-letno Fabien D. sredji belega dne, v železniškem vagonu in pred sedmimi osebami, ki niso mignile s prstom, da bi pomagale nesrečnemu dekletu.

Nevsakdanja obtožujoča drama v predmestnem vlaku št. 8304, ki odpira vprašanje človeške solidarnosti, se je izvršila natanko tako kot so jo Francozi prejšnjo nedeljo gledali na televizijskih zaslonih, v filmu Rogerja Hanina »Voz groze«.

Tistega dne je Fabien D. stopila na vlak na postaji Lardy. Namenjena je bila v Pariz na frizerski tečaj. Na naslednji postaji Bretigny so vstopili trije mladeniči. Mladi so se hitro seznanili, se pričeli pogovarjati in smejeti, kot je kasneje povedala Fabien.

Pred samim prihodom vlaka v Pariz so nasilneži »zamenjali ploščo«. Na pomoč jim je priskočila srečna okolnost. Zapeljali so v predor, luč v vlaku pa se ni prižigala. Nasilneži so izkoristili splet okoliščin in se vrgli na dekle: dva sta jo držala, tretji pa jo je posilil.

Popolna in skorajda neverjetna ravnodušnost sedmih potnikov v kupeju »vlaka gnusa«, je izzvala val živahnih polemik v francoski javnosti. Francoska ministrica za ženska vprašanja Ivette Roudy je izjavila, da je zaprepadena, kako so njeni someščani »pozabili« pomagati človeku. To kar je najbolj pretreslo francosko javnost, je obnašanje potnikov, ki so bile priče posilstva. Bili so povsem »nevtralni« in to tudi tedaj, ko jim ni pretila nobena nevarnost, če bi pomagali človeku v stiski.

Seveda pa naš primer ni prvi primer posilstva, zločina in drugih nasilnih dejanj na francoskih železnicah. Nič čudnega torej, če se pri nekaterih oglaš vest in se sprašujejo, kaj je potrebno napraviti, da se zagotovi osebna varnost ljudi. Ugotovili so, da je »prosvetljeno mesto« danes manj varno kot Čikago in New York. Po anketi, ki jo je pred dvema letoma izvedla uprava francoskih železnic, je kar 84 odstotkov anketirancev izjavilo, da se na vlakih ne počutijo varne ker se zavedajo, da jim nihče ne bo pomagal, če jih bodo napadli.

Ali je mogoče, se sprašuje francoski tisk, da smo izgubili sleherni smisel za človeško solidarnost?

»Mostiščarji«

14.

Tekst in slika:
JERNEJ ROVŠEK

